

Dolenjska avtocesta nima prednosti

Minister za promet in zveze Igor Umek in državni sekretar za promet Marjan Dvornik na pogovoru s predstavniki Dolenjske - Negotovost glede regionalnih cest

NOVO MESTO - Na petkovem delovnem sestanku ministra in državnega sekretarja z vodstvom novomeške in trebanjske občine, predstavniki Cestnega podjetja, GIP Pionirja in novomeške UNZ so obravnavali cestno problematiko, vezano na gradnjo in vzdrževanje avtoceste in ostalega cestnega omrežja.

Dolenjci so ministru izrazili zaskrbljenost zaradi nedokončanega odseka slovenskega cestnega križa od Višnje Gore do Obrežja. Minister je odgovoril, da ima zaradi pomembnosti prometne osi Barcelona - Kijev prednost gradnja v smeri Koper - Len-

dava. Dejal je, da je sedaj cesta vzhod - zahod to, kar je bila včasih cesta sever - jug, da zaradi vojne na Balkanu ne pričakujejo povečanega prometa, zato opravičila prednost ceste sever - jug ni. Rekel pa je, da namerava Evropski investicijski ban-

• Predsednik novomeškega izvršnega sveta mag. Boštjan Kovačič je potrdil zastopništvo Dolenjske z dejstvi, da je novomeška občina lani prispela v republiški proračun 11 milijard tolarjev, vrnil pa so ji v vseh oblikah le tri do štiri milijarde.

Podpisali listino o prijateljstvu

Dr. Rupel na Vinici: enaka skrb za vse

VINICA - Krajevna skupnost Vinica je v nedeljo pripravila prireditev "Spoznamo se", na kateri so se srečali prebivalci, ki živijo na skrajnem severu, jugu, vzhodu in zahodu Slovenije. Prišli so krajani Budincev iz KS Čepinci v soboški občini, Damlja iz viniške krajevske skupnosti, Pinc iz KS Dolina Orešje v lendavski občini in Robidišča iz KS Breginje v tolminski občini.

Kot je v nagovoru na prireditvi dejal slavnostni govornik dr. Dimitrij Rupel, mora država po ustavi enako skrbeti za vse občine. Vendar naj ne bi bile občine več kolesca v stroju države. Poudaril je, da je Slovenija postala normalna srednjeevropska država. Nekateri pravijo, je dejal, da se bo svet razdelil na sever in jug, na razvite in nerazvite torej, vendar moramo v Sloveniji poskrbeti, da meja med njimi ne bo potekala čez našo državo. Pri razvoju našega gospodarstva bi morali dati prednost cestam in železnicam, saj se bomo lahko le s tem, ko bomo povezani med seboj, povezovali tudi s svetom. Po njegovem je potrebno, da smo bolj povezani med seboj, in prav listino o prijateljstvu in sodelovanju, ki so jo podpisali predstavniki vseh štirih krajev, naj bi pripomogla k temu.

V prihodnje naj bi prireditev "Spoznamo se" postala tradicionalna, vsako leto pa bi jo pripravili v enem od krajev na skrajnem severu, jugu, vzhodu ali zahodu naše države. Tokrat je šel izkupiček prireditve za razvoj Damlja. V kulturnem programu so nastopili godba na pihala iz Črnomic, mažoretke iz Ljubljane, folklorna skupina s Preloke z godci in plesalci in folklorna skupina iz Pinc.

M.B.-J.

DOLENJCI ŠE NAPREJ ZAPOSTAVLJENI - To je potrdil tudi petkov sestanek ministra za promet in zveze Igorja Umka in državnega sekretarja Marjana Dvornika z vodstvom novomeške in trebanjske občine. Ne samo da sta dejala, da z nadaljevanjem gradnje dolenjske avtoceste ne bo nič, tudi glede magistralnih in regionalnih cest nista dala nobenih obljub. (Foto: Jerca Božič)

PODPIS POGODBE O SODELOVANJU - Predstavniki krajev, ki ležijo v Sloveniji najseverneje, najjužneje, najvzhodnejše in najzahodnejše, so v znak prijateljstva in povezovanja med seboj v Vinici podpisali pogodbo o sodelovanju. Kakšno bo to sodelovanje, pa se bodo najbrž dogovorili pozneje. (Foto: M.B.-J.)

sledil je odstop upravnega odbora, sestala se je skupščina podjetja, imenovala nov upravni odbor in direktor je moral odstopiti. Njč bolje se ni zgodilo direktorju Žage-Jelke z bližnjega Ptuja. Okoli 70 delavcev tega podjetja, ki že več kot deset dni stavkajo za izplačilo druge polovice aprilskih plač, je že drugega dne stavke izglasovalo direktorju nezaupnico in mu onemogočilo vstop v podjetje. Zato se v naslednjih dneh niso imeli s kom pogajati. Obupani in razžaljeni, ker se teden dni niso mogli sestati z upravnim odborom, so mirno in dostojanstveno demonstrirali pred občinsko skupščino na Ptuj skupaj s svojimi zakonskimi družicami in otroci. Zares žalostna podoba.

V enako ali pa še bolj žalostnem položaju so se nedaleč stran znašle delavke ljutomerskega čevljarskega podjetja Turri-In, ki stavkajo za majske plače. Italijanski večinski lastnik je odpotoval v neznanje, delavke pa niti ne vedo, ali jim je podjetje plačevalo pokojninsko in zdravstveno zavarovanje, čeprav je lastnik od slovenske države dobil sredstva za njihovo zaposlitev.

Slika žalostnih socialnih razmer v Mariboru in na Štajerskem v letošnjem juliju zaokroža primer družine Ifete in Džavida Dukovića s tremi šoloobveznimi otroci, ki se je po tem, ko je dobila odpoved v podnajemniškem lastniškem stanovanju, preselila za en dan in eno noč pod mariborski dravski most. Čeprav sta oba zakonca zaposlena (žena dela za skromno plačo v Merinki, mož pa "čaka na delo" v TVT s 70-odstotno plačo), si ne moreta najeti niti garsonjere.

Svobodni sindikati na Štajerskem že nekaj časa pravijo, da je Maribor s 27 tisoč nezaposlenimi, 4 tisoč čakajočimi in več deset tisoč slaboplačanimi industrijskimi delavci prava socialna tempirana bomba. Ali se je v letošnjem vročem juliju že prižgala njena zažigalna vrvice? Če se je, kdo jo bo ugasil?

TOMAŽ KSELA

DR. KREFT IN DR. KOŽUHOVA V KOČEVJU

KOČEVJE - Pred kratkim sta na povabilo kočevske Združene liste Kolpsko dolino obiskala dr. Lev Kreft in dr. Mateja Kožuh-Novak, poslanka in državni sekretar, saj se v četrtek, 29. julija, ob 8. uri v sejni sobi A skupščine občine Krško.

Za dekleta vse manj izbire

Vse ne morejo postati šivilje in kuharice - Kaj pravi anketa

NOVO MESTO - Vpisi na srednje šole so končani in tako kot leta nazaj so se na dolenjskem tudi letos pojavili stari problemi. Na srednje šole se ni moglo vpisati veliko deklet, ki so osnovno šolo zaključila s nekoliko slabšim uspehom. "Fantje imajo pri izbiri nadaljnje šolanja veliko več možnosti kot dekleta, s takšnim uspehom lahko izbirajo od kovinarskih do lesnih poklicev, medtem ko je izbire za dekleta veliko manj. Vsa le ne morejo postati šivilje in kuharice," pravi Vlasta Tomazin, vodja poklicnega usmerjanja na novomeškem zavodu za zaposlovanje.

Največ deklet je pri vpisu odpadlo na novomeški ekonomski srednji šoli. Že nasploh se je na to šolo vpisalo največ deklet, od 82 učencev, ki so odpadli, pa je kar tri četrtine deklet. Nekatera od teh deklet so se po sili razmer vpisala na srednjo gradbeno šolo, nekaj prostora je bilo tudi še na črnomajški gimnaziji, kmetijski šoli in na nekaterih srednjih šolah izven Dolenjske in Bele krajine. Na zavodu predlagajo, da bi bila ena od rešitev za ta dekleta, če bi ekonomska šola odprla še dodaten program, npr. triletno šolo za poslovne tajnika ali še en oddelek za upravnega tehnikarja. Dodaten program bi lahko imela tudi kmetijska šola npr. za gospodinjstvene storitve ali program za cvetličarja, saj se za to dekleta pogosto zanimajo.

Podatkov o tem, kakšne ljudi gos-

Kočevska ima v turizmu kaj pokazati

V Jasnici sodeloval tudi predsednik TZS dr. Rožič

KOČEVJE - V sredo, 14. julija, je bila na pobudo izvršnega sveta, občinske skupščine in turističnih dejavnikov v motelu Jasnica pri Kočevju seja predsedstva Turistične zveze Slovenije, ki jo je vodil predsednik dr. Marjan Rožič. Poleg članov predsedstva so se seje udeležili predstavniki nekaterih turističnih društev iz občine, predstavniki podjetij in gostinca. Obravnavali so programsko usmeritve razvoja turizma v občini do leta 2000. Usmeritve so bile narejene leta 1991 in jih bo potrebno glede na novo razmerje (državna meja) dopolniti.

Kočevska občina s 766 km² in z 19 tisoč prebivalci je zanimiva tudi kot turistična občina. Smeri razvoja turizma, ki ga je pripravil IS sloni na območju občine (dolina Kolpe), kjer živi najmanj prebivalcev. Do vzpostavitve državne meje je bilo to območje izredno zanimivo za turizem, žal pa se je z mejo marsikaj spremenilo. Na to je opozoril predsednik IS Alojz Petek, ki je tudi poudaril, da ima Kočevska kaj pokazati, ne samo nekoč zaprto območje, ampak tudi neokrnjeno naravo. Sedaj so njihove možnosti skorajda izčrpane, država, ki bi morala poskrbeti za to območje, pa se obnaša, kot da ji je to španska vas.

Predvsem domačini, gostinca in predstavniki turističnih društev pogrešajo strokovno občinsko službo, ki bo skrbelo za povezovanje, usklajevanje in delo turističnih društev v občini. Turizem kot pomembna gospodarska panoga, ki naj bi na Kočevskem rezala kruh štiristotim ljudem, zahteva predvsem spremembo miselnosti ljudi in predstavitev tega območja v svoji novi, spremenjeni podobi. Dr. Marjan Rožič je poudaril, da bo zveza nudila strokovno in svetovvalno pomoč. Gostiteljem pa je svetoval, da je že na ravni krajevske skupnosti potrebno združiti vse dejavnike v prostoru. Gradivo, ki ga je pripravil IS, je dobra osnova in odpira nove smeri razvoja turizma na Kočevskem.

M. G.

DELO ZA 150 SEZONCEV

SEVNICA - Območna enota republiškega zavoda za zaposlovanje v Sevnici obvešča vse iskalce zaposlitev, da Mercator-Agrokombinat Krško potrebuje večje število (od 100 do 150) delavcev za sezonska dela - obiranje sadja na območju Brestanice, Kostanjevica in Krškega. Delo bo predvidoma trajalo 60 dni. Agrokombinat nudi brezplačno malico in plačilo 130 tolarjev neto na uro. Vse podrobnejše informacije bodo dobili zainteresirani na sestanku s predstavniki M-Agrokombinata, ki bo v četrtek, 29. julija, ob 8. uri v sejni sobi A skupščine občine Krško.

naša anketa

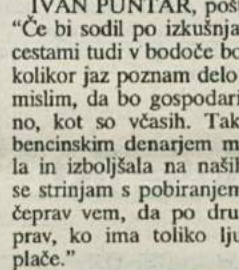
Tolar tudi za Dolenjsko?

Ko je vlada dala blagoslov za uvedbo cestnega tolara, je tudi parlament soglašal s tem in je vladi ukazal, naj najpozneje do 15. avgusta podraži bencin. Cestni tolar je tako na samem začetku deležen posebno toplega sprejema. Očitno sodi k idejam o cestnem tolaru tudi načrt o pospešeni avtocestni gradnji, ki predvideva, da naj bi Slovenija zgradila v naslednjih šestih letih prek 300 kilometrov avtomobilskih cest. Nekaj ljudi z dvomom gleda na cestni tolar. Sceptiki verjamejo, da bo omenjena podražitev bencina, ki bo podlaga cestnemu tolaru, znatno povečala inflacijo. Toda na statistiko opri pomisleki verjetno ne bodo zaustavili vlade in ukini vladne zelene luči za cestni tolar. Dolenjem pri vsem tem ostane po dosedanjih sprejetih in pozabljenih odločitvah o prednostni gradnji cest samo še upanje v pravičnost parlamenta in v to, da jih bo država le pustila na seznamu tistih, ki so med prvimi upravičeni do avtomobilskih cest. Toda vse kaže, da bo avtocestna gradnja, za katero je Slovenija bila prisiljena uvesti cestni tolar, sprva potekala pretežno na odsekih med Kopro in Lendavo.

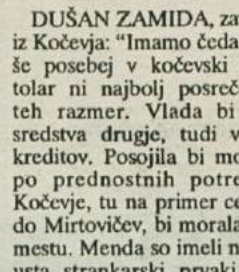

PETER STARIHA, rezkalec s Sodje Vrha pri Semiču: "Že velikokrat je menda šel denar od bencina tudi za ceste, a do naše vasi še vedno ni asfalta. Morda so nekaj tistega denarja res porabili za ceste, ne verjamem pa, da vsega. Tudi sedaj ne verjamem, da bo šel ves denar, ki ga bodo zbrali z dodatnimi 10 tolari, za ceste, toda navadni smrtniki nimamo nadzora nad tem. Sem za takšen prispevek, toda le, če bo videti, kaj se je naredilo."

IVAN PREŠIČEK, direktor Podjetja za vzdrževanje železniških voz Dobova: "Izkušnje z bencinskim denarjem so res slabe, vendar upam, da so nas kaj naučile. Vsaj to, da je treba vsa namenska sredstva porabiti, kot je bilo dogovorjeno. Na koncu bo namreč treba položiti račune in pokazati, kaj se je naredilo s tem denarjem. Edino na ta način bomo lahko obdržali zaupanje ljudi in kdaj pozneje od njih še kaj zahtevali."

IVAN RUS, zidarski obrtnik iz Metlike: "Če bodo bencinski tolar zares porabili za ceste, sem zanj, drugače ne. Ne verjamem pa preveč, da bo res tako. Predlagam, da bi se denar, ki bi ga z bencinskim tolarem zbrali na Dolenjskem, vrnil za popravilo in gradnjo dolenjskih cest. Ne pa, da bomo samo plačevali, dobili pa nič. Mislim tudi, da za kurilno olje in gorivo za kmetijske stroje ne bi smeli zaračunavati dodatnih cestnih tolarev."

DUŠAN ZAMIDA, zavarovalni agent iz Kočevja: "Imamo čedalje slabše ceste, še posebej v kočevski občini. Cestni tolar ni najbolj posrečena rešitev iz teh razmer. Vlada bi morala najti sredstva drugje, tudi v najetu tujih kreditov. Posojila bi morala uporabiti po prednostnih potrebah. Občina Kočevje, tu na primer cesta od Petrine do Mirtovičev, bi morala biti na prvem mestu. Menda so imeli naših šest polna usta strankarski prvaki."

IVAN ŠAKIĆ, avtoelektrikar iz Ribnice: "Ko državi zmanjka denarja, ga vedno poišče pri davkoplačevalcih. Kaže, da se je tako odločila tokrat s cestnim tolarem. Ta pomeni podražitev goriva in verjetno skokovito rast ostalih cen. Če bodo sredstva res namenjena izključno za ceste, je to hvaljevredna akcija. Mislim, da bi del tega denarja lahko takoj uporabili v ribniško kočevski dolini. Ljudje se bojijo, da bo šel denar drugam."

DOLENJSKI LIST NAROČILNICA

Naročam tednik Dolenjski list. Pošiljajte mi ga na naslov
Priimek in ime: _____
Ulica in hišna št.: _____
Poštna številka in kraj: _____
Št. osebne izkaznice: _____

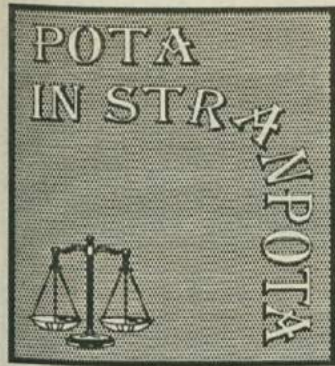

dežurni poročajo

ODPELJAL AVTOMOBILSKO PRIKOLICO - V času od 8. do 9. julija je neznan storilec ukradel avtomobilsko prikolico T 600, ki jo je imel lastnik A. R. iz Novega mesta parkirano na zelenici pred stanovanjskim blokom. Neznanec je lastnika oškodoval za 20.000 tolarjev.

OB KOLO - V času od 11. do 12. julija je neznan storilec ukradel kolo z motorjem, ki ga je imel lastnik V. P. z Mirne parkiranega pred stanovanjsko hišo na železniški postaji na Mirni. Lastniku je storilec povzročil za okoli 30.000 tolarjev škode.

VLOMIL V AVTO, VZEL SVETILKO - V noči na 12. julij je neznan storilec vlomil v kombiniran avto znamke Traffic T 1200 D, ki ga je imel lastnik Z. A. z Dolenjske Mokra Polja parkiranega na dvorišču, in mu ukradel ročno svetilko. Z vlomom in tatvino je lastniku povzročil za okrog 30.000 tolarjev škode.

UKRADEL KASETE IN JAKNO - 18. julija ponoči je neznan storilec na parkirnem prostoru železniške postaje v Gradcu vlomil v osebni avto ter ukradel kasete in jeans jakno. Lastnika J. D. je oškodoval za okrog 20.000 tolarjev.

OB OKRASNE POKROVE - V noči na 18. julij je neznan storilec na parkirnem prostoru pred stanovanjskim blokom v Cankarjevi ulici v Črnomlju iz osebnega avta ukradel štiri okrasne pokrove ter s tem lastnico R. K. oškodoval za 4.000 tolarjev.

ODŠEL Z VETROBRANSKIM STEKLOM - V noči na 17. julij je neznan storilec na parkirnem prostoru pred stanovanjskim blokom v Semeči iz osebnega avtomobila Zastava 101 odmontiral vetrobransko steklo. Lastnika D. Ž. je prikrajšal za 25 tisočakov.

ODNESEL NI NIČESAR - V času od 14. do 16. julija je neznan storilec vlomil v vikend v Jerneji vasi, vendar ni odnesel ničesar. Z vlomom je povzročil za 5.000 tolarjev škode.

SPREJEM NOVIH KADETOV - Načelnik novomeške uprave za notranje zadeve Borut Likar je v ponedeljek v prostorih UNZ v Novem mestu sprejel 29 kadetov, ki so zaključili šolanje na Srednji policijski šoli in prišli na Dolenjsko in v Belo krajino v svojo prvo službo. Seznanil jih je z njihovo organizirano, s posebnostmi terena, ki ga pokrivajo, z državno mejo s Hrvaško, opozoril pa jih je tudi na slabe plati policijskega dela. Predvsem pa je poudaril, da, če bodo delali vestno, humano in po predpisih, pri svojem delu ne bodo imeli posebnih težav. (Foto: J. Dornič)

KRONIKA NESREČ

ČELNO STA TRČILA - 12. julija nekaj po trinajsti uri se je 57-letni Maks Badovinac iz Novega mesta peljal z osebnim avtom od Ragovske ulice proti Ulici Majde Šilec v Novem mestu. Ko je pripeljal po klancu navzdol, je zapeljal na levo stran, v tem trenutku pa je iz nasprotni smeri z osebnim avtom pripeljal 29-letni Franci Gorenc iz Novega mesta, ki se je umikal, vendar je vseeno prišlo do čelnega trčenja. V nezgodi se je huje poškodoval Gorenc, lažje pa Badovinčev sopotnik 26-letni Milan Pevec. Oba se zdravita v novomeški bolnišnici. Na vozilih je za okrog 200.000 tolarjev škode.

ZGUBIL OBLAST NAD KRMILOM - 17. julija nekaj po 19. uri je 14-letni Uroš Dejak iz Prigorice vozil kolo z motorjem po lokalni cesti od Meniške vasi proti središču Dolenjskih Toplic. Na Pionirski cesti je zaradi obračanja zgubil oblast nad krmilom ter z motorjem zadel v škarko, padel po cesti in oblezal nezavestno. Na glavi ni imel čelade. Zaradi hudih telesnih poškodb se zdravita v novomeški bolnišnici. Materialne škode je za okrog 7.000 tolarjev.

"Mlada mehanika" sta se znašla

Vlomila sta v delavnico Gorjancev in odnesla več materiala za popravilo avtomobilov - Tatovi ne počivajo

NOVO MESTO - Minuli teden beležijo policijska poročila še posebej veliko tatvin, ki so zelo različne.

V času med 10. in 12. julijem je neznan storilec v avtokampu Breza v Metliki vlomil v stavbo ter odmontiral 2 vodovodni pipi, sifon lijak in odnesel s sabo. Gostinstvo turizem Metlika - hotel Bela krajina je oškodoval za okrog 20.000 tolarjev. Veliko večjo škodo pa je napravil nepridiprav, ki je 11. julija na dvorišču pred stanovanjsko hišo v Orehovi iz osebnega avta ukradel športno torbo, v kateri je imel lastnik S. F. tri teniške loparje, žogice za tenis, očala in športna oblačila. Lastnika je oškodoval za okrog 100.000 tolarjev.

V času od 14. do 15. julija je neznan storilec vlomil v osebni avto, ki ga je imel lastnik D. T. iz Leskovca parkiranega pred bungalovom na Otočcu, in ukradel žensko torbico, v kateri so bili dokumenti in denar. Storilec je povzročil za 50.000 tolarjev škode.

Tudi naslednja kraja se je zgodila na istem kraju in prav tako neke med 14. in 15. julijem. Neznanec je vlomil v osebni avto, ki ga je imel lastnik G. G. iz Novega mesta parkiranega pred bungalovom na Otočcu in mu ukradel poslovni kovček, v katerem je imel dokumente, devize ter nekaj drugih predmetov. Lastnika je oškodoval za 175.000 tolarjev.

V svoje poglavje pa sodi naslednja kraja dveh petnajstletnikov, ki sta utemeljeno osumljena, da sta januarja in junija letos vlomila v prostore podjetja Gorjanci v Vavti vasi ter ukradla avtolak, avtokit, prenosno svetilko, pozicijske luči, mast za ležaje, papirnat brisače, gobice za pomivanje itd. Omenjeno podjetje sta oškodovala za več kot 35.000 tolarjev. Fanta sta tudi osumljena, da sta sredi junija s športnega koleasa lastnika I. R. iz Straže odmontirala več delov in s tem lastnika oškodovala za 8.000 tolarjev.

J. D.

Prijeli vlomilca v zidanice

48-letni M. P. iz Hrvaške vlamjal v posavske in dolejske zidanice in vikende - Poškodoval policista

NOVO MESTO - Na območju Dolenjske in Zasavja se je v zadnjem času zgodilo več vlomov v vikende in zidanice. Storilec sicer ni odnesel ničesar, v glavnem se je le najedel, nekaj popil in se naspal. Prejšnji teden, točneje v četrtek, 15. julija, so policisti s pomočjo radijskega opisa in hitro akcijo osumljenca malo pred polnočjo prijeli v Gorenjih Kamencah. Možakar je policistom poskušal uteči, vendar je kljub odporu končal za zapahi. Za kar nekaj vlomov naj bi bil kriv 48-letni M. P. iz Hrvaške.

Prvič je bil opažen 13. julija v Velikih Brusnicah, ko je vlomil v vikend in na štedilniku kuhal kosi. Med kuhanjem ga je presenetil lastnik I. S. iz Novega mesta in ga je preprostil. Tudi naslednjega vlomoma v vikend lastnice B. M. iz Novega mesta na Trški gori je osumljen isti storilec. V času od 14. do 15. julija je vlomil v vikend, v njem prespal, odnesel pa ni ničesar. Lastnici je povzročil za 1000 tolarjev škode.

Ko so imeli policisti prvi opis domnevnega storilca: da je to možkar, ki govori hrvaško, star približno

40 let, vitke postave, oblečen v svetlo jopo, temne hlače, s sabo pa ima potovalko, so to objavili po radiu in kmalu so dobili obvestilo nekega krajana, da se takšen možkar nahaja v Gorenjih Kamencah. Ko sta policista prišla do njega in ga hotela legitimirati, je pobegnil, vendar sta ga ujela. Pri tem se je branil in grozil z lovskim nožem, ki ga je imel pripetega okoli pasu, ter s svojim otepanjem poškodoval enega od policistov. Storilec, ki ga bremenijo več vlomov v zidanice in vikende, je 48-letni M. P., hrvaški državljan, ki pa je zaradi takšnih dejanj Slovenijo pred nekaj meseci moral zapustiti, zaradi tega pa je bil že tudi v zaporu. Takrat je vlamjal na območju Trbovelj. V začetku julija je moral ponovno ilegalno prestopiti slovensko mejo. Najprej naj bi vlamjal v vikende in zidanice v Zasavju, pred dnevi pa je prišel na Dolenjsko. Kot je po prijemu povedal, je bil namenjen v Francijo.

Pustolovstva željni popotnik se bo moral zagovarjati ne le zaradi vlomov, ampak tudi zaradi napada na policista. J. D.

PO DOLENSKI DEŽELI

● Časi so taki, da si marsikdo težko privoščijo kakšno stvar, ki jo sicer potrebuje. Vendar s krajo si tudi ne gre pomagati, slej ko prej človek potegne kratek konec. Kakšne razloge za dolge prste je imela A. R. z Grma, ne vemo, vendar so jo pri njenem delu prijeli. Prejšnji teden je v trgovini Dolenjska Tekstil na Glavnem trgu ukradla nekaj spodnjega perila, iz Dolenjske samopostrežne trgovine, tudi na Glavnem trgu, pa nekaj prehrabnih izdelkov. Prodajalka je tatvino opazila in ženska je morala ukradene predmete vrniti.

● Na kopalšču na Primostku je prejšnji teden pred vhadom v gostinski lokal izgubil igralni avtomat Pikado. Tisti, ki je okrog 180.000 tolarjev vreden igralni avtomat ukradel, ga je po vsej verjetnosti odnesel s sabo zato, da se na samem izuri v metanju pikada ali pa zato, da ga bo postavil v svoj gostinski lokal oz., da ga bo prodal. Verjetno pa je prevladoval dobičkonosen namen.

● Tudi naslednja dva fanta sta se spravila nad lastnino gostinskega lokala, odnesla pa nista igralnega aparata, ampak sta v Črnomlju s terase bifeja Picolet stolov vzela 10 prevleke. Lastnika sta prikrajšala za 20.000 tolarjev, vendar so ju policisti kmalu odkrili. Za tatvino bosta odgovarjala M. G. iz Kanižarice in V. Z. iz Kočevja.

S SEKIRO NAD FIČKA

MIRNA PEČ - 20-letni T. Š. iz Vrbovega pri Mirni Peči je utemeljeno osumljen, da je 13. julija okoli 2.30, potem ko se je sprl z J. B. iz Petan, s sekuro udaril po prednjem steklu in pokrovu motorja zastave 750. Z nogo pa je brcal po prednjih vratih in razbil levo stransko ogledalo. Lastniku je povzročil za 35.000 tolarjev škode.

DIREKTOR PONAREJAL LISTINE

KRŠKO - V minulem tednu je kriminalistična služba krške UNZ ovadila Temeljnemu javnemu tožilu v Novem mestu 56-letnega Š. V., državljan Hrvaške, direktorja Invest projekta, d.o.o., iz Brežic zaradi suma storitve kaznivega dejanja ponarejanja listin. Š. V. naj bi na sežanski občini predložil ponarejeno odločbo o izpolnjevanju pogojev iz varstva pri delu svojega podjetja. V Odločbi je uporabil neveljavljen žig občine Brežice in ponarejen podpis pristojnega delavca.

POBEGNIL S KRAJA NEZGODE

GOLEK - 18. julija ob 15.45 se je 36-letni voznik transporterja Ivan Prešeren peljal iz smeri Velikega Trna proti Krškemu. V kraju Golek je iz nasprotni smeri pripeljal voznik s stoenko, ki je zaradi vožnje po sredini ceste zadel v transporter, vendar se pri tem ni ustavil in je vožnjo nadaljeval v smeri Velikega Trna. Policisti so na podlagi sledov in zbranih podatkov kmalu po nesreči odkrili pobeglega voznika; s kraja nezgode je pobegnil 27-letni Martin Liz Trške Gore.

ZARADI NEPAZLJIVOSTI SE JE OPEKEL

SEVNICA - 18. julija nekaj po peti uri zjutraj je v Kopitarni Sevnica prišlo do delovne nezgode. 54-letni strojnik Pavel L. je pred zaključkom službe pričel s čiščenjem peči, pri čemer ni izklopil naprave za avtomatsko dodajanje lesnega prahu. V trenutku čiščenja se je peč vklopila, dodajanje lesnega prahu in žaganja pa je povzročilo vžig. Plameni so delavca poškodovali po nezaščitenih delih telesa. Zaradi opeklin so ga odpeljali v celjsko bolnišnico.

Konj se je splašil

Voznik in en sopotnik sta se huje poškodovala

ŽUŽEMBERK - 16. julija ob 14.35 je 45-letni Franc Pucelj iz Žužemberka vozil vprežni voz v centru Žužemberka. Ko je pripeljal v križišče, je zavil v desno na ulico Breg po klancu navzdol. V tem trenutku je za njim pripeljal neznan voznik osebnega avtomobila, ki je peljal proti Dvoru. Konj se je po vsej verjetnosti ustrašil vozila in začel dirjati. Pucelj je poskušal konja ustaviti, vendar se je vajet utrgala in konja ni mogel več usmerjati, zato je z voza najprej skočil sopotnik Borut Mohorčič, nato pa še voznik, ki se je pri padcu hudo poškodoval. Sopotnik 15-letni Vojko Hrovat iz Žužemberka je ostal na vozu, ker zaradi poškodb, ki jih je dobil pred kratkim pri delu, ni mogel skočiti z voza. Konj je dirjal naprej in voz je v levem nepreglednem ovinku pri stanovanjskem bloku št.54 zaneslo v desno, kjer se je prevrnil, Hrovat pa je padel z voza in se hudo poškodoval. Konj se je ustavil šele po okrog 500 metrih. Hrovata in Puclja so odpeljali v novomeško bolnišnico.

PODLEGLI POŠKODBAM

BREGE - 18. julija ob 2. uri zjutraj se je 44-letni Matija Potušek peljal z avtomobilom iz Ljubljane proti Čatežu. V bližini naselja Brege je zaradi utrujenosti in verjetno vožnje pod vplivom alkohola zapeljal na bližnjo njivo s koruzo. Pri tem se je prevrtač in padel iz vozila. Zaradi hudih poškodb je potem v brežiški bolnišnici umrl. Njegov sopotnik 27-letni Slavko Zatršnjak je pri prevračanju ostal v vozilu; za poškodbami se zdravi v brežiški bolnišnici.

Na balkon je priletel izstrelek

K sreči ni zadel gospo

ČRNOVELJ - Prav ste prebrali, to se ni zgodilo kje na Hrvaškem ali v Bosni, kjer je takšnih izstrelkov več kot preveč, ampak v Črnomlju, kjer kaj takega človek ne bi pričakoval.

17. julija je 35-letna Zvonka G. iz Čardaka v Črnomlju sedela na pragu balkonskih vrat v svojem stanovanju, ki ga ima v tretjem nadstropju stanovanjskega bloka. V tem trenutku je na balkon priletel izstrelek, zadel svetilni lonček, ga prebil in se ustavil v zidu poleg podboja balkonskih vrat oz. le 30 cm stran od kraja, kjer je sedela gospo. Policisti neznanca, ki je streljal, še iščejo.

Dogodki v sliki in besedi

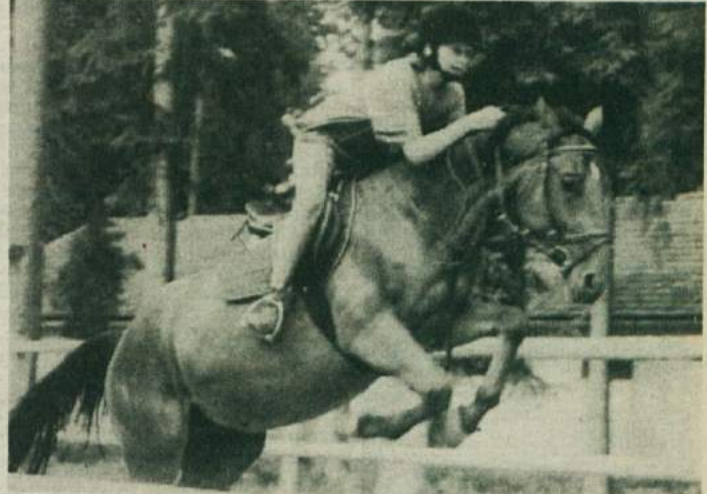
PREDSEDNIK KUČAN MED VOJAKI - V petek, 16. julija, je predsednik Republike Milan Kučan obiskal pokrajinski štab in enote Teritorialne obrambe Slovenije v vojašnici v Novem mestu in vojašnici v Cerkljah ob Krki. Predsednika je zanimala stopnja bojne pripravljenosti in izurjenosti vojakov, ki se jim izteka služenje vojaškega roka, in v kakšnih materialnih razmerah poteka urjenje. O propadajočemu letališču v Cerkljah je dejal, da se bo zavzel za čimprejšnji dogovor vseh zainteresiranih, ki naj bi opredelili nadaljnjo namembnost tega ogromnega kompleksa. (Foto: M. Vesel)

5. ETNOLOŠKI RAZISKOVALNI TABOR - Preteklo soboto pozno zvečer se je pred župniščem v Šentrupertu s priložnostno razstavo (na posnetku) in predvajanjem video posnetkov intervjujev s krajani končala že 5. etnološka delavnica Šentrupert 93, kot so poimenovali tudi zbornik, ki bo nastal po obdelavi gradiva lanskega in letošnjega tabora študentov etnologije iz različnih slovenskih krajev. Vseh, z organizatorjem Markom Kapusom in mentorji (med temi je bila tudi umetnostna zgodovinarica Marinka Dražumerič iz novomeškega zavoda za ohranjanje naravne in kulturne dediščine) je bilo 15. Kapus se je ob zaključku zahvalil omenjenemu zavodu, oddelku za etnologijo pri ljubljanski filozofski fakulteti, za gostoljubje pa šentrupertskemu župnišču in posebej tamkajšnjemu župniku Janezu Vidicu ter seveda vsem ljudem, brez katerih ne bi bilo tabora. Dražumeričeva je povedala, da so bili ljudje do študentov tokrat še bolj odprti in prijazni kot lani, kar jim je še olajšalo delo. (Foto: P. Perc)

ITALJANSKI OTROCI V METLIKI - Na desetdnevnem letovanju v metliki občini je osem otrok iz pobratenih italijanskih Ronk, medtem ko se otroci iz avstrijske Wagne letos sicer dolgoletne in ustaljene počitniške izmenjave otrok med pobratenimi občinami niso udeležili. Otroci bodo skupaj s svojimi vrstniki gostitelji spoznali Belo krajino in Dolenjsko, se kopali v Kolpi, gostiteljica, občinska zveza prijatelj mladine, pa jim bo pripravila nekaj družabnih večerov. Ob prihodu v Metliko preteklo soboto sta jih sprejela tudi predsednik občinske skupščine Metlika Branko Matkovič in predsednica ZPM Vladka Škof. (Foto: M.B.J.)

KONJI V ČEŠČI VASI - Konjeniški klub Novo mesto je v konjeniškem centru v nekdanjih vojaških skladiščih pri Češči vasi nastanil 20 konj in začel s turistično in tekmovalno dejavnostjo. Mlade tekmovalce vodi trenerka iz Zagreba Silvana Kušič, ki v Češči vasi vodi tudi šolo jahanja za začetnike. Člani kluba v svoje vrste vabijo tako tiste, ki bi se radi naučili jahati, kot tudi lastnike konj, ki iščejo domovanje za svoje živali. V klubu imajo še velike načrte, najprej pa želijo urediti hipodrom za preskakanje ovir, kjer bi lahko prirejali tudi večja tekmovanja. (Foto: I. Vidmar)

Trebnje: odstopil odbor za šport

Odstopa odbora za šport in sekretarja Športne zveze ogrožata razvoj športa v občini - Trebanjski izvršni svet odločal brez mnenja strokovnih organov

TREBNJE - Zaradi neurejenih odnosov med izvršnim svetom trebanjske občine in strokovnim organom Športne zveze Trebnje se je odbor za šport odločil za kolektivni odstop. Za tako odločitev člani odbora za šport navajajo več razlogov. Izvršni svet še vedno ni potrdil verodostojnosti odbora za šport kot strokovnega organa. Pri pomembnih projektih občine, ki so vezani za šport in so zanj vitalnega pomena, so odločali brez posvetovanja z odborom za šport.

Po upokojitvi sekretarja Zveze kulturnih organizacij je po sklepu izvršnega sveta poleg nalog na področju športa sekretar športne zveze prevzel še delo na področju kulture, čeprav je temu nasprotovalo tako predsedstvo Športne zveze kot tudi Zveza kulturnih orga-

• **V odstopni izjavi člani odbora za šport opozarjajo, da strokovno delo na področju športa ni le razdeljevanje skromnih denarnih sredstev društvom in klubom, temveč predvsem skrb in odgovornost za športni razvoj celotne populacije od predšolskih otrok, šolske športne vzgoje, športne značke pa vse do tekmovalcev v klubih in društvi ter rekreacije odraslih. O vsem tem pa odločajo ljudje, ki se na šport ne spoznajo, zato se člani odbora za šport čutijo nepotrebnosti. Ob vseh naštetih vzrokih za oba odstopa pa gre poglaviti razlog za oba odstopa in zakonsko neurejenem statusu Športne zveze in njene strokovne službe v odnosu do upravnih organov.**

nizacij, svoje nezadovoljstvo pa so izrazili tudi člani aktiva učiteljev športne vzgoje. Marko Kapus, sekretar in strokovni sodelavec Športne zveze meni, da so bili v maju in juniju z ravnanjem izvršnega sveta, ki hoče strpati šport in kulturo in tako onemogočiti učinkovito delovanje Športne zveze, odpravi minimalni pogoji, ki lahko prinesejo pričakovane rezultate strokovne službe in zaradi katerih je še smiselno delovno mesto sekretarja in strokovnega sodelavca zveze, zato je 7. julija dal odpoved.

Do 1. januarja 1990 so politiko na področju športa in kulture vodile samoupravne interesne skupnosti, kjer sta bila zaposlena tudi oba tajnika. Po njunem prestopu v upravne organe sta bila oba razporejena v sekretariatu za občo upravo in družbene dejavnosti, izvršni svet pa je prevzel odgovornost za politiko na področju športa in kulture. Na podlagi ugotovitve, da se delo tajnikov obeh zvez bistveno razlikuje od dela upravnih delavcev, so ju sredi maja 1990 prerazporedili v Center

za izobraževanje in kulturo. S tem je občinska uprava ostala brez strokovnjakov za šport in kulturo. Vrzel bi lahko zapolnila svetovna organa v obliki strokovnih odborov. Medtem ko je predsedstvo Športne zveze ustanovilo odbor za šport, ki pa ga izvršni svet kljub podpori in soglasju ob ustanavljanju nikoli ni potrdil, kulturni odbora še vedno nimajo.

Odbor za šport je bil sestavljen tako, da so bila zastopana vsa strokovna in delovna področja športne dejavnosti. Dve zdravnici, dva profesorja športne

vzgoje, učiteljica in organizatorica rekreacije ter dva amaterska športna delavca bi lahko zagotavljali močno strokovno podporo izvršnemu svetu pri odločanju na področju športne dejavnosti, zato je nerazumljivo, da izvršni svet njihovih predlogov ni upošteval oz. jih ni niti obveščal o projektih, kot je "Trebnje zdravo mesto" ali pa projekt o razvoju športa.

Izvršni svet je leta 1991 brez zadržkov sprejel koncept organiziranosti športa v občini Trebnje. Marca letos je organiziranje in izvajanje nacionalnega programa v trebanjski občini zelo pohvalno ocenilo tudi ministristvo za šolstvo in šport, pomisleke so imeli le na nekritično in pavšalno zmanjševanje sredstev, kar bi po njihovem mnenju lahko v zelo kratkem času uničilo doseženo stopnjo razvoja.

I. VIDMAR

ZAHVALA BELOKRANJCEM IN OSTALIM!

TREBNJE - Za odlično izpeljano organizacijo mojega plavanja. Za čisto in prijateljsko Kolpo" se zahvaljujem članom organizacijskega odbora in naslednjim sodelujočim: Rafting klubu Novoles, Kmečkemu turizmu Madronci iz Prelesja, Klubu belokranjskih študentov iz Vinice, tabornikom iz Damlja, ribiški družini iz Črnolija, nogometnemu klubu Kolpa in pokroviteljem SKB - enoti Kočevje in Novo mesto, VGP Pionirju, Kolinski, Juliji iz Metlike, Diskoteki iz Metlike, Studiu D, Dolenskem listu, Akriplu Trebnje, Tomu Mirna, Trimu Trebnje, Induplati Mokronog, Hrastu Šentlovcenc, Dani Mirna, Kovinoprodaji Trebnje, PGP Trebnje, Barlogu Trebnje, Termam Čatež, Gredi Mirna, Komunalni Trebnje, Mercatorju Trebnje, Trelesu Trebnje, Novolesu Rače selo, MIP, Bifeju Tone Grahek, Gostinstvu in turizmu iz Metlike, Tiskarni Novo mesto in Sekretariatu za obrambo Trebnje. Z vašo pomočjo bom zmožal še večje podvige. Hvala!

Plavalec MARTIN STREL iz Trebnjega

Mednarodna dirka Sevnica 93

Močna mednarodna udeležba - Tomlje s prototipom osela

SEVNICA - V organizacijo največje športne prireditve letos v Sevnici, mednarodne gorske hitrostne dirke, je vključeno skoraj celo mesto. Prizadevni Sevnčani so progo med Impoljco in Studencem že pripravili za nastop 99 dirkačev iz Avstrije, Nemčije, Italije, Švice in Slovenije. Očistili so čistišče in gozd ob cesti ter s

tem zagotovili gledalcem varen ogled tekmovalcev. Zaradi nastopa bolidov formule II, ford, opel lotus in super VW so morali postaviti dvojno zaščitno ogrado.

Poleg vrste tujih tekmovalcev so prijavljeni tudi najboljši domači gorski vozniki - Šuster, Lulik, Komelj in Pirjavec. Rekordir sevnške proge Matjaž Tomlje iz Dolenskih Toplic bo nastopil s prototipom osela, ki mu ga bo za to priložnost posodil Italijan Aguzzoni.

V soboto in nedeljo bo zaradi dirke cesta med Impoljco in Studencem zaprta. Gledalci iz dolenske strani se do proge lahko pripeljejo prek Rake do parkirišča pri Studencu, vsem ostali pa preko Sevnice do Impoljce ali iz Krškega prek Arta do cilja ali do sredine proge.

I. V.

ŠPORTNA OBVESTILA

TENIS - Teniški klub Novo mesto bo v petek, 23. julija, ob otvoritvi novega igrišča in postavitev reflektorjev za razsvetljavo pripravil družabni turnir dvojic. Na prireditve vabijo vse člane kluba in druge ljubitelje tenisa.

TENIS - Športni center Vita v Trebnjem bo v petek, 30. julija, pripravil tradicionalni nočni teniški turnir dvojic, namenjen rekreativnim igralcem tenisa. Vsak par bo odigral najmanj dve tekmi. Prijave in informacije v športnem centru Vita na telefon 44-990.

NOGOMET - Nogometni klub Straža bo v soboto, 24. julija, ob 19. uri na travnatem igrišču v Straži pripravil nočni turnir v malem nogometu. Prijave bodo zbirali na igrišču do začetka tekmovalca.

NOGOMET - Nogometni klub Bistvo Zajc bo v nedeljo 25. julija, ob 8. uri v Jurni vasi pripravil turnir v malem nogometu. Prijave bodo zbirali uro pred začetkom tekmovalca.

NOGOMET - Nogometni klub Stari grad bo v soboto, 31. julija, ob 19. uri na igrišču pri gasilskem domu v Otočcu ob Krki pripravil nočni turnir v malem nogometu. Prijave bodo zbirali uro pred začetkom tekmovalca.

3 ZMAGE NOVOMEŠČANOV

MENGEŠ - Na regijskem prvenstvu v tenisu za igralce do 12. leta so uspešno nastopili tudi igralci teniškega kluba Novo mesto. Mladi tenisači so tekmovali razdeljeni v skupine po kakovosti in starosti. Pri deklicah nastopilo jih je 52 - je v 2. skupini, ki je bila enakovredna 1., B. Turk zasedel 2. mesto, v 3. skupini je zmagal Markovič, v 7. Bende in v 9. skupini Pucej. Pri deklah nastopilo jih je 20 - je bila v prvi skupini Zupančičeva 3. in v 2. skupini Blaznikova 2.

Martin za las ob olimpijsko medaljo

4. mesto Derganca na olimpijskih dnevih mladih lahko postavimo ob bok zmagi Papeža na balkanskem prvenstvu in 3. mestu Finka na mladinskem svetovnem prvenstvu.

NOVO MESTO - Mladi novomeški kolesar Martin Derganc je na olimpijskih dnevih mladih na Nizozemskem zasedel nevhvaležno četrto mesto, a s tem dokazal, da med mladinci sodi v sam svetovni kolesarski vrh.

V Valkenswaardu se je med 3. in 9. julijem v desetih športnih panogah pomerilo več kot 3.500 mladih športnikov iz 42 evropskih držav. Nizozemci so dneve mladih organizirali po vzoru olimpijskih iger. V atletiki, kolesarstvu, gimnastiki, plavanju, nogometu, košarki, odbojki, tenisu, judu in hokeju na travi so tekmovali vsi najboljši športniki s stare celine, zato v nekaterih športnih panogah resno razmišljajo, da bi zmagovalce olimpijskih dnevov mladih in prihodnje proglasili tudi za evropske prvake. Pravico nastopa na igrah so imeli športniki, rojeni leta 1976, in mlajši.

Novomeški šport sta v slovenski reprezentanci zastopala kolesar Martin Derganc in atletinja Darja Tratar. Od njiju nihče ni pričakoval medalj, glede na njuno izjemno nadarjenost in dobro formo pred igrami pa sta imela lepo priložnost za dobro uvrstitev. Mlada novomeška atletinja Darja Tratar, ki je v kvalifikacijah v teku na 100 m z ovirami nastopila v najmočnejši skupini, je kljub odličnemu rezultatu in osebnemu rekordu 14,42 sekunde

izpadla z nadaljnega tekmovalca. Zmagovalka je v finalu tekla le dobri 2 desetinki sekunde hitreje, Darjin čas pa bi v polfinalu zadostoval za 10. mesto, ob ugodnem razpletu pa bi se s tem izidom lahko uvrstila celo v finale.

Martin Derganc je imel veliko več sreče. Na cestni dirki je nastopilo 150 kolesarjev iz 30 držav. Že takoj po štartu 72 km dolge proge so Nizozemci, Belgijci in Litvanci poskušali s pobezi, vendar nobeden od napadov ni bil uspešen, tako so najboljši prispeli na cilj v skupini, o zmagovalcu pa je odločil sprint. Pred ciljem je bila cesta zelo ozka, saj so organizatorji dirko speljali po ozkih ulicah, zato je bilo na tekmi precej padcev. Martin je zadnji ovinek speljal nekoliko slabše kot si

REPČEVA IN ŠTAFETA 4 X 100 M DRŽAVNI PRVAKI

RADOVLJICA - Na mednarodnem prvenstvu Slovenije v plavanju, ki je hkrati štelo tudi za absolutno državno prvenstvo so se imenitno odrezale plavalke krškega Celulozarja. Med posameznicami je zablestela Natalija Repec, ki je na 100 m prosto zmagala, na 200 m prosto pa osvojila srebro. Urška Slapšak je bila tretja na 50 m prosto in 100 m hrbtno, Maja Kraševac pa na 800 m prosto. Da so Krške plavalke tudi kot ekipa med najboljšimi v državi, so dokazale v štafeti 4 X 100 m prosto (N. Repec, A. Repec, Kraševac in Bizjak) s prvim mestom in naslovom državnih prvakinj ter 4 X 200 m prosto (N. Repec, A. Repec, Kraševac in Slapšak) s srebrno medaljo. Dobro so plavali tudi krški fantje, ki so na državnem prvenstvu dosegli več osebnih rekordov.

NOČNA ZMAGA KMN HOM

TREBNJE - Na nočnem turnirju v mini nogometu v športnem centru Vita v Trebnjem je med osmimi močviti zmagala 1. ekipa KMN HOM, ki je v finalu premagala Otroke sonca z izidom 6:5. V tekmi za tretje mesto so Nočni čuki premagali Vesele ventile s 6:2.

je želel. V ciljni ravnini je sicer napredoval za nekaj mest, a več od četrtega mesta ni mogel doseči. Če bi bil cilj le nekaj metrov bolj naprej, bi Martina obesili okoli vratu najmanj bronasto medaljo, napaka v zadnjem ovinku pa ga je najbrž stala zmag.

Izgubljena priložnost ni zadnja. Martina letos čaka še nekaj pomembnih mednarodnih dirk. Rad bi nastopil v Avstriji na mladinski dirki Jungentour, je kandidat za mladinsko svetovno prvenstvo, zanj pa bosta pomembna tudi cestno državno prvenstvo in etapna dirka po Istri.

I. VIDMAR

Šport iz Kočevja

Košarkarji Sneznika iz Kočevske Reke so na začetku priprav pripravili eksperimentalno tekmo med Vzchodom in Zahodom po vzoru ameriških profesionalcev. Z lepo in atraktivno igro so navdušili številne gledalce. V zadnji sekundi četrte četrtine je pri izidu 106:103 Nurkanović, nova okrepitev Sneznika, zadel trojko in izenačil. Po podaljšk so košarkarji Zahoda premagali Vzchod s 120:110. Najboljši igralec srečanja je bil Nurkanović s 36 točkami.

Klub malega nogometa iz Dolenje vasi bo v soboto, 31. julija, in nedeljo, 1. avgusta, na novem igrišču v Dolenji vasi pripravil nogometni turnir. Prijavnina znaša 5.000 tolarjev, prijavitelje se lahko v okrepčevalnici Humbi na telefon 864-193 in 800-596. Organizatorji obljubljajo najboljšim bogate nagrade.

Gordana ob rekord

Djuričeva izboljšala osebni in izgubila državni rekord

KRANJ - Vrhunc trobojka mladinskih atletskih reprezentanc Hrvaške, Slovaške in Slovenije je bilo tekmovaljevanje v troskoku. Za zmago sta se pomerili Gordana Djurič iz Dolenskih Toplic, ki je letos že štirikrat popravila mladinski državni rekord, in vse boljša Mariborčanka Andreja Ribič. Obe se pripravljata za mladinsko evropsko prvenstvo v San Sebastianu (od 29. julija do 1. avgusta), ki je

zanju najpomembnejše tekmovaljevo leto, njuna pripravljenost pa se temu primerno dviga. Izredno ugoden veter in hrbet jima je v Kranju pomagal k še boljšim rezultatom. Leto mlajša Ribičeva je je povedla že v prvi seriji skokov in vodstvo obdržala do konca. V izenačenem boju tekme so odločili centimetri. Djuričeva je, kljub temu da je svoj državni rekord najprej izenačila in v 6. seriji izboljšala na 12,83 m, ostala brez rekordne znamke. Nova priložnost za Gordano, da ponovno postane državna rekorderka, je bila že v soboto na članskem državnem prvenstvu v Mariboru.

V reprezentanci Slovenije je na troboju nastopalo še nekaj mladih atletov iz Dolenske in Posavje. V metu kladiva sta se z drugim in tretjim mestom izkazala Brežičana Branko Grubič (54,76 m) in Matej Podvinski (54,02 m). Pri mladinkah je bila Šentjernejčanka Darja Tratar v teku na 100 m peta z zanjo skromnim rezultatom 12,98, Brežičanka Alenka Novak pa v metu diska s 35,76 m šesta.

I. V.

Presenečenje v Mariboru

MARIBOR - Novomeški atleti so toliko medalj na prvenstvu Slovenije zadnje osvojili pred več kot 15 leti. Tomaž Božič je po 2. mestu v teku na 100 m, kjer je z izidom 10,94 letos že tretjič izboljšal dolenski rekord, in enkrat daljši razdalji postal državni prvak. Tomaž je do naslova prišel s trdim delom, saj v Novem mestu velja za atleta, ki največ in najbolj trdo trenira.

Povsem drugače je z Igorjem Primcem. V metu diska je zmagal z veliko prednostjo nad vsemi tekmeči in tako še enkrat dokazal svoj izjemni talent. Že leto in pol zaradi poškodbe ne trenira, a kljub temu dokazuje, da je po 13 letih še vedno daleč najboljši metalec diska v Sloveniji.

Tretjo zmago na državnem prvenstvu je Atletskemu klubu Novo mesto priborila Mateja Udovc v teku na 3.000 m, ki je pred tem že imela bronasto medaljo na 1.500 m. Nekdaj zelo obetavna mladinka je že skoraj zapustila tekmovalni šport, zadnje čase pa spet resno vodi. Atletski trening je bolj kot razvedrilo in sprostitiv, zato ima še precej rezerv. Ker je z 22 leti še precej mlada za dolgoprogasico, se ji ob trdem delu obeta še lepa bodočnost.

V metu kladiva Brežičani niso imeli dostojnih nasprotnikov. V klubskem obračunu je bil ponovno boljši Branko Grubič. Matej Podvinski je kljub osebnemu rekordu (55,32 m)

I. V.

SIMBOLIČNA OTVORITEV - Direktor Kolpe Peter Henčič je s pritiskom na gumb za vodno masažo simbolično predal namenu urejene kletne prostore metliške športne dvorane, v katerih pa manjka še precej opreme. (Foto: M. B.-J.)

Metliški šport pod streho

Z dokončno ureditvijo športne dvorane korak bliže k slovenskemu povprečju

METLIKA - V devetih letih, odkar je bil požar v metliški športni dvorani, je uspelo Metličanom zgraditi novo, večjo dvorano, urediti igrišče ob njej, pretekli teden pa so dokončali še kletne prostore v dvorani. To pa ni pridobitev le za dvorano, ampak za razvoj športa v občini nasploh. Športne organizacije in društva so namreč s tem dobila svoje prostore, vodjo tega pa so še prostori za suho in vodno masažo, za ritmično-gibalne vaje ter umivalnice in garderobe.

Kot je ob otvoritvi dejal ravnatelj osnovne šole Jože Mozetič, je ta pridobitev za metliško občino, ki je dolgo veljala za športno nerazvito, korak k temu, da doseže slovensko športno povprečje. Seveda bodo pri mnogih potrebne spremembe v miselnosti, da bodo prišli do spoznanja, da se vsak lahko ukvarja z rekreativnim športom. Kar pa se tiče tekmovalnega, brez sponzorjev in strokovnega kadra ne bo šlo. Zahvalil se je vsem, ki so udarnično pomagali pri urejanju prostorov, donatorjem in občinski skupščini, ki je iz proračuna namenila nekaj denarja.

Predsednik občinskega izvršnega sveta Jože Matekovič pa je poudaril, da v metliški občini vlada zdravo ozračje povsod, tako tudi v športu. Dodal je, da pripravljajo gradnjo pomožnih športnih objektov še ob podzemeljski osnovni šoli, tako da bodo tudi tam boljše možnosti za razvoj športa in športnikov.

M.B.-J.

OLIMPIADA PO JUGORSKO - Jugorski gasilci so pripravili tradicionalno vaško olimpiado, na kateri pa so se tokrat v različnih kmečkih opravilih pomerile le ekipe z Gradnika, iz Dragomlje vasi in Jugorja. V takšnem zaporedju so bile ekipe tudi po osvojenih mestih, pri prehljanju vode z zavezanimi očmi pa so bili najuspešnejši Dragomeljci (na fotografiji). (Foto: M.B.-J.)

Krka ne umira, Krka živi

"V Krki smo nabirali školjke in lovili rake. Ženske so na flosih prale in izpirale perilo, mulci smo se namakali na urejenem kopaljšču na Loki in skakali z železniškega mostu. V Krki smo se kopali od maja do konca septembra," se spominja Brane Papež iz Mačkovca. Če bi osnovnošolec danes v svoj spis napisal kaj takega, bi se mu smejali.

Že dolgo poznamo Krko v precej drugačni luči, slabši, a kaže, da bo morda le drugače. Pred desetletjem je bila še odprt kanal, v katerem je plavalo vse od steklenic do konzerv, v njej je bilo raztopljeno vse, kar je poleti zaudarjalo, če si stal na bregu te reke. Pred leti so vse kanale in kanalčke okoli Novega

mesta od največjega onesnaževalca speljali v čistilno napravo. Pozna se, da se Krki spet vrača stara podoba, vendar je le težko upati, da bo Krka spet takšna, kot je nekdanja bila.

Kljub temu je in bo v teh poletnih dneh spet polna kopalcev, saj je morje tudi letos mnogim Slovincem nedosegljivo. Že lani smo

se spraševali, če je ta nekdanja dolenska zelena lepota primerna za kopanje. Mikrobiološke in kemijske analize vzorcev Krke, ki smo jih vzeli na desetih mestih od izvira do izliva, so na Zavodu za socialno medicino in higieno temeljito pregledali in pokazale so, da Krka v poletnih dneh na nobenem mestu ne ustreza zahtevam za kopanje v vodi II. kakovostnega razreda. Izmerjena je bila prevelika količina koliformnih klic, ki pri človeku lahko povzročajo razna črevesna obolenja.

Kopanja v Krki ne priporočajo

Tudi letos so se na zavodu spet ogreli za podobno akcijo, ki naj bi pokazala, ali je Krka kaj boljša od lani in če je lahko naša odrešujoča preganjalka neznosne poletne vročine. Na teren sta se odpravila delavca

zavoda Jože Štrucelj, višji sanitarni tehnik, in Tone Škrbec, medicinski tehnik. Šestega julija je bilo nekoliko oblačno vreme, vendar je bilo na bregovih Krke kar nekaj kopalcev. Pobrala sta vzorce na vseh mestih, kjer se ljudje najpogosteje kopajo. Najprej sta zajela vzorec pod elektrarno v Zagradcu. Izmerila sta tudi temperaturo. Bila je 16,8 stopinj Celzija. V Žužemberku pod mostom je bila Krka že za stopinjo toplejša. V Soteski sta vzela vzorec nad jezom, prav tako v Straži, na Brodu sta zajela pri studencu, na Loki pri Gostišču, v Mačkovcu pri Termotehniku, steklenico sta napolnila na otoškem kopaljšču, v Dragi, v levem kraku Krke v Kostanjevici, v vasi Karelce, v Krški vasi in v kampu v Brežicah. Na cilju je bila istega dne temperatura Krke kar 23,6 stopinje Celzija. Vzorce so delavci zavoda takoj vzeli pod drobnogled, saj je potrebno na nekatere analize počakati kar teden dni.

Že v ponedeljek zjutraj smo se oglasili pri predstojniku higiensko-epidemiološke in ekološke službe dr. Dušanu Harlandru. V naše veselje nam je povedal, da je sicer Krka precej bolj čista kot lani, da pa je še vedno 8 od 13 vzorcev neprimernih zaradi preseženega števila koliformnih bakterij in koliformnih bakterij fekalnega porekla. Večina oporečnih vzorcev je bila pobrana po Krki od Broda navzdol proti Brežicam. Povečane količine nitritov so posledice komunalnih in drugih odpadkov v reki. Analiza je pokazala, da ima vzorec, pobran v Soteski, kar 20 % več nitritov od dovoljenega (0,012 mg/l izmerjeno, 0,01 mg/l dovoljeno). v Mačkovcu se je vsebnost nitritov še povečala in je bila presežena že za 190 %. Močno presežena koncentracija je bila tudi na kopaljšču na Otočcu. Tudi presežek amonija je bil v Mačkovcu kar 0,34 mg/l od dovoljenega 0,2 mg/l. "Vse ostale analize, zlasti kemijske, kažejo, da je Krka zdrava. Nitrati niso na nobenem odjemnem mestu preseženi, čeprav je Krka v tem času v svojem najslabšem stanju. Če bi pogledali skozi prste, bi kopanje v Krki lahko celo dovolili, ne pa priporočali. Odsvetovali ali celo prepovedali pa bi kopanje majhnim otrokom. Svetoval bi, da se kopalci po kopanju obvezno oprhajo. Žal je takšnih kopaljšč s tuši ob Krki le malo. Prav bi bilo, da bi se ob sedanjem vesplošnem zanimanju za zasebnostne dejavnosti našel kdo, ki bi kje ob Krki uredil kopaljšče, postavil bife, stranišča, tuše in drugo potrebno in seveda s tem tržil," pravi dr. Dušan Harlander.

Dr. Dušan Harlander

Seveda bi kaj več morali narediti tudi prebivalci ob Krki. Še posebej v Straži in Dolenjskih Toplicah, kjer o izgradnji čistilne komajda razmišljajo.

Poletni mednarodni tabor Krka

S Krko se ukvarjajo tudi mladi raziskovalci poletnega mednarodnega tabora "Krka". Lani so raziskovali bregove Krke in si zapisovali črna odlagališča, letos gledajo v Krkino korito. Povedali so, da je izvir Krke še kar čist, da pa se prične dno spreminjati z odpadki sodobne civilizacije nekje pri Dvoru. Pod ribogojnico v tem kraju je pravočasno smetišče z vso mogočo kovinsko in drugo navlako. Zanimivo je, da so mladi raziskovalci presenečeni nad čistostjo Krke, saj se jim pri teh raziskavah ni potrebno niti potapljati. V dno se vidi tudi do 3 metre globoko. Letos imajo v programu, da bodo skupaj z vojniki teritorialne obrambe "ketalni" Krkino dno pri Zalogu, kot so to počeli pred drugo vojno po vsej dolžini Krke. S konji so vlekli težko verigo po dnu reke in iz korita pobrali lehnjak, ki se je nabral v enem letu. Tako so vsako leto skrbeli, da se dno reke ni dvigovalo, in preprečevali poplave.

"Danes pravega lastnika in upravljalca naše Krke ni. Zanj moramo skrbeti vsi. Žal nam za sedaj to ni uspelo. Morda bo našim sinovom ali vnukom," pravi dr. Dušan Harlander.

JANEZ PAVLIN

žrtve vojne

Dolg, ki ne zastara

Izgnanci, intermiranci, ukradeni otroci. Označeni za podljudi, zasramovani, policijsko nadzorovani, kaznovani, namenjeni ponemčenju. Životalili so v taboriščih, bili poceni delovna sila in material za medicinske poskuse. Preveč je gorja, da bi se njihovo trpljenje smelo pozabiti. Zdaj se združujejo v društvo, ki ima že preko 15 tisoč članov, in zahtevajo odškodnino. Zakaj po tolikih letih?

Izgnanci so prepričani, da se o njihovi usodi premalo ve in da so bili kot vojne žrtve vse do danes zapostavljeni, saj ostali deli Jugoslavije takega načrtnega popolnega pregona prebivalcev posameznih pokrajin niso poznali. Še zdaj so vidni ostanki miselnosti, da so bili izgnanci v tujini prostovoljno in so se na ta način izognili še hujšemu trpljenju doma ali oboroženi borbi. Na nedavni predstavitvi zbornika Izgnanci je zgodovinar dr. Tone Ferenc, ki ima največje zasluge za rehabilitacijo izgnancev, z grenkobo povedal tudi to, da v najnovejšem učbeniku za osnovne šole še vedno pišejo o izseljenih in ne o izgnancih.

Slovenski izgnanci so nase in na nikoli izplačano odškodnino za svoje trpljenje opozarjali, a niso imeli veliko uspeha. Da se ne bi pozabilo, so zbirali pričevanja, pisali spomine, črtice in pesmi. Več del o tem je napisal Franc Šetinc, tudi sam izgnanec in eden od pobudnikov ustanovitve društva ter urednik zbornika Izgnanci in društvenega glasila Vestnik. O izgnancih sta pisala še Anton Ingolič in Ksaver Meško ter nekateri drugi Slovenci. Največ zaslug za dokumentirano zgodovino množičnega izganjanja Slovincem med 2. svetovno vojno ima že omenjeni dr. Tone Ferenc.

Zbrali so podatke

Po dveh letih organiziranega dela je tudi v državnih organih vse več ljudi, ki vsaj poslušajo

zahteve izgnancev, čeprav pravih korakov do razrešitve še niso naredili. Izgnanci - še sreča, da je med njimi veliko uglednih in sposobnih ljudi - morajo tako sami gnati zadeve naprej. Lansko jesen je vlada ustanovila medresorsko komisijo v te namene, ki se je prvič sestala šele sredi marca in to brez ustreznih gradiv za razpravo. Predstavnica izgnancev prof. Ivica Žnidaršič je zato sama izpostavila zahteve izgnancev, ki jih je komisija pozneje vse sprejela.

Izgnanci so dali predlog za amandma, da se tudi izgnancem kot žrtvam vojne zagotovi brezplačno zdravstveno varstvo. Niso pripravljene sprejeti izgovora, da gre za širitev pravic, saj menijo, da gre le za pravice, ki jih zagotavlja mednarodno pravo in so jih drugje že izpolnili. Izgnanci bodo pripravili tudi besedilo in vse potrebne podatke za pogajanje z Nemčijo. Razpolagajo z ocenami vojne škode, s podatki o že plačani odškodnini in o tem, kako se je porabila. Izbrskali so povojna poročila o zločinu nasilnega preseljevanja Slovincem, pričevanja in fotografije ter dokumente o ukazih, postopkih in poročilih o izgonu.

Prva ocena vojne škode v Sloveniji iz leta 1945 za več kot 23 tisoč ljudi navaja odstotek invalidnosti oz. delovne nezmožnosti. Poročilo navaja, da je bilo uničeno skoraj 200 tisoč glav govedin in konj, 100 tisoč glav drobnice in prašičev, čez 3 milijone sadnih dreves in 22 milijonov vinskih trt. Podatki so zanimivi

predvsem zato, ker je bila omenjena škoda povzročena predvsem izgnancem iz sedanjih občin Brežice, Krško in Sevnica, kjer je bil opravljen popoln izgon prebivalstva v dvajsetkilometrskem pasu ob takratni hrvaški in italijanski meji.

Nekatera obstoječa poročila navajajo tudi škodo za uničeno industrijo, gozdarstvo, zdravstvo, trgovino in obrt, sodstvo, javno imovino, promet in oceno škode v dolarjih. Kot pravi prof. Žnidaršičeva, ena najprizadevnejših aktivistk Društva izgnancev Slovenije, so porabili veliko časa za iskanje podatkov o ceni vojne škode, toda zdaj vedo, da obstajajo in kje so. Izgnanci so zbrali tudi mednarodne določbe, jugoslovanske in druge meddržavne sporazume, nemško zakonodajo o tem vprašanju ter izkušnje drugih prizadetih držav. Nedavno so prišli tudi do podatkov, koliko sta Jugoslaviji plačali Italija in Vzhodna Nemčija.

Odškodnina je šla drugam

Izgon Slovincem je bil po sodbi nürnberškega sodišča označen za vojni zločin in zločin proti človeštvu. Vojna odškodnina, kolikor je je bivša Jugoslavija prejela od Nemčije, ni bila nikoli izplačana izgnancem, ampak nacionalizirana in porabljena v druge namene. Zato danes izgnanci toliko poudarjajo, da bi moral biti zakon o denacionalizaciji tudi podlaga za izplačilo dela vojne škode.

Jugoslavija je prejela 36 milijard ameriških dolarjev vojne škode, a je v letu 1946 v obliki strojev in transportnih sredstev prejela samo 36,7 milijona USD. Jugoslavija je dobila pozneje tudi 8 milijonov DEM odškodnine za medicinske eksperimente na preživelih osebah. Od te vsote je odškodnino prejelo le 53 oseb iz Slovenije. Jugoslavija je prejela še 26 mio mark odškodnine za socialno zavarovanje delavcev v Nemčiji med vojno, toda izgnanci poudarjajo, da je ostalo nerešeno vprašanje otrok, ki so bili na prisilnem delu in so oškodovani tudi zato, ker

se niso mogli šolati.

Po mednarodnem sporazumu iz leta 1953 je bilo plačevanje vojnih odškodnih ustavljeno do sklenitve mirovnega sporazuma, na kar se je Nemčija s pridom izgovarjala. Čeprav se sporazum ni nanašal na povrnitev škode posameznim žrtvam, je Nemčija zavračala tudi take zahteve, češ da z Jugoslavijo nima diplomatskih odnosov, da je Jugoslavija priznala vzhodno Nemčijo ipd. Medtem je izplačevala odškodnine drugim evropskim državam kot so Francija, Norveška, Danska, Belgija, Nizozemska, Luksemburg, Velika Britanija, Grčija. Slovenski izgnanci in druge žrtve vojne niso bili seznanjeni z možnostjo pridobitve vojne odškodnine od posameznih podjetij v ZRN, kjer so bili na prisilnem delu, niti s tem, da lahko in kam naj vložijo zahteve, če so na njih delali medicinske poskuse.

Po vzpostavitvi diplomatskih odnosov je ZRN leta 1970 spet pristala na pogajanja o vojni odškodnini za Jugoslavijo. Predlagala ji je posredno reševanje preko gospodarskega sodelovanja in ji v l. 1972 nakazala 300 milijonov mark avansa. Tito in Brandt sta se leto pozneje dogovorila, da se odškodnine v tej fazi rešujejo z ugodnim gospodarskim sodelovanjem, kar je Jugoslaviji prineslo še 700 milijonov mark

zelo ugodnih kreditov. Zdaj ni več ovir

Z združitvijo obeh Nemčij so nastale nove razmere. Zdaj so svoje zahteve po vojni odškodnini že postavile nekatere včeropske države, zato bi to lahko storila tudi Slovenija, saj take zahteve in pravice ne morejo zastarati. Za primer naj navedemo samo to, da se je še novembra lani nemška vlada obvezala plačevati odškodnino evropskim Židom. Decembra 1992 je ruski predsednik Jelcin nemškemu kanclerju Kohlu postavil zahtevo za 10 milijard nemških mark odškodnin. Že konec januarja se je nemška vlada obvezala, da bo Rusiji, Belorusiji in Ukrajini izplačala okrog milijardo mark odškodnine za žrtve nacizma.

Slovenska vlada je konec lanskega oktobra le sprejela stališče, da so zdaj dani pogoji za pričetek reševanja odprtih vprašanj vojne odškodnine za vse oblike vojne škode iz druge svetovne vojne. Zunanji minister Lojze Peterle je to vprašanje sprožil tudi ob junijskem srečanju z nemškim zunanjim ministrom, menda ravno zaradi pritiska izgnancev. Tako se počasi, z veliko truda posameznikov stvari le premikajo.

BREDA DUŠIČ-GORNIK

Poletna šola za elito

Poletno šolo na Otočcu vodi doktor matematike in kineziologije Otmar Kugovnik, ki je v program šole vnesel vrsto novosti. Akademija za življenje se od podobnih šol razlikuje v pristopu - ne dril, ampak doživetja in učenje za življenje v visoki družbi.

Po vzoru počitniških šol in kampov, ki imajo v tujini že lepo tradicijo, so turistični delavci pred leti tudi pri nas začeli pripravljati počitniške programe namenjene otrokom. Najbolj običajna kombinacija je bilo učenje tujih jezikov in tečaj tenisa, pogosto pa so v svoje programe vključevali tudi druge športne panoge.

Ideja, da bi podobno počitniško šolo organizirali tudi na Otočcu, se je pred štirimi leti porodila Marjani Šoncu, direktorju novomeške turistične agencije Pionir tours med pogovorom z njegovim teniškim prijateljem dr. Otmarjem Kugovnikom, ki je želel nekaj podobnega pripraviti na svoji domačiji v Savinjski dolini, a za uresničitev želje takrat še ni imel pravih možnosti. Otočec pa je imel v svoji okolici vse potrebno - hotel, teniška igrišča, konjeniški center, bazene, reko Krko, gozdove, travnike in seveda ljudi z ustreznim znanjem, ki so bili pripravljeni sodelovati.

Ideja je bila videti uresničljiva in pred tremi leti je Otočec že sprejel prvo skupino otrok. Poletno šolo tujih jezikov, tenisa in zdravega življenja so poimenovali z zvonečim imenom Akademija za življenje, ki je samo po sebi poudarja različnost otoške šole od drugih podobnih šol pri nas in v tujini. Da bi lažje razumeli to različnost, je dobro spoznati življenjsko pot dr. Otmarja Kugovnika, ki kot direktor in idejni vodja Akademije za življenje že tri leta vodi poletno šolo na Otočcu.

Kot dijak velenjske gimnazije je dolgo časa nihal med študijem matematike in medicine. Odločil se je za tehnično matematiko in ob njej poslušal še štiri semestre filozofije. Po

diplomi je nadaljeval študij funkcionalne analize in magistriral iz matematike ter na operacijskih raziskavah na ekonomski fakulteti. Študij je nadaljeval na področju matematike ter čez čas še kineziologije v Pragi in Ljubljani, v dveh letih opravil vse obveznosti in doktoriral na obeh področjih. Njegova prva služba je bilo asistentsko mesto na matematiki. Kasneje je bil še asistent na strojništvu in ekonomiji.

Kot član jugoslovanske smučarske demonstratorske vrste, zadolžen za biomehaniko, je sodeloval pri razvoju Elanovih smuč RC. Na fakulteti za šport, kjer je po upokojitvi dr. Klojčnika prevzel katedro za biomehaniko, je svoje tehniško znanje povezal z mladostno željo po spoznavanju in raziskovanju človeka.

Otmar Kugovnik je bil vse svoje življenje povezan s športom. Ljubezen do tenisa so mu vsadili starši, ki so bili tudi sami navdušeni tenisači. S tenisom se je začel resneje ukvarjati med študijem matematike v Ljubljani. S prijateljico sta pri Slovaneu odprla prvo šolo tenisa, v Zagrebu pa je opravil izpite za vaditelja, učitelja in trenerja tenisa ter se začel ukvarjati s tenisom kot znanostjo.

Pri teniški zvezi je nekaj let vodil izobraževanje ter v tem času navezal stike z mednarodnimi teniški inštitucijami in ljudmi, ki v tujini v tenisu nekaj pomenijo. Pri tem so mu veliko pomagale izkušnje iz študentskih let, ko je med počitnicami s strganim Dunlopovim loparjem in 50 markami v žepu odšel na potepanje po Evropi. Med potjo se

je ustavljal v teniških klubih, se ponujal za učitelja tenisa, zaslužil in spoznal ogromno ljudi. Ko so se v teniški zvezi odločili za organizacijo odprtega prvenstva Slovenije, so zaradi bogatih izkušenj in zvez v tujini za direktorja turnirja izbrali prav njega.

Dr. Otmar Kugovnik je pri organizaciji Akademije za življenje uporabil vse svoje izkušnje. Zavedal se je, da bodo uspeli le, če bodo otrokom ponudili več kot ostali. Večina otrok, ki prihajajo v otoško poletno šolo, je že preživela počitnice v podobnih programih v tujini ali doma. Povsod so se srečevali z drilom pri učenju tujih jezikov in tenisa. V Akademijo za življenje prihajajo otroci, ki so v nekaterih aktivnostih že zelo dobri. Obvladajo dva ali tri tuje jezike, so dobri v športu, glasbi, matematiki ali plesu, a ne vedo, kaj naj s svojim znanjem sploh počno. Strašno se bojijo dolgočasia. Prihajajo iz tradicionalno bogatih okolij. So potomci zdravnikov, direktorjev in profesorjev ali obrtnikov ter pogosto tudi zelo razvjeni. Zato je pri njih nujen poseben pristop.

Dr. Otmar Kugovnik - od matematika do športnega managerja.

V Akademiji za življenje pri učenju tujih jezikov dajejo poseben poudarek kreativnosti. Način njihovega dela bi lahko poimenovali jezikovni teater. Pomembna je retorika in dialog. Tu se otroci naučijo, kako je treba izpeljati pogovor na določeno temo. Podobno je pri tenisu in ostalih športih, kjer ne gre za dril, temveč za način ukvarjanja s športom, ki jim prinaša sprostitve, veselje in vedno nova doživetja. Še posebej so pomembna doživetja, ki morajo biti prijetna, da jim ostanejo v spominu vse življenje. Le tako bodo kot odrasli vedno znova iskali v športu tisto, kar so lepega doživeli v mladosti. Zato se v akademiji za življenje spoznavajo z različnimi dejavnostmi, kot so jahanje, lokostrelstvo, rafting, čolnarjenje, pohodništvo, nabiranje gob ali vožnja z gorskimi kolesi.

Čprav je večina otrok iz bogatih družin, ki se dobesečno kopajo v denarju, je med udeleženci poletne šole na Otočcu tudi precej otrok, katerih starši so si morali denar za plačilo akademije odtrgati od ust, samo da bi njihov otrok dobil vse možnosti, da se nekoč prebije v družbo uspešnih in bogatih. IGOR VIDMAR

naše korenine

Umetnost je univerzalna, kri pa ni voda

Z Eriko Marijo Bajuk sva se prvič srečala v Lemontu. Topel majski večer je bil. Veter je rahlo šepetal v prvem zelenju košatih lip okoli slovenskega frančiškanskega samostana, zvezde so se prižigale na nebu in pritajena fantovska pesem se je glasila. Gruče Slovencev iz Chicaga, vznemirjenih ob tesnem dotiku domovine, ki so jim ga s koncertom v samostanski cerkvi pripravili mladi pevci iz Ptuja, so ostale na dvorišču v živahnem pogovoru, pa tudi mladim pevcem se ni mudilo na večerjo. Raje so se po fantovski navadi postavili v krog in zapeli še nekaj domačih. Takrat sem spoznal Marijo in njenega moža Toneta Bajuka, Belokranjca, doma iz Drašičev. In takrat sva z Eriko ugotovila, da se bova kmalu spet videla. "Konec junija pridem na slikarsko kolonijo v Dolenjske Toplice," mi je zagotovila. In tako do najinega ponovnega snidenja res še dva meseca nista pretekla.

Tokrat jo najdem sklonjeno nad platno v improviziranem podstrešnem ateljeju. Sejna soba zdraviliške uprave naj bi to menda bila, a je izgubila vse, kar se je kdaj uradniškega valjalo po njej. Zdad tu diši po slikarskih barvah in oljih in ob stenah so naslonjene že dokončane in napol dokončane slike. Tam sedi Gary iz San Franciscas in riše živobarven šopek rož, poleg je Jože iz Stockholma, ki svojemu reliefu dodaja še nekaj starinske patine, njegov soimešnjak, akademski slikar Jože iz Dolenjskih Toplic, ga pri tem opazuje, Stanka iz Avstralije vleče s čopičem še zadnje poteze in Pavel iz Benčije namrščenih obrvi proučuje svoj izdelek. Čeprav je še zgodnja dopoldanska ura, so skoraj vsi udeleženci izseljenske slikarske kolonije v Dolenjskih Toplicah že zbrani pri delu.

"Veliko delamo in že zgodaj začenjamo. Jaz grem jutraj najprej plavat, da se osvežim in sprostim, potem pa pričnem slikati. Štiri slike so že skoraj gotove in danes bom pričela še eno," pripoveduje Erika, ki ji je slikarska muza te dni res naklonjena.

Proti večeru se s slikarji spet srečamo. Ogledali so si Belo krajino, se sprehodili po stelnjkih in se med vinogradi pod sv. Ano na Vidošičih naužili pogleda na zaobljene belokranjske griče, posejane z vinogradi in zidanicami. Kakašna opojna pijača zori tukaj so tudi pokusili. Kaj hitro se jim jeziki razvežejo, beseda se iskri in salve smeha odmevajo. Gostitelj, direktor Zdravilišča Dolenjske Toplice in domačin Jože Plut, po stari belokranjski navadi z gostoljubnostjo ne skopari.

"Rada prihajam sem. Bela krajina mi je všeč. Stelnjki, vinogradi in ljudje. Pa ne samo zato, ker je moj mož Belokranjec," pravi Erika in pripoveduje, kako sta se z Belokranjcem pravzaprav dobila. Ona je po rodu Celjanka iz veltregovske družine. Študirala je lingvistiko in filozofijo, pa jo je štipendija pripeljala v ZDA. S Tonetom sta se poznala že prej v Ljubljani. Tudi on je dobil štipendijo za študij v Ameriki. Tu je njuno poznanstvo preraslo v ljubezen, ta v zakon in ostala sta v Ameriki.

"Kaj pa umetnost?" me zanima. "Z umetnostjo se ukvarjam že odkar pomnim," pripoveduje Erika. "Slikala sem rada že v osnovni šoli, vendar si nisem upala niti pomisliti

Erika Marija Bajuk iz Chicaga

na to, da bi umetnost postala moj poklic. Ko sem že diplomirala in si ustvarila družino, pa je prišel preobrat. Vpisala sem se na likovno akademijo in jo dokončala. Iz kiparstva sem tudi magistrirala. Ker pa se je kjerkoli na svetu samo z umetnostjo težko preživljati, sem se zaposlila kot predavateljica na visoki šoli. Delo z mladimi je zanimivo. Oni ne jemljejo nobene stvari za samo po sebi umevno in dokončno. Pri njih je vse še vedno živo, v oblikovanju, in diskusije z njimi so prava inspiracija tudi za moje delo. Večkrat sem že razmišljala o tem, da bi ostala doma in se posvetila samo lastnemu ustvarjanju, a se za to nisem mogla odločiti. Morda ravno zato, ker bi pogrešala to mladostno spodbudo.

Erika Marija Bajuk v Sloveniji kot ustvarjalnica ni neznana. Imela je že več samostojnih in skupinskih razstav, med drugim v rodnem Celju, Novem mestu in Ljubljani, svoje kipe, platna in grafike pa je razstavljala že marsikje, celo v daljni Japonski. "Koliko pa je v vaših delih še slovenskega duha?" jo vprašam. "Slovenskega?" me pogleda začudeno. "Prava umetnost je univerzalna, zato bi težko sodila, koliko je v mojih delih slovenskega duha. Samo po sebi pa je razumljivo, da vsakdo nosi v sebi tudi nekaj prirojenega in privzgojenega in da se to gotovo na svoj način odraža tudi v stvaritvah."

Res je, umetnost je morda univerzalna, kri pa le ni voda. Zato Erika prihaja v domovino na obisk najmanj enkrat letno. Pa ne le zaradi lastnega domotožja. Tako kot sta odšla ona in njen mož s slovensko štipendijo v ZDA in tam ostala, tako je njen Lovro, najstarejši od štirih sinov, odšel z ameriško štipendijo študirat v Ljubljano. Tu se je poročil s Slovenko in zdaj ima Erika tukaj že tri vnucke. "Jutri bodo deklice morda prišle s starši na kopanje v Dolenjske Toplice. Komaj jih že čakam," pravi Erika Marija Bajuk, slikarka, kiparka, pedagoginja, izseljenka in babcica.

Naslednji dan je slovesna otvoritev razstave. Kar štiri platna, ki jih je izmed stvaritev izseljenskih umetnikov za razstavo izbral mentor kolonije profesor Miran Butina, so Erika. TONE JAKŠE

vračanje odvzete lastnine

Kdo bo počistil Vrh?

Vrnitev v domovino, v katero sta Janez in Terezija Rupar v daljnem Milwaukeeju ob Michiganskem jezeru toliko verjela in vanjo toliko vlagala, se je spremenila v tragedijo

Janez in Terezija Rupar sta se leta 1928 vrnila iz Amerike. Hudo sta morala garati in biti zelo varčna, da sta preživela družino in zraven prihranila toliko denarja, da sta si kupila posestvo. Bilo je to posestvo Vrh pri Škocjanu: za tiste čase imenitna stanovanjska hiša - pravi gradič, goveji in svinjski hlevi, kozolci, čebelnjak, njive, gozdovi in vinogradi, vse v dobrem stanju, polno živine in dobro opremljeno. Z njima so se vrnili tudi njihovi trije v Ameriki rojeni otroci: Ivanka, Jože in Zofija.

Zdad sta Janez in Terezija že zdavnaj mrtva, na kraju, kjer je nekoč bil cvetoči Vrh, pa so se zbrali njun sin Jože in vnuka Jerry ter Ivanka. Jerry je Jožetov sin, Ivanka pa hčerka najmlajše Zofije. Stojijo, se ozirajo naokoli in ne morejo verjeti svojim očem. Gospodarske stavbe, kolikor jih je še ostalo, so vegaste in razdejane. Okna so razbita, hlevi in svinjaki prazni, strehe puščajo, vsenaokoli se širi duh po trohobi in podganah. Okoli mogočnih svinjakov ležijo vsenaokrog karoserije najrazličnejših avtomobilov. Na desetine jih je. Celo avtobus stoji sredi dvorišča. Vse je razbito, brez koles, avtomobilski deli in drobci stekla ležijo raztreseni naokoli po travi. Tabla, ki pravi, da je tu bil nekdanji avtomobilski odpad Antona Konde, še visi na steni, a kaže, da je človek obrt že zdavnaj opustil, s tem pa vremenu, tatovom in vandalom prepustil vse, kar je na tem kraju zbral.

Kako je lahko prišlo tako daleč? Pojdimo lepo po vrsti. Ko so se Ruparjevi preselili na Vrh, je bilo Jožetu trinajst let. Fant je odrščal v Ameriki in se počutil Amerikanca. Pri devetnajstih letih se je vrnil v rojstni Milwaukee. Kmetijstvo ga ni veselilo, bolj ga je vlekel v ameriško industrijo. A doma je šlo življenje naprej. Posestvo je bilo lepo oskrbovano. Kolikor niso mogli postoriti Ruparji sami, so najemali delovne sile. Plačali so dobro, vedo povedati ljudje. Tako je prišla vojna. Tudi Vrh ni prizanesla. Kdor je prišel oborožen mimo, si je iz polnih hlevov, kašč in kleti vzel, kar je hotel. Partizanom je bil Rupar naklonjen. Najstarejša hčerka Ivanka je celo odšla z njimi. Maja 1944 je v bližini Klevevža padla. A tudi vojna Vraha ni zlomila. Res je, vse je

bilo zdesetkano, a gospodar je bil še čvrst in je gospodarstvo vodil naprej. Vendar njegovo upravljanje novi oblasti ni bilo povšeči. Zavistne oči so se vse bolj pogosto obračale proti cvetoči veleposesti. In oblastnikom, ki so tisti čas lahko obtožili vsakogar in za karkoli, so hitro našli vzrok za zaplembo posestva. "Iz gospodarskih in političnih vzrokov je nemogoče, da bi obsojenec obdržal preogromne zgradbe, hlevi in kozolce, kateri bi ostali prazni..." se glasi pravnomočna sodba, po kateri je bil leta 1949, dvajset let potem, ko je prišel iz Amerike, Janez Rupar tako rekoč gol pognan s svojega posestva. Spisek premočnin, ki jih je sodišče zaseglo, obsega 222 točk. Na njem je veliko glav živine, od konjev, krav, volov do telčikov in prašičev, vozov, sani in raznih strojev in orodja. Poslopja so bila torej daleč od tega, da bi bila prazna. Tudi vse nepremičnine, ki jih je sodišče v imenu ljudstva zaplenilo, so popisane: stavbe, poljske, travniške, gozdne in vinogradniške parcele. Spiski so dolgi, avstroogrsko birokratski in natančni. Preko petdeset hektarov zemljišč. Ravno tej natančnosti se imajo Ruparjevi danes zahvaliti, da imajo pregled nad tem, kaj jim je bilo vzeto. Kam je vse izginilo, pa ne vedo. Oče in mati sta se s hčerko še nekaj časa potikala pri sorodnikih in znanjci, potem pa sta od globoke razočaranosti kmalu umrli. Zofija, ki je bila rojena v Ameriki in zato ameriška

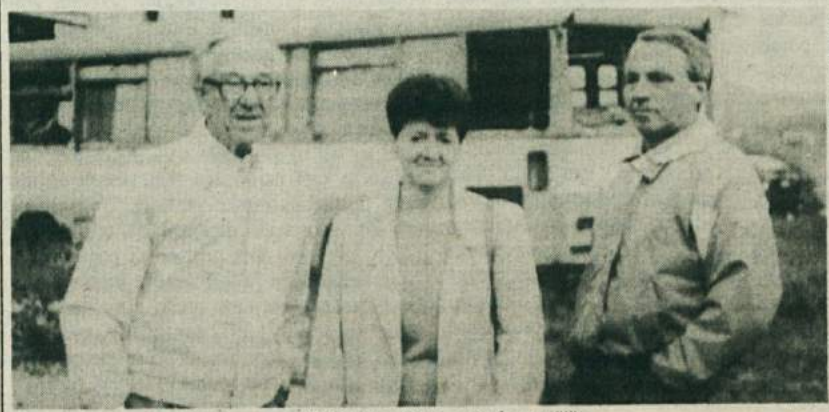
državljanica, se je s hčerko Ivanko preselila v Ameriko. Tudi ona je umrla, tako da je Ivanka ostala sama.

Ruparjevi so po padcu starega režima vložili zahtevo za povrnitev odvzete premoženja in uspeli. Toda kaj jim to pomaga?

Stojim z njimi na Vrhu in ogledujem žalostno prizorišče, v glavi pa mi odmevajo besede sodbe: "Iz gospodarskih in političnih razlogov..." Te besede so nekdanj živo kmečko posest spremenile v ogabno smetišče, za katero ne čuti nihče več nobene odgovornosti. Kmetijska zadruga, ki je imela posestvo dolga leta v upravljanju in je tudi dala v najem prostore privatniku, da je sem navlekel staro železje, se mu je brez posledic in odgovornosti odpovedala. Z obdelovalno zemljo niti ni problem, saj jo kmetje z veseljem vzamejo v najem. Težje pa je z zasvinjano domačijo. Precej stroškov bo imel tisti, ki jo bo hotel počistiti. Pa tudi s stanovalci ne bo enostavno. Bivši upravitelj je v hišo naselil štiri družine, ki živijo v težkih socialnih in stanovanjskih razmerah. Pa naj se zdaj revež, ki so mu vzeli vse, bode z revežem, ki nima nič! Še minimalne najemnine iz hiše ne bo moč iztržiti.

Kaže, da bo moral še en rod Ruparjev v Ameriki trdo delati in varčevati, da bodo spet vzpostavili red na posesti, ki jo je prigaral njihov ded. Medtem ko oni onkraj luže služijo, da bi se nekoč lahko vrnili, pa ne bi bilo napak, če bi se na Vrhu pojavila kaka inspekcija in odredila tistemu, ki ga je onesnažil ali je odgovoren za to, naj ga na svoje stroške tudi počisti. Vsaj toliko moralne odgovornosti do Ruparjevih bi pa lahko imel.

TONE JAKŠE

Jože, Jerry in Ivanka Rupar, dediči Vraha, ki je postal smetišče

NAGRADA V PIŠECE IN ŠENTJERNEJ

Žreb je izmed reševalcev 27. nagradne križanke izbral TILKO KOSTREVC iz Pišec in DARINKO FILIPIČ iz Šentjerneja. Kostrevcu je pripadla denarna nagrada 3.000 tolarjev (sporoči naj nam številko tekočega računa ali bančne knjižice in EMŠO), Filipičeva pa bo prejela knjižno nagrado. Nagrajenkama čestitamo.

Rešite današnja križanka in rešitev pošljite najkasneje do 2. avgusta na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 29. Ovojnico brez poštna znamke lahko oddate v naš poštni nabiralnik pri vhodu v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 27. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 27. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: SAMEC, ALEJA, BAT, RJUHA, ADRENALIN, ŠTIGLIC, PI, FRINA, OKTET, KARAN, SL, RR, OKAPI, PLACEBO, MANN, URI, IZOP, INCEST, KUPOLA, STELJA, APARAT.

prgišče misli

Človeška duša je sploh tako ustvarjena, da ljubi in uživa samo tisto s pravo slastjo, česar ne pojmi popolnoma in si ne zna razložiti.

J. MURN

Če je človek dober, je vsako njegovo dobro dejanje naravno.

B. ZUPANČIČ

Noben narod ne more postati povsem neodvisen vse dotlej, dokler se povsem ne ope lastnih vrednot in pomena teh vrednot za lastno raso. Če se narod kar naprej ozira navzven, k drugim, in nikoli ne navznoter, na svojo lastno dediščino, nikoli ne more postati neodvisen.

A. HOMEINI

NAGRADNA KRIŽANKA 29

AVTOR: MARKO BOKALIČ	PREDSTAVNIK MOČNEJŠEGA SPOLA	SPOKORNIK	ALPSKA SMUČARSKA DISCIPLINA	VRSTA BONBONA	ALEŠ BERGER	ZVEZDA V ORIONU	LETNI GOZDNI POSEK	TELESNA SLABOST, SIBKOST	SLOV. IGRALEC (BRANE)	
VULKANSKO OTOČJE V INDIJSKEM OCEANU										
UPAD TELESNIH MOČI										
MORSKA RIBA PAPIGICA					TRETJA GRŠKA CRKA					
ZIDARSKA ŽLICA					KOLIDŽ V ANGLJI					
AROMAT V VANILJI					MIRNO RAZPOLOŽENJE					
							SOŠEDNJI CRKI			
DOLENJSKI LIST	MAJHNA GOS	PREDLOG SLOV. JEZIKOSLOVCA (KAREL)		VREDNOST ZNANJA	ČEBELJI PROIZVOD PADAVINA		KURIR	VELETOK NA ALJASKI	CHATEAU-BRIANOV ROMAN	GLAVNO MESTO UKRAJINE
FRANCO-SKI SKLADATELJ (CHARLES)					SAMEC GOZDNE ŽIVALI					
OTROŠKA NALEŽLJIVA BOLEZEN					OTOČJE MED RUSLJO IN AMERIKO					
STANJE (BOLNIŠKI ...)					UGANKAR UGANKAR UGANKAR UGANKAR UGANKAR	GRŠKI LIRIK Z OTOKA LEZBOSA				
ZDRAVILO PROTI MRZLICI					SALOMONOV UGANKAR		BIKOBORSKI VZKLIK			
100 M		NATRIJ					DUŠA UMRLEGA			

KRIŽANKA

Obleka iz rute

Ko se v vročih poletnih dneh odpravljate na plažo, si lahko zelo poenostavite oblačilo, ki ga boste oblekle čez kopalke. Vzmete le veliko, 150 krat 150 centimetrov veliko ruto, ki je lahko enobarvna ali sešita iz dveh trikotnikov ali pravokotnikov, bodisi raznobarnih bodisi vzorčastih. Ruto ovijete okrog telesa pod pazduhami si jo enkrat zavozlate nad prsmi ter drugič na rami. Obleka je s tem gotova. Bolj drzne in domiselne si lahko privoščite tudi kombinacijo iz rute, velike 130 krat 200 centimetrov. Prav tako jo ovijete okrog telesa pod pazduhami, vendar jo zavezete na hrbtni. Potem ruto med nogami potegnite na hrbet, krajca pa ovijete okrog pasu in zavezite na trebuhu. S kančkom domiselnosti lahko iz večje rute naredite tudi krilo ali majico.

Na vrsti je vlaganje

Prihaja čas vlaganja sadja in zelenjave. Vendar bodite previdni! Pazite, da bo vse, kar želite vložiti, zdravo in dobro očiščeno. Če morate odrezati slabši del, ne štedite, saj se vam sicer lahko pokvari ves shranek. Bodite pazljivi, da bo shranek dovolj pasteriziran, ker se prav tako lahko pokvari. Predvsem pa kozarcev in steklenic, v katerih pasterizirate, nikoli ne napolnite do roba, ker se vsebina med segrevanjem širi. Ko se je pasteriziran shranek ohladil, kozarce obrnite na glavo. Če kateri od pokrovčkov ni dobro prijel, shranek spravite v hladilnik in ga porabite v nekaj dneh. Sok, ki ga nalijete v steklenice, pa raje kot s plutovinastimi zamaški, zalitimi s parafinom, zaprite z gumijastimi pokrovčki, razkuženimi v močnem alkoholu. Če bo namreč sok slučajno zavrel, bo vrglo v zrak le pokrovček, pri plutovinastih zamaških pa bo razneslo steklenice in onesnažilo shrambo.

Krompirjev pire s špinačo

Potrebujemo: 1kg moknatega krompirja, sol, 25 dag sveže špinače, sveže bazilike, 1/8 l sladke smetane, 1/8 l mleka, sveže zmlet bel poper. Krompir operemo, olupimo in v slani vodi skuhamo do mehkega. Odlijemo in pretlačimo. Špinačo operemo in stresemo v lonec. Pokrijemo in na majhni vročini kuhamo samo toliko časa, da se špinača sesede. Potem jo temeljito ocedimo in zmiksamo v mešalcu. Listke bazilike drobno sesekljamo. Smetano in mleko skupaj pogrejeemo in mešanico primešamo pretlačenemu krompirju. Posolimo in popopramo. Primešamo špinačo in baziliko. Iz navedenih sestavin dobimo okusno zelenjavno jed za štiri osebe, poleg pireja pa lahko ponudimo še kaj drugega npr. pečeno jajce.

Velika sinica je prva

Velika sinica je upravičeno simbol slovenskega integriranega pridelanega sadja (SIPS), to je sadja, ki je zrastle ob kar najmanjši uporabi naravi neprijaznih kemičnih snovi. To je dokazal tudi poskus v sadovnjaku Resje pri Podvinu, o čemer piše v Sadu, reviji za sadjarstvo, vinogradništvo in vinarstvo, ki izhaja v Krškem, znani sadjarski strokovnjak inž. Tine Benedičič. S pomočjo učencev in vzgojiteljev bližnje šole je organiziral namestitve večjega števila umetnih gnezdnic in večmesečno opazovanje, s pomočjo katerega so ugotovili, da je prav velika sinica najbolj koristna in najbolj vitalna prebivalka sadovnjakov, ki odločilno pripomore v boju proti rastlinskim škodljivcem. Ta ptica je zasedla največ umetnih gnezdnic, svoj številni zarod pa je krmila s stotinami žuželk in njihovih ličink prav časa, ko so za sadovnjak najbolj nevarne. Umetne gnezdnice naj bodo zato prilagojene predvsem velikosti in potrebam velike sinice.

Popusti za člane

V prejšnji številki smo že našli nekaj ugodnosti, ki jih voznikom in lastnikom motornih vozil prinaša članstvo v AMZS. Našejeimo jih še nekaj: gotovo vam bo koristil članski popust pri testiranju motorja in podvozja, montaži gum, uravnoteženju koles in manjših popravilih, prav pa vam bo prišla tudi možnost nakupa knjižice za touring pomoč v tujini s kreditnim pismom in 10 odstotni popust pri kasko zavarovanju osebnega avtomobila. Člani imajo tudi popust v slovenskih avtokampih, deležni so finančne pomoči v primeru invalidnosti ali smrti, popusta pri najemu osebnega avtomobila pri Kompas Hertzu, lahko dobivajo brezplačno pravno pomoč pri pogodbenih odvetnikih, o delu društva in o novostih v avtomobilizmu pa lahko izvedo v Motorevij, ki jo člani dobivajo na dom brezplačno.

zanimivosti iz sveta

Imajo teroristi A-bombo?

Vrsta dogodkov kaže, da se terorizem v svetu ponovno krepí. V razmerah, ki so nastopile z razpadom sovjetskega imperija, pa se je siceršnjemu strahu pred terorističnimi napadi pridružila še prava mora. Poznavalci se s strahom sprašujejo, kdaj bodo teroristi dobili v roko atomsko bombo.

Za strahovito eksplozijo, ki je februarja letos razdejala tri nadstropja Svetovnega trgovinskega centra v New Yorku, so teroristi potrebovali 600 litrov kurilnega olja in umetno gnojilo. Iz teh dveh snovi, ki se ju da kupiti kadarkoli in kjerkoli, so naredili tako močno eksplozivno, da se mu ni mogla upreti močna betonska konstrukcija v garažnem delu nebotičnika.

Teroristi Irške republikanske armade so aprila letos sprožili močno eksplozijo v Londonu. Njihovi strokovnjaki so uporabili pol tone umetnega gnojila in nekaj eksplozivna semtex. Mešanica je zadoščala, da je naredila ogromno luknjo v več kot desetih zgradb.

Prejšnji mesec je policija še pravi čas aretirala osem teroristov, ki so se pripravljali, da razstrelijo zgradbo Zruženih narodov in Lincolnov tunel v New Yorku. V avtu so imeli pripravljeno eksplozivno, se pravi 700 litrov dizelskega goriva in umetnega gnojila.

Vsi ti primeri so dovolj zgovorni in pričajo, kako lahko je dandanes teroristom narediti bombo, ki ruši cele zgradbe, pa tudi, da teroristi posegajo po vse močnejšem orožju, če ga le

lahko napravijo. Poznavalci menijo, da je vse bolj realna nevarnost, da bodo lepega dne teroristi imeli v svojih rokah tudi atomsko bombo. Izdelati atomsko bombo ni tako velika težava, precej bolj preprosto, kot si večina ljudi misli, zatos se lahko zgodi, da bo lepega dne nekje v svetu eksplodiral avto, v katerem bo doma narejena atomska bomba. V primerjavi s strahoto take teroristične akcije bodo opisane eksplozije avtomobilov-bomb kot svečke na božičnem drevecu.

Za izdelavo atomske bombe sta potrebni predvsem dve stvari: znanje in material. Poznavanja delovanja atomske bombe je dovolj in vsi nekaj strogo tajni podatki so dostopni vsakomur, ki si zna poiskati pravo knjigo v knjižnici. Ena takih je knjiga Losalamska začetnica. Na strani 25 so natisnjeni nekoč tajni podatki o minimalni količini urana, potrebni za verižno reakcijo. Na 44. strani je opisano, kako se zgradi reflektor, s katerim se doseže verižno reakcijo s pol manj radioaktivnega urana, na 57 strani pa je opisano, kako se v pripravljeno gorivo izstreli naboj urana, ki povzroči kritično maso, verižno reakcijo in

eksplozijo. Za teroriste je zanimiva tudi knjiga Kako preprečiti nuklearni terorizem, kjer so prav tako zapisani natančni podatki, koliko urana in plutonija je potrebno za izdelavo "domače" atomske bombe.

Znanja torej ne manjka. Bolj problematičen je bil doslej potreben material. Plutonij in obogateni uran sta snovi, do katerih je bilo vse do nedavnega izredno težko priti. Z razpadom Sovjetske zveze pa je drugače. Na tisoče ljudi, ki so delali z atomskim orožjem, je brezposelnih in brez denarja. Kažejo pa se jim lepe možnosti, da hitro obogatijo. Pred kratkim so na Poljskem aretirali dva Rusa in Belorusa, ki so pretihotapili 3 kilograme oplenjenega urana iz tajne nuklearne tovarne nekje v Rusiji. Svinčeni zaboj z uranovimi tabletami so prepeljali nekaj tisoč kilometrov do Bresta, kjer je policija k sreči pravi čas posegla vmes. To je le en primer, ki kaže, da tihotapljenje radioaktivnih snovi ni nemogoče. Kupec pa je lahko vsakdo, ki ima denar in zveze za tako trgovino, tudi teroristične organizacije.

Kot pravi David Kay, vodja jedrske inspekcije Združenih narodov v Iraku, je bil

to edini in k sreči neuspešen primer tihotapljenja male količine oplenjenega urana, ki je potreben za izdelavo atomske bombe, vzemirja pa dejstvo, da se tihotapske poti iz Vzhoda na Zahod vse bolj organizirajo in utrjujejo. Žal ne tečejo po glavnih prometnicah, kjer je učinkovit nadzor, pač pa po stranskih poteh prek Kazahstana ali Gruzije v Iran, Irak, Afganistan, Indijo in Pakistan, kjer je težko vzpostaviti primeren nadzor mednarodne skupnosti.

Teoretično bi teroristična skupina potrebovala leto dni, da bi prišla do uporabne atomske bombe. Največ časa bi vzela nabava potrebnega materiala, medtem ko bi jo sestavili v nekaj dneh. Znanja je dovolj, vse bolj dostopen pa postaja tudi nekdanj najstrože varovan material. Po podatkih, s katerimi razpolagajo poznavalci, bodo na ozemlju nekdanje Sovjetske zveze vsako leto razstavili 2000 jedrskih bojnih glav. Atomskega orožja je toliko, da bo razstavljanje trajala nekaj desetletij. To pomeni, da se bodo kopičile precejšnje zaloge oplenjenega urana, vsako leto okrog 30 ton. Nadzor nad njimi pa bo težavnejši, kot je bil nadzor nad jedrskimi bojnimi glavami, možnosti, da izginejo manjše količine, pa toliko večje.

Teroristična atomska bomba torej zaenkrat še ne more eksplodirati. Ni pa več mogoče reči, da je v bližnji prihodnosti kaj takega povsem nemogoče. MiM

zdravnik razlaga

mr.sc.dr. Tatjana Gazvoda

Božjast

Nekatere omejitve morajo obstajati. Tako je prepovedano delo na višini, poleg ognja ali vode. Predvsem moramo preprečiti nesreče in poškodbe, ki bi nastale zaradi padca. Bolniku svetujemo, naj spi na majhni in trdi blazini, da se pri napadu ne bi zadržal.

Zdravljenje z antiepileptičnimi zdravili ne zdravi vzroka bolezni, pač pa umirja pretirano vzdražnost celic. Ne glede na to pa se z vedno novimi zdravili močno izboljšujejo izgledi za uspešno zdravljenje. Bistveno je, da ustrezno zdravilo izberemo na osnovi kliničnih napadov. Različna antiepileptična zdravila pa lahko vplivajo tudi na koncentracijo zdravil, ki jih bolnik sicer uporablja v druge namene.

Diphenilhydantion je zdravilo, ki ga vse premalo uporabljamo. To je eno najbolj raziskanih antiepileptičnih zdravil. Kljub temu še ne poznamo natančnega načina delovanja. Priporoča se dajanje tega preparat v dveh dnevni odmerkih.

Phenobarbiton je tudi zelo znano antiepileptično zdravilo, ki ga uporabljamo že mnogo let. Zelo majhni otroci ga prenašajo izredno dobro, večjim pa ga zaradi premočnega sedativnega in hipnotičnega učinka redkeje predpisujemo.

Phemiton je kemično soroden Phenobarbitonu, ne deluje pa tako hipnotično in ga zato raje uporabljamo.

Tegretol je novejšo zdravilo, ki ima tudi zelo dolgo razpolovno dobo in ga zato dajemo v dveh ali treh odmerkih.

Benzodiazepini so dokaj novi antiepileptiki. Najbolj znan je diazepam (Valium ali Apaurin). Ta preparat zaradi izredno kratke razpolovne dobe uporabljamo predvsem za zaustavljanje epleptičnih statusov.

Konec

med legendo in zgodovino

Materne z otroki v ogenj

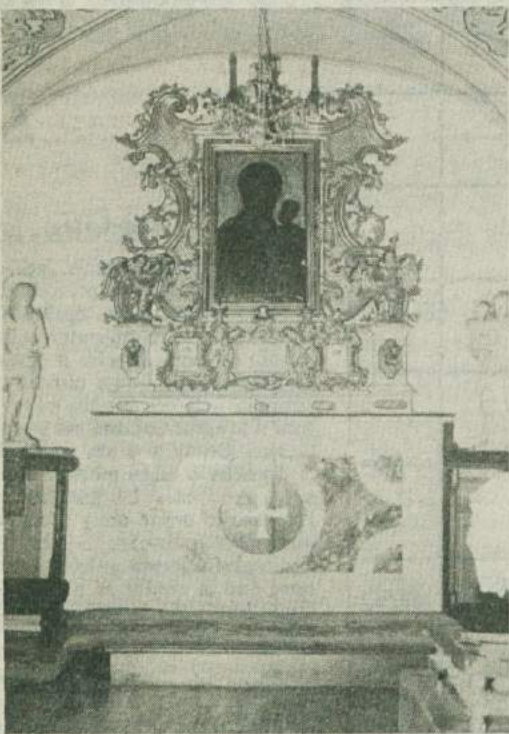
"Tragično japonsko ljudstvo izredno cenim zaradi visoko razvite kulture in poguma. Ko so v siloviti bitki z Rimljani leta 33 pred našim štetjem podlegli v svoji goreči prestolnici Metulumu, to je pri današnjem Željju pri Vinici, so moške raje umirali z orožjem v roki, žene pa so se z otroci v naročju raje metale v ogenj, kot bi se predali sovražniku", je zapisal raziskovalec Ivo Pirkočič.

Japodi so živeli na današnjem ozemlju Like, njihova prestolnica pa je bila pri Željju, ne pa pri Čakovcu oziroma Josipdolu, kot so trdili dolgo časa. Rimski cesar Oktavian je z dvajsetimi rimskimi legijami prodiral od Siska preko Senja do prestolniškega Metuluma. Z ognjem in mečem je uničeval vse, kar se mu je postavilo po robu. Končni obračun z Japodi je bil v njihovi

že prej omenjeni prestolnici, ki je bila na naših tleh. Resnica je, da so Japodi, ki so se rešili uničenja rimskih regij v bližini Čakovca, postavili svoje azilno naselje, kar je zapeljalo zgodovinarje. K temu razkritju je veliko prispeval tudi zapis rimskega kronista Appiana.

Ko so Japodi ugotovili, da svoje prestolnice ne bodo mogli ubraniti pred rimskimi legijami, so svoje žene, dekleta in otroke zaprli v mestno posvetovalnico in jo zažgali. Matere so v obupu ubijale svoje otroke ali pa so se z njimi metale v ogenj, kar je presenetilo celo krvoločne rimske vojake. Rešitve zanje kot tudi za večino njihovih mož in fantov ni bilo. Večina je umrla z orožjem v roki, nekaj pa se jih je le rešilo. Ti so potem postavili azilno naselje pri Josipdolu.

SLAVKO DOKL

BAROČNI OLTAR S PODOBO BRNSKE MATERE BOŽJE - V prvem nadstropju novomeške prostijske hiše je manjša kapelica, ki je namenjena prošti in kanonikom za bogoslužje v intimnem krogu. Kapelico je v začetku tega stoletja poslikal kamniški slikar Matija Koželj. Bogoslužje opravljajo na oltarni mizi, ki jo krasi baročni oltar s podobo "črne" Matere božje. Na osnovi primerjave s sliko črne Marije božje v Brnu dr. Lev Menaše meni, da je novomeška slika neznanega avtorja nastala v prvi tretjini 18. stoletja. Slika je bila letos restavrirana in je smiselno vkomponirana v celoto na razstavi Dragotine kapiteljske cerkve, ki je na ogled v Dolenjskem muzeju. (Pripravila zgodovinarica Majda Pungerčar)

Iz Irčinovih zapiskov

Otroška pamet - 10 leten otrok bil je z očetom v hosti, ko je prodal ravno 10 hrastov. 9 se jih poseka precej, ko pridejo do lepega desetega, se dete namrdne, vzame sekuro in zavpije drže se na jok: Tega pa ne dam posekati in nobenega več. Kaj pa bo ostalo zame, če boste tako prodajali. Le pomislite, da so vaš oče vam vse pustili, kar je v hosti, niso prodali in posekali ne enega teh velikih hrastov.

Zenske pijanke - V krčmah se ozirajo tudi domače babe nesramno po kupicah in gostih, da jih domisljijo ponuditi jim piti. Če je gost predober, obsujejo ga kakor mušice. Tudi krčmarji in krčmarice prisedajo se, da jim se napije, posebno če je vino bolj vrste, n.p. starina. Nekatere so tako nesramne, da vidši človeka vinjenega gredo če prav ni potreben kuhat mu rakov, klobas in dr. kar pa se ve večidel same požro. Račun pa radi take udeležbe nikoli ni ne za sold manji. Edina hvala, ki se daje gostom, je, da se ostudne krčmarske babure iz njih norca delajo in jih obrekujejo.

Vlačuge, ki se klajto po svetu brez dela in žive ali od beraštva ali kurbarije ali kradnje ali pa od vsega skupaj, se nahajajo dosti pogostoma. Včasih prime se jih popolno brezumnje. Včasih našli so že ktero čisto nago, duševno in telesno popolnoma zamorjeno in zanemarjeno.

Vraža - Kedar se sadi fižol, naj se deklica na seme počči, pa bo rodilo dobro.

VAŠA ZGODBA

T.Š.

BREZA IN HRAST

Na križišču poti sta rasi drevesi, breza in hrast. Mnogi so ju občudovali, drugi pa so hodili mimo in ju niti opazili niso. Rasla sta tesno skupaj, njune korenine so se pod zemljo prepletale, hrast je ovijal brezo in breza je objemala njega. Dokler sta bila še mlada, sta se veselo kopal v soncu in pila življenje.

Okoli sta se pogosto lovila deček in deklica. Nikoli nista hodila drugam, breza in hrast na križišču sta bila njuna. Odraščali so vsi skupaj. Hrast je počasi prerasel brezo, ki se je počasi prepuščala njegovega naročju, njegovi mladi, a silni moči. Hrast je bil moč, bela breza pa kot bi iskala zavetje pri njem. V divjih zimskih nočeh sta si šepetala in sanjala. Hrast je govoril o oblakih, zvezdah, včasih tudi o svetlem rumenem obrazu, ki ne pride bliže. Gledal je v nebo. Breza je pripovedovala hrastu o rožah, travi, o fantu in njegovem dekletu, o pomladi. Bilo jima je toplo, bila sta si vse bliže. V toplih nočeh pa sta molčala. Njune veje so se že dotikale, listi so se poljubljali, podajala sta si roke. Takrat sta prisluhnila tihemu šepetanju ljubezni. Deček in deklica sta postala fant in dekle. Vsak večer sta ubežala vsakdanjosti in se našla pod hrastom in brezo. Ničče ni vedel za njuno ljubezen.

Ljudje so sklenili posekati hrast, češ da dela preveč sence, zato proč z njim.

Fant in dekle sta videla, kako se je vdal mogočni hrast, videla se je njegovo umiranje. Zbala sta se za svojo ljubezen.

Zvečer sta od daleč strmela proti križišču. Bila je temna noč. Rumenege obraza ni bilo na nebu, a nista šla bliže. Kakor prikazen se je breza svetila iz teme. Zdelo se jima je, da trepeče. Ni bilo hrastove sence, v katero bi skrila svojo izzivajočo belino. Zapihalo je in padle so prve dežne kaplje. Fant in dekle nista odšla. Videla sta, kako se je breza vdala vetrovom in se prelomila. Naslednji dan je ležala čez stezo na križišču. Ljudje so nejevoljno vzklikali: "Spravite jo s poti!"

Hrast so posekali, brezo je zlomilo. Njune korenine pa so ostale prepletene pod zemljo. Fant in dekle sta čutila, da morata biti še močnejša in ostati skupaj.

FOTO: M. MARKELJ

POLONJA DORJANIČ

BOLNO SRCE

Bil je invalid že od rojstva. Staršev ni poznal, bližnjih prijateljev ni imel. Njegov večni spremljevalec je bil cvileči invalidski voziček, katerega je neutrudno porival od hiše do hiše. Večina je pred njim zapirala vrata, nekateri so mu iz usmiljenja ponudili kos kruha, on pa je hrepenel le po kančku prijaznosti in ljubezni. Skušal je biti prijazen, a kaj pomaga, ko so se ga previdno izogibali. Zanje je bil le invalid, polčlovek, ki ne more imeti svojih čustev, ki nima kaj pričakovati v življenju, ampak lahko upa le v odrešilni konec.

Tako je bilo iz leta v leto. Čakal je na pozdrav, na prijazen stisk roke in to hrepenenje ga je spodbujalo, da je še obiskoval ljudi, čeprav so mu očitno kazali, da so se ga naveličali. Godrnjavo so zapirali okna in mu pred nosom loputali z vrati.

Lučka upanja v njem ugašala in volja do življenja izginjala.

Lepega dne ni več potevali okoli, ni več jedel in pil. Roki sta mu razočarani počivali v naročju. "Vse je samo zato, ker sem invalid," je razmišljal.

Umril je s praznim srcem.

KNJIŽNA POLICA

Luske in perje

Nova pesniška zbirka Iztoka Osojnika LUSKE IN PERJE, ki je pred kratkim izšla pri Cankarjevi založbi, v značilnem linearnem zanosu razkriva svet, v katerem so si ljudje blizu, bogovi pa daleč od njih. Pravzaprav so bogovi izginiti in nihče ne ve, kam. Od njih, stvarnikov, ki so nekoč umno urejali svet, ga skrbno vodili in očetovsko bdeli nad njim, so ostale le luske in perje. Za pesnika to nista le simbola izginitih božanstev, ampak tudi metafora za njegovo razpetost med življenjska nasprotja: med zemeljske plazilce in nebesni ptičji prostor, med samoto in solidarnost, med bes in ljubezen, med ljubljanske ulice in Južno Ameriko, med slovenščino in španščino. Besedi, ki sestavljata to metaforo, je pesnik zapisal v naslovu zbirke.

Svet, ki ga zapustijo celo njegovi stvarniki, je vse prej kot idealen. Predvsem je to kaotičen in do skrajnosti konflikt svet. Ubežati mu ni moč, ker človek pač ni bog, sveta tudi ne more spremeniti. Zato se bolj ali manj sprizani s svojo usodo. Pesniku je dano nekaj več, lahko pobegne iz stvarnosti v domišljijo in pusti vso zemeljsko navlako zunaj svojega novega sveta, ki si ga zgradi v domišljiji. Večno pa tudi pesnik ne more ostati v sanjah. Včasih se mu v trenutku vse zruši v realnost, v nasprotju, ki vladajo v človeškem življenju, v konflikt z realnim svetom.

Na nasprotja naleteva pesnik na vsakem koraku. Tudi Osojnikove pesniške pokrajine, po katerih nas vodi in nam jih razkriva, so jih polne. Uporabljene so zdaj očarljivo zdaj dramatično. Vodi nas po znanem in neznanem, sam vztrajen slednik za izginitim, zdaj v domači zdaj v tuji govoricu. Tudi v mrzlo črno vodo Ljubljani, ki "pri Vevčah počasi kot Walt Whitman zleze v Savo", nas vabi. In tako vedno globlje v svojo pozicijo, sam trdno prepričan, da "pesem iz brbotajočega kaosa ustvarja smiselni red", kot meni pisec spremne besede Aleš Debeljak.

IVAN ZORAN

Sredi vsega

Po osmih pesniških listih, dveh pesniških zbirkah za otroke in dveh za odrasle je Janez Kolenc izdal peto pesniško zbirko SREDI VSEGA. Izšla je nedolgo tega tako kot ostale Kolenčeve zbirke v samozaložbi, v likovno opremo Bogdana Breznika.

Za zbirko je avtor posegel v svojo zajetno življenjsko pesniško mapo in izbral iz nje pesmi, ki so nastale vse od leta 1942 do letos, med njimi pa jih večina še ni bila objavljena v revijah in publikacijah, kjer se Kolenc kot pesnik pojavlja. Pri izboru si je za kriterij vzel pesniško obliko, s čimer je zbirki dal osrednji pečat. Gre namreč za sonetno pesniško obliko, ki jo Kolenc v verzih in rimah dokaj svobodno variira in spreminja, ostaja pa zvest številu verzov in rimi. Kot pravi sam, oblika ni tako nepomembna, saj je z njo na nek način povezana sporočilnost pesmi. Janez Kolenc je namreč pesnik, ki verjame v klasično poetiko, v pesem, ki bralcu nekaj sporoča in pove, ki ne skriva pomenov in ne išče izraza v zapletenih metaforah ali v igri z jezikom. Sonet je po njegovem tista pesniška oblika, ki pesnika sili h koncentraciji misli in je zato primerna za izrekanje življenjskih resnic in globokih doživetij.

In res je v Kolenčevi zbirki mogoče najti zelo pester svet razmišljanja in počutij, kot osrednja nit pa se izkazuje sprečevanje o temeljni resnici človekovega življenja: čemu in kam živimo. Posebnost Kolenčevih pesmi je tudi v tem, da so pogosto vezane na aktualne politične in splošne razmere, ki jih kritično in ostro razsoja in moralno vrednoti. V tem pogledu zadnja pesem v zbirki, ki sicer za razliko od ostalih ni napisana v sonetni obliki, pač pa v tercinah, sodi k ostalim. V nji se je dotaknil balkanskega klanja in ideoloških samodržcev, ki jih je postavil v deseti krog pekla, ki ga slavni Dante v svoji Božanski komediji ni napisal.

MILAN MARKELJ

Telegrami

Znanstveno in publicistično središče je izdalo dve novosti: Scotta Lasha SOCIOLOGIO POSTMODERNIZMA in Petra Kovarčiča Persina ZAVEZA SLOVENSTVU.

Janez J. Švajncer je izdal knjigo OBRANILCI DOMOVINO, ki govori o TO in bojih v desetdnevni vojni za Slovenijo.

Založba Lipa je izdala tri nove pesniške zbirke: Edelmana Jurinčiča ISTRJANOVA MOLITEV, Blaža Lukana V THEM TEKU in Mateja Demšarja ZASILNI VHOD, knjigo novel Jožeta Felca DOM MOJEGA DOMA in izbor petih radijskih iger Saše Vuga STEZA DO POLNOČI.

Izšla je zajetna knjiga ŠEMATIZEM LJUBLJANSKE ŠKOFIJE s tisočimi podatki o cerkvah in kapelah na tem območju.

6 Urupa je lep čas ostala brez navodil od zgoraj, brez katerih uradniki niso ne znali ne bili vajeni delati. Življenje in razvoj sta prinašala nove pojave in dogodke, ki jih ni bilo mogoče vnesti v dotedanje birokratske obrazce (šimlje) in v navzkrižje paragrafov. Prav takšna birokratska obdelava pa je bilo glavno poslanstvo in opravilo uradnikov v upravi. Birokratizem brez navodil je na nižjih ravneh nehoti, na višjih pa zagotovo tudi hote ustvarjal zmedo in blokade in tudi s tem rušil revolucijo.

Zelo nazorno kaže takšno stanje dopis novomeškega okrožnega vodje, naslovljen na prezidij gubernija v Ljubljani (št. 254/p od 7. aprila 1848). V povzetku v njem piše, da je ob objavi v Laibacher Zeitung razvidno, da je s pristankom najvišjih oblasti v Ljubljani ustanovljena narodna garda. Takšna garda je ob že obstoječi meščanski gardi ustanovljena tudi v Novem mestu, o čemer je bilo visoko vodstvo že predčasno opozorjeno. Dejavniki v Novem mestu pričakujejo oblastno potrditev garde po ljubljanskem zgledu. Ustanova narodne garde pa nima legalitete, zato nujno prosijo za ukaze in predpise, da bi lahko to storili.

Okrožnemu vodji torej ni zadoščal cesarski patent s katerim je bila ustanovljena narodna garda v Avstriji in so ji bile določene naloge ter dana javna pooblastila.

Pogrešal je podrobnih navodil, s katerimi bi lahko nakrmil svoje uradnike. Denar gre težko iz rok vsem oblastem na svetu in zato ni bilo nič čudnega, če se je v birokratski Avstriji v novomeškem primeru tako zapletalo pri financiranju narodne garde.

V sili razmer se je rešitev našla v zbiranju prostovoljnih prispevkov in v družabnih prireditvah v korist garde. Dokaj celovito pričevanje o tem najdemo na straneh Slovenski Blatt. Z zbiranjem prispevkov so najbrž začeli že v juniju, hkrati pa so bili izoblikovani tudi predlogi za ustanovitev sklada za vzdrževanje narodne garde (objava v Slovenski Blatt št. 3 od 18. julija 1848, str. 12, z zahvalo prvim darovalcem).

Iz poteka zbiranja prispevkov in organiziranja prireditev v korist narodne garde je razvidno, da se je tudi tu očitala narodnostna razdeljenost: slovenska stran je delovala ločeno od nemškutarke. Slednji so imeli več vpliva in znanec med veljaki in bogatini in s tem tudi večje možnosti. Zato so zbrali precej več denarja kot slovenska stran.

Objave v Slovenski Blatt povedo, da je bilo s prostovoljnimi prispevki in prireditvami zbranih v času od 1. julija do 9. oktobra 1848 skupaj 442 F in 18 krajcarjev. O tem je poročalo 12 objav v Slovenski Blatt in v njegovih reklamnih prilogah (od št. 3 pa vse do št. 15 z izjemo št. 5, 9 in 13). Znesek zbranega denarja ni bil majhen, saj se je upravni svet narodne garde v svojih dopisih na okrožje potegoval za 1.000 F. Domnevamo lahko, da so bili prostovoljni prispevki v času, ko so dotekali, edini vir za preživetje narodne garde in zagradelji toliko bolj dragoceni.

Kot posebna zanimivost izstopa pri zbiranju prispevkov vloga komornega komisarja Franca Zwergerja, ki je bil v narodni gardi stotnik. Za stotnika je bil izvoljen, vendar vse kaže, da si je garda z njim posadila kukavičje jajce. Kot vojaško zadrtga človeka ga slikajo objave v Slovenski Blatt, ki so podpisane z njegovim imenom ("Zwerger, Hauptmann").

Casnik je v št. 1, ki je izšla 4. julija 1848 objavil pod naslovom "Narodna garda v Novem mestu" na zadnji strani

poročilo o poslovitvi, ki so jo gardisti priredili dijaški kompaniji ob odhodu dijakov na počitnice. Opisana sta potek prireditve in udeležba ter zelo pohvaljeni dijaki zaradi izredne vojaške strumnosti in izvežbanosti, ki so ju dosegli v kratkem času obstoja kompanije. V uvodu je omenjeno, da je "novomeška narodna garda sestavljena iz treh oddelkov (kompanij) in da jo sestavljajo: uniformirana meščanska garda z organizirano vrlo godbo prvo, legija dijakov gimnazije drugo in ostali gardisti tretjo kompanijo. Mesto poveljnika še ni zasedeno, zato ga zdaj predstavlja gospod Franc Skrem kot najstarejši stotnik v kompanijah".

Ze dva dni po tej objavi je stotnik Zwerger poslal uredništvu svoj ugovor. Vseboval je le nekaj vrstic, uredništvo pa ga je (odlašalo je najbrž iz nagajanja) objavilo šele v št. 4 od 25. julija. Navajamo dobesečno: "Pisanje redakciji. Glede na število ena našega cenjenega lista si dovoljujem pripomniti, da doslej še ni opravljeno oštevilčenje tukajšnjih kompanij narodne garde in da je do skorajšnjih volitev komandanta kompanij, opravljanje te službe zgolj prijateljski dogovor vodilnih ljudi. Novo mesto, 6. julija 1848. Zwerger, stotnik".

Povsem brez potrebe se je spotaknil ob nedolžno opisno razvrstitev kompanij v časniškem poročilu, očitno pa mu je šlo v nos tudi to, da je bil stotnik Franc Skrem omenjen kot začasni komandant. Ker slednjega ne najdemo v spisih upravnega sveta narodne garde, kjer so navedeni vsi oficiji, je bil Skrem najbrž stotnik v meščanski gardi. Verjetno gre za sina novomeškega trgovca Jakoba Skrema, ki je bil tudi upravitelj mestnega sodišča, kot je razvidno iz Breckerfeldovega seznama meščanov. Franc Skrem je bil rojen 1790. leta in je končal frančiškansko gimnazijo v Novem mestu 1806. leta (Milan Dodič: 225 let novomeške gimnazije, str. 408).

Iz prej navedene Zwergerjeve replike veje zadrtost, najbrž pa je pravilna domneva, da je gojil tiho željo biti komandant narodne garde. Potrditev te domneve najdemo v več njegovih samozvanih objavah v Slovenski Blatt, ki jih je podpisoval: "Zwerger, stotnik". Omenili smo že, da

je narodna garda imela upravni svet, ki je bil nekakšen kolegijski komandant. Iz dopisov št. 11 in 15 upravnega sveta je razvidno, da je po njegovi ustanovitvi v začetku junija ostalo v svetu skoraj polnredni mesec nezasedeno eno mesto, sredi julija pa ga je nato zasedel dr. Julius v. Vest, okrožni zdravnik. Ob tem se ponuja vprašanje, zakaj ni tega mesta zasedel ambiciozni stotnik Franc Zwerger, ki je bil v narodni gardi že od vsega začetka.

Upravni svet narodne garde je bil izoblikovan že v juniju 1848, kljub temu pa najdemo v Slovenski Blatt v obdobju od 18. julija do 15. avgusta (v št. 3, 4, 5 in 7) zahvale darovalcem z navedbo imen in zneskov, podpisane s "Zwerger, stotnik". Le v št. 6 od 8. avgusta je objava v zvezi z zbiranjem, ki je podpisana od upravnega sveta.

Zwerger je bil zelo prizadeven vlasti v pripravah na plesno prireditev z žrebanjem dobitkov v korist garde. Priprave so se začele že julija (objava v št. 5 v reklamni prilogi Slovenski Blatt). Žrebanje je bilo najprej napovedano 17. septembra, nato pa preloženo na 1. oktober. Vse kaže, da so bile priprave zelo obsežne, saj je šlo za gala prireditev, ki jo je pripravljala nemškutarška stran. Z njenim bliščem si je gotovo prizadevala dokazati svojo superiornost nad slovensko stranjo. Morda lahko Zwergerjevo vpletenost v to akcijo povežemo tudi z dejstvom, da je bila "voditeljica skupine dam, katerih nežne roke in domoljubna čustva so darovala predmete za obljubljeni žrebanje, visoko spoštovana gospodična Emilie v. Laufenstein", najbrž hčerka samega presvitlega okrožnega glavarja. Kdo ve, morda je ob tem šlo tudi za kakšno nežno romanco.

Ponuja se vprašanje, zakaj upravni svet narodne garde ob Zwergerjevem samozvanem nastopanju ni posredoval. Administrator sveta, poročnik in trgovec Karel Jenkner, najbrž ni bil dorasel nalogi postaviti se po robu stotniku Zwergerju. Tudi če bi to poizkusil, ne bi dobil podpore, saj so bili v svetu razen dr. Jožefa Rosine sami Zwergerjevi stanovski kolegi.

Razveljavili naj bi zakon o državljanstvu

Se zbiramo podpise

Pred volitvami je Jelinčičeva Slovenska nacionalna stranka obljubljal revizijo zakona o državljanstvu, in to za nazaj, torej tako, da bi se državljanstva odvzela. Takrat sem stranko opozoril, da je to po 155. členu Ustave republike Slovenije nemogoče, ker je retroaktivnost na pridobljene pravice prepovedana. Ko je SNS pokazala svoj pravi obraz, sem bil glavni pobudnik ustanovitve nove stranke: Nacionalne socialne zveze Slovenije - NSZS. Stranka že od ustanovitve zbira podpise za referendum - od 40.000 potrebnih jih imam 37.000 - na katerem naj bi razveljavili zakon o državljanstvu in vse odločbe, izdane na podlagi tega zakona. To je edina pot, da se odvzame državljanstvo tistim, ki jim ne gre, tistim, ki so upravičeni do njega, pa se ponovno da.

Osebnost sem ponudil vsem strankam, ki so obljubljale ali ponovno obljubljajo revizijo (SLS, SNS, SPS, SND, RZS, Liga za Slovenijo, NSS in druge), da skupaj zberemo te podpise. Odziva ni. Zakaj se stranke skrivajo za revizijo, ki ni možna? Zanimivo je tudi, da stranke, ki jih omenjam, niso podprle niti ene od pobud, ki jih je NSZS vložila v državnem zboru in ki zadevajo nacionalne in socialne interese volilcev, ki jih "zastopajo".

Ta izjava je napisana v skladu s predsedstvom NSZS, katerega član sem, vendar je to mnenje osebno in temelji na podlagi dokumentacije.

Za konec pa še opozorilo volilcem: ne nasedajte spomladi 94, raje ostanite doma, če nikomur ne zapate!

MATJAŽ GERLANC

Velenje

DOLENJSKI LIST

Vaš četrtkov prijatelj

KAMERA ODKRIVA - Pri Jakševih v Florjanski ulici v Sevnici so na vrhu pridelali tudi tale krompirček, zelo podoben srcu. V tem, da je pridelek zrasel na vrhu že upokojenih Alojza in Simone Jakš, je vsaj nekaj simbolike. Jakševa namreč z obilo srčne kulture, s prijaznim in ustvarjalnim odnosom do okolja in ljudi, še zlasti pa gospa Simona z delom v sevniskem Rdečem križu in pri društvu izgnancev, razkrivata svoje srce, občutek za ljudi. (Foto: P. P.)

Gospod vikar poziva k pogrevanju

Cerkvena Oznanila kapitlja, kloštra in Smihela ne prispevajo k spravi

Dolenjski list je 17. junija objavil v prispevku "Oznanilo česa?" vsebino 15. številke verskega glasila Oznanilo, ki izhaja v Novem mestu. "Vaš vikar", pisec uvodnika 17. številke Oznanila, si 27. junija ostaja zvest, ko v novem glasilu župnijskega urada vs. Lenarta piše o zgodovinskem spominu naroda, pri čemer pravi:

"...Pri tem delu moramo znati razlikovati med posamezniki, ki jim lahko odpustimo, in idejami, ki so jih vodile, ki smo jih dolžni razglasiti za lažne in jih zato tudi označiti kot nelegitimne ali škodljive za naš narod. Ker tega iskanka v naši javnosti ni in je zasmehovano ali pa ovirano, tudi resnične sprave ni. Vse, kar se dogaja za spravo, je prispevek manjšine. Zmagovita večina se drži popolnoma ob strani. Zato bo potrebno te stvari še pogrevati..."

Normalno je, da se v demokraciji pojavljajo različna mnenja tudi glede preteklosti, posebno še glede tega, kar je bilo med zadnjo vojno. Žal so med takimi mnenji o preteklosti tudi preživele ocene, ki jih je že davno uveljavila Evropa glede vojnih in vseh

drugih hudodelstev fašizma in nacizma. Vsaka oblika sodelovanja tistih, ki so se spečali z Nemci in jim podaljševali vojaško moč, je bila moralno obsojena po vsem svetu. Njihovo bojevanje proti zaveznikom - partizani pa smo bili med vojno priznani kot zavezniška vojaška sila - jih je pripeljala do poloma. S propadom nacizma so morali deliti tudi njegovo usodo.

Z gospodom vikarjem iz Oznanila seveda ne nameravamo razpravljati o njegovih stališčih, čeprav jih spoštujemo. Toda gospod vikar bi moral spoštovati tudi nas, nekdanje partizane, ki smo bili člani narodnoosvobodilnega gibanja. V boj smo šli za svobodo slovenskega naroda. Toliko let po zmagoviti vojni g. vikar noče vedeti, da s ponarejanjem NOB in s prikrito propagando domobranstva ne bomo prišli v Evropo.

NOB je bil vrh našega boja proti nacizmu, ki je bil zločinsko gibanje proti vsemu človeštvu. Bil je tudi edino možen boj proti genocidju, s katerim so nas fašisti in nacisti zapisali izginotju z zemeljske površine. Ponosni smo na slovenski oddelek v ameriškem muzeju holokavstva, v katerem ima naš boj častno mesto med protifašističnimi bojevniki vsega

sveta.

Partizani seveda ne odobravamo nesodnega načina obravnavanja povojnih dogodkov proti nekdanjim sovražnikom. To smo že povedali in še ponavljamo, da se ne bi pozabilo. Obžalovanja vredna so tudi vsa dejanja po Dolenjskem, ki niso bila v skladu s temeljnimi cilji OF in osvobodilnega boja.

Oba uvodnika g. vikarja (od 30. maja in 27. junija) izražata njegovo nestrpnost. Lahko ju ocenimo kot ščuvanje k sovraštvu do političnega nasprotnika. Vztrajno ponarejanje preteklosti našega naroda, zlasti med drugo svetovno vojno in po njej, kaže na zagrozenost in ošabnost, s katero se pisec postavlja nad neenakomisleče sodržavljanec.

K spravi med živimi in mrtvimi in k obojestranskemu priznavanju krivde in odgovornosti, ki smo ga nekdanji partizani že ponovno izrekli, taki "pozivi k pogrevanju" gospoda vikarja seveda nič ne prispevajo. Opralo ne bo tudi zavrnjene morale tistih Slovencev, ki so se v drugi svetovni vojni bojevali na strani okupatorjev proti lastnemu narodu in celotni protifašistični združbi sveta.

Občinski odbor Zveze borcev v Novem mestu

"... SPODAJ PA FEJ!"

V Šolski restavraciji v Novem mestu je verjetno že 10 let isti direktor. To sklepam zaradi čistoče v WC-ju pod slaščičarno. Enaka nesnaga in smrad sta bila prav tako pred 10-imi leti. Stanjani izgled se je spremenil, saj ima restavracija lepo teraso za lepo pogrnjenimi mizami. Toda v WC prostorih je zrak smrdljiv, po tleh je vse mokro in umazano, WC je zamašen, o toaletnem papirju, toaletni bri-sači, tekočem milu ni ne duha ne sluha. Zaradi nesnage sploh ne veš, kam bi stopil. Sprašujem se, ali so čistilke na dopustu in ali ni direktor še nikoli preveril čistoče. Če malomarne stranke delajo nered, bi morala red narediti direktor in sanitarna inspekcija. Vodilnemu tega objekta priporočam, naj si vzame za zgled WC v Maximarketu v Ljubljani, in mu pošiljam veliko, črno "nežo". Pa brez zamere!

MILENA SRPČIČ
Brežice

SMO DRUGORAZREDNI DRŽAVLJANI

V nedeljo, 11. julija, okrog dveh popoldne je v vasi Rtiče - Križ z okolico v krajevni skupnosti Boštanj zmanjkalo elektrike. V ponedeljek popoldne, ko ta članek pišem, v podružnici Elektra Krško v Sevnici še vedno niso popravili okvare. V tem času se je dogajalo marsikaj. Hrana v hladilnih skrinjah in zamrzovalnikih se je zaradi predolgega električnega mrka začela odtajevati. Uporaba te hrane je oporečna in povzročena škoda je neizmerljiva. Zaradi dosedanjih izkušnji se je bati še nadaljnjega električnega mrka. Dolge električne prekinitev so v teh krajih že vsakdanost, saj mora drugorazredni Slovenec v teh demografsko ogroženih območjih prestopiti vse preizkušnje. Nosilci odgovornosti pač niso pod tako močno kritiko javnosti, kot so v bolj obljubljenih krajih.

JULIJA ČARMAN

Očitno norčevanje

Poleg plačila dveh zavarovanj na rentgen kot samoplačnica?

V torek, 13. julija, sem zaradi bolečin, ki jih čutim že dlje časa, obiskala splošnega zdravnika v črnoljskem zdravstvenem domu. Poslal me je v laboratorij in na rentgen. V petek, 16. julija, sem opravila vse potrebno v laboratoriju, medtem ko se je na rentgenu zataknilo. Sestra me je naročila šele za 27. avgusta. Oglasila sem se pri direktorju zdravstvenega doma, ker me do takrat lahko še pobere. Povedal mi je, da zdravnik kot vsi ostali upravičena do štiritedenskega dopusta. Pojasnil je še, da bi, če bi bila stvar nujna, zdravnik to napisal na napotnico in bi me vzeli takoj ali pa me napotili v bolnico. Ker zdravniku ni jasno, kaj mi je (če mi sploh kaj je), me je poslal na pregled in po mojem skromnem mnenju torej ne ve, ali je nujno ali ne. Zvedela sem še, da grem lahko na pregled kot samoplačnica, če se mi mudi. In to poleg rednega in prostovoljnega zavarovanja, ki ju plačujem vsak mesec! Direktor mi je povedal tudi, da bom povsod čakala na vrsto, razen če imam kaj kakšne zveze. Očitno pri nas poteka vse le še po zvezah. Menim, da je to očitno norčevanje iz bolnikov in davkoplačevalcev.

I. S.

V manj kot enem letu odprl kar tri trgovine

PMC tudi v Kostanjevici

ŠENTJERNEJ - Mladi šentjernejski podjetnik Robert Nedanovski je lani polet, kmalu za tem ko je ustanovil trgovsko podjetje PMC Plastic management s sedežem v Šentjerneju, odprl trgovino v Centru Stara šola v Brusnicah. Ponudil je kme-

Robert Nedanovski

tijski prepromaterial, program osnovnega materiala za servisiranje avtomobilov, kmetijske, transportne, gradbene mehanizacije, elektro, termo, vodovodni inštalacijski material, barve, lake, vse za vinogradnike, sadjarje, vrtnike, lovce, ribiče pa tudi tekstil, gospodinjstvo pripomočke in šolske potrebščine. Letos pozimi je tej sledila druga, večja trgovina s podobnim prodajnim programom, v Skočjanu. Tretjo trgovino s tem programom je Nedanovski odprl prejšnji četrtek v Kostanjevici. V tem kraju je edina s tako ponudbo.

Nedanovski, ki si je izobrazilo za podjetnika pridobil v Šoli managementa na Brdu pri Kranju, na Gea Collegeu ter v Centru za znanjajo trgovino v Radencih, ima načrtovano za nadaljnji razvoj svojega podjetja še veliko. Eden prvih, ki naj bi se uresničil, je veletrgovina v centru Šentjerneja. J. BOŽIČ

ZNAMKE

271.000 DINARJEV POŠT-NINE - Te dni je prejel naslovnik iz Ljubljane čestitko iz "nove Jugoslavije". Na kuverti je nalepljenih 20 znamk po 5.000 dinarjev in še 57 znamk po 3.000 dinarjev, kar pomeni, da je veljala poštnina za pismo "samo" 271.000 dinarjev, jugoslovanskih seveda. To marsikaj pove o stanju jugoslovanske ekonomije.

GASILSKO SLAVJE V NOVI VASI

NOVA VAS - Gasilsko društvo Nova vas letos praznuje 100-letnico plodnega delovanja. 18. julija je bila v Novi vasi svečana parada, na kateri so sodelovala skoraj vsa društva iz cerkniške in ribniške občine. Na svečani proslavi je govoril predsednik republiške gasilske zvez g. Samša in zaslužni članom podelil več visokih republiških in občinskih priznanj.

A. K.

RADIJSKE RAGLJE NA PREVOLAH - Prijubljena mladinska oddaja "Sobotna raglja" na I. programu Radia Slovenije je letos prvič pripravila počitnice na kmetiji za svoje mlade sodelavce in poslušalce iz raznih koncev Slovenije. Šestdeset šolarjev so gostoljubno sprejeli na osnovni šoli na Prevolah. Mladim so osem dni preganjali dolgčas gozdarji, lovci, gobarji, ogledali so si nekatere kmetije, cerkve in še marsikaj. V petek so bili v gosteh pri tabornikih v Taboru mladih v Dolenjskih Toplicah (na sliki). (Foto: J. Pavlin)

Veterinarska hiša drugače

Odgovor na članek (Dolenjski list 15. julija) - Ne bom dovolil, da bi nepoklicani sodili stroko

Ne bi rad polemiziral po časopisih. Zaradi neoprijemljive kritike stroke in Zavoda pa sem prisiljen, da odgovarjam na površno in nedorečeno pisanje.

Veterinarski zavod je ena od pomembnejših ustanov, ki deluje na podlagi zakonskih določil, etičnih načel in maksimalne prilagojenosti službe danim razmeram. Poslovanje zavoda temelji na delih, ki so določena vnaprej, in tistih, ki nastanejo v danih izrednih trenutkih. Dela, ki jih pokriva, temeljijo na dogovorjenem sistemskem delu, ki je odvisen od stroke (pacientov). Obseg opravljenega dela posameznika je odvisen od frekvence dela in je osnova normativa vsakega delavca. V manjših enotah prihaja zaradi tega do združevanja del, kar ima za posledico časovni zamik pri opravljanju naročil. Enote v Zavodu so med seboj težko primerljive zaradi različne gostote živali, prometnih prevozov, razgibanosti terena, kar pa ima vpliv na finančno uspešnost enote. Sprejemanje naročil je prilagojeno

naravi dela, vendar je vedno dana možnost za razno poizvedovanje. Uporabljati moramo razna tehnična pomagala, katerih delovanje mora biti uporabnikom poznano.

Poslovanje Zavoda je javno in ga obravnavajo vse občine, je torej tudi pod kritiko v občinah in se ne prikriva nobene slabosti. Niheče pa v teh razpravah ne poudarja pomembnosti naše stroke, se tudi ne spomni uspehov, ki jih je dosegla ta služba pri zatiranju živalskih kužnih bolezni in boleznih, ki se prenašajo na človeka. Naj Vas spomnim samo na zadnje dogodke v zvezi s slinavko in parkljevko.

Odnosi v Zavodu so tudi odnosi ekonomske moči posameznih enot, katerih ne moremo postaviti na enake normative. Smo služba, ki se sama financira, kar vpliva na razvoj stroke, kljub temu dosegamo dobre rezultate. Del dejavnosti se plačuje preko odredb, a smo z njimi v večini težavah.

Za konec pa še to. Obstajajo meje, do katerih se lahko pogovarjamo, ne bom pa dovolil, da bi nepoklicani sodili stroko. Vsakemu so odprta vrata, tistim s kritiko in tistim z dobro besedo.

V.d. direktorja:
HINKO RIHTAR, dr.vet.med.

Žužemberčani proti Romom

Pripombe k članku s tem naslovom (DL 7. julija) - Dogajanje v Žužemberku spominja na etnično čiščenje

Tisti ponedeljek, ko je Žužemberčana, ki je šel mimo romskega naselja, napadel gluhonemi Rom, je bil le-ta pijan. Ostali Romi niso dovolili, da bi s pretepom nadaljeval, narkar je policija pravilno ukrepala in dva Roma odpeljala. Po tem dogodku se je zbralo večje število krajanov, nekateri med njimi z vilami in motikami. Romi, večinoma ženske, otroci in starci, so se, ko so prihajajoče krajanke opazili, razbežali in so na begu še danes. Krajanji so jim zažgali vse, kar so imeli.

Priznam, da Romi niso "angelčki", vendar mislim, da krajanji niso ravnali pravilno. Če naredi napako en Rom, naj zanjo odgovarja sam, ne pa da

se krajanji zanjo maščujejo vsem Romom, ki živijo v Žužemberku.

Ne strinjam se s krajanom, ki pravi, naj občina Rome preseli v Žabjek. Ali mislite, da KS Potočna vas nima dovolj 68 romskih družin? Menim, da se morajo krajanji Žužemberka in okolice sprijazniti s tem, da med njimi živijo Romi, saj so tu že 50 let. Pray tako pa naj tudi Romi skušajo izboljšati svoje odnose z njimi.

Kljub temu da si vsi želimo boljših odnosov, me to, kar se dogaja v Žužemberku, spominja na etnično čiščenje.

Predstavnik Romov
BOJAN TUDIJA

Ali ni tudi to posilstvo?

To, kar se je v zadnjem času že drugič dogajalo v Črnem baronu, presega vse meje normalnega

Vse, tako menijo pristojni, ima svoje meje. Ali res? Če je pravi obraz demokracije komaj rojene nove države Slovenije to, kar kaže praksa novomeškega lokalca pod sila "duhovitiim" imenom Črni baron (le po kom to "zanimivo" ime, ali pa naj raje ostane enigma?), kjer se nekaj stalnih nedoraslih gostov, boljše povedano fantov in deklet, izživlja s pitjem in cigaretami, zlasti pa in predvsem v svoji apatiji življenja s hrupno, da ne rečem huronsko glasbo. To, kar je v zadnjem času že drugič presegllo vse meje normalnega in normalnih ljudi, je bil "koncert" v živo 16. julija, ki je trajal do jutranjih ur.

Mar ni dovolj, da si v teh soparnih julijskih dneh morajo ljudje že ponedelvi zastirati okna svojih stanovanj in si do poznih večernih ur mašiti ušesa? Na ljubo koga in komu v čast? Kdo od teh "upov" bodočnosti pomisli na otroke, bolehe, starse? Kam in komu naj se posameznik obrne po pomoč, saj je anarhija že gospodar vse od pločnika do kulture, da o agresivnosti in nasižju mladih niti ne govorim? Mar

ni marsikaj tega sramotno tudi za današnjo oblast, ki to dopušča?

In ko ti mladi stalni gostje zapuščajo v poznih večernih urah lokal Črni baron, si dajejo duška z čim bučnim startom svojih avtomobilov, da se ve, kdo je kdo! Ima sploh še smisel vpraševati se, o dovoljenih decibelih, o neki obratovalni uri takih in podobnih lokalov? Delovne vrednote so krepki večini mladih španska vas, moralne vrednote pa docela izničene. In ko gledaš na pločnikih Glavnega trga "akrobacije" mladih fantov na mopedu, da ne omenjam že divje vožnje otrok z bicikli, je govoričiti o varnosti mater z otroki in starejših ljudi, popoln nesmisel. Komu je dano vedeti, kam plove ta slovenski brod in kje bo pristal?

Tudi to je posilstvo svoje vrste! Naj dodam še misel novinarke, iz Nove gorice nedavno v Delu napisala tole: "Ali je postala RS Eldorado = raj za barabe vseh vrst?"

T. M.
Novo mesto

Strogo zaupna priprava zakona o vinu

Razprava o slovenskem zakonu o vinu se vleče kot nadaljevanka Mestece Peyton - Ničesar črnega na belem, češ da ne kaže razgrevati strasti - Praktiki se čudijo nerazumljivo dolgemu mečkanju - Nekatere stvari so "premalno pravilne" - Poslancev ne jemljemo preveč resno

7. julija se je v veliki predavalnici Biotehniške fakultete v Ljubljani zbralo okoli 100 vinogradniških in vinarskih strokovnjakov iz širne Slovenije. Najbrž zato, da bi poleg poslušanja predstavitev zadnjega osnutka zakona o vinu, ki ga je pripravila strokovna skupina samo sedmih (!) strokovnjakov, tudi kaj razpravljali. Tisti prisotni, ki so taki predstavili "zadnjega osnutka zakona" že mesec dni prej (10. junija) prisostvovali v Spodnji Ščavnici, so poslušali "staro pesem", ostali pa tudi niso zvedeli kdove kaj novega, saj se razprave o slovenskem vinemem zakonu vlečejo kot nadaljevanka iz Mestece Peyton. Tako je že v Spodnji Ščavnici duhovito pripomnila prof. dr. Slavica Škovec. Najbrž upravičeno.

Potem ko se je predsednik Strokovnega društva vinogradnikov in vinarjev Slovenija, mag. Julij Nemanič, v imenu delovne skupine in v imenu SDVVS zahvalil za udeležbo in opravičil odsotnost sprotne ob-

veščanja o poteku dosedanjih razprav in o spremembah, je povzel besedo predsednik delovne skupine mag. Zdenko Rajher. Uvodoma je povedal, da bodo (skupina?) gradivo predloga Zakona o vinu pripravili po tej (današnji) in še nekaterih razpravah. Tedaj je med prisotnimi nastalo negotovanje, zakaj na papirju niso dobili vsaj tež in osnovnih kazelecev s primerjalnimi različicami. Padlo je tudi pikro vprašanje, če je to morda strogo zaupno?!

Mag. Rajher je s pripombo "dokler stvari niso povsem razčiščene, nečemo razgrevati strasti z javnimi razpravami, saj imamo vsaj v enem primeru slabe skušnje" le začasno pomiril duhove. Kajti njegove razlage, zlasti takšne o minimalni ali maksimalni dovoljeni vsebnosti alkohola ali neprevretega sladkorja za določeno vrsto in sorto vina, so pokazale, da prisotni nimajo v glavah računalnika, ki bi njihove sprotne pogledje zabeležil za kasnejšo resno

strokovno razpravo. Mag. Tone Vodovnik je predlagal, naj se osnutek pošlje pisno, predtem pa upošteva razmislek o zahtevani sladkorni stopnji grozdja, npr. pri šiponu oz. na Stajerskem sploh! Mag. Rajher je menil, da so pripombe upravičene. Vsekakor bo potreben razmislek v več stvareh!

Mag. Protner je predlagal razmnožitev delovnih tez vsem strokovnim krogom. Marjan Kelhar se je čudil mečkanju pri rojevanju vinskoga zakona, ko je jasno, da ob dobrih zakonih v sosednih deželah najbrž ne bomo iznašli kaj novega in da se bodo naši predpisi oz. določila v našem vinskem zakonu morali ravnati po predpisih Evropske skupnosti. Mogoče se preveč ubadamo s tem, zanamrajamo pa sprejem zakona o vinogradništvu, ki je osnova za dobro vinarstvo.

Mag. Wondra je dejal, da so bili pravnik mnenja, da so nekatere stvari o osnutku pravno pomanjkljive.

V razpravo je posegel tudi minister dr. Jože Osterc. Povedal je, da bo zakon verjetno sprejet v tristo-penskem postopku. Opozoril je na nevarnost, da bi zaradi zahtev po pripravi in razmnoževanju predloga osnutka zakon ne bil pravočasno sprejet. Torej bi bilo boljše počakati na pripombe poslancev.

Čudim se takšnemu stališču, ker so že zdaj očitne špekulacije na škodo cilja, ki naj bi ga imel zakon, t.j. zagotoviti najvišjo stopnjo zagotavljanja kakovosti in pristnosti slovenskih vin. O tem pa se more in mora jasno izreči le stroka - tudi takšnih strokovnjakov praktikov, kakršni so bili na tem razgovoru (poslušanje!). Vsekakor bolj odgovorno, kot je možno pričakovati od poslancev, ki jih - čast izjemam! - po tem, kar govorijo in kakor jih vidimo na TV, ni mogoče jemati dovolj resno za pomembne strokovne odločitve za dober zakon o vinu. Saj končno ne gre za to, da bi deložna rajonizacija vinorodne predele poimenovala po strankarskih opredelitvah: rdeči, črni, zeleni itd. vinorodni rajon, kajti takrat bi bilo zakon zaradi "prelivanja" pripadniških barv pogosto menjati, ampak gre za poimenovanje po veljavni tradicionalni deželni imenih: štajersko, primorsko, dolensko, belokranjsko itd. vinorodno območje.

Kaže, da delovna skupina ne ve, ali bi zakon o vinu pripravila za kombinatne, veleposest(va)vnike, za trgovino in mešalce vina pa gostince, skratka v korist dosedanega in še vedno monopolnega vinskoga lobija, ali tudi za zasebne vinogradnike, ki še vedno obdelujejo 80% vinogradov, ki bodo potrebovali vedno več živih in naravo ljubečih delovnih sil. Mislim, da k takšni neodločnosti precej prispeva tudi premalo jasna in odločna opredelitev gospoda ministra do vinogradništva in vinarstva, nič manj pa tudi zgrešen odnos do teh dejavnosti in do kmetijstva nasploh v ministrstvih za ekonomske odnose in razvoj pa gospodarske dejavnosti.

Po razgovoru (poslušanje) so udeleženci odšli nepotešeni in nezadovoljni - zaradi izgube časa.

STEFAN KUCHAR

TABOR KRKA - Mladi raziskovalci tabora Krka so že dodobra raziskali dno Krke do Straže. Ugotovili so, da je do Dvora ta nekdanja dolenska lepota kar čista, že tam pa je pravo smetišče starih koles, piskrov in podobne kovinske navlake. Za zdaj je Krka v svojem zgornjem toku tako čista, da stvari popisujejo kar s čolna in se jim še ni potrebno potapljati. Na sliki: posvet pred akcijo s taborovodjem Robertom Rukšetom iz Gabrja. (Foto: J. Pavlin)

Tabor Krka raziskuje Krko

Tudi letos bomo mladi raziskovalci pregledali Krko "zunaj in znotraj" - Zapisali bodo ptiče

ŠMIHEL - Zveza organizacij za tehnično kulturo je tudi letos pripravila mednarodni mladinski ekološko-raziskovalni tabor "Krka" od 5. julija do 26. julija v prostorih bivšega dijaškega doma v Šmihlu. Letos se ga udeležuje 19 mladih raziskovalcev, med katerimi je tudi šest tujcev iz Belgije, Nizozemske, Anglije in Italije.

V programu letošnjega tabora imajo zapisano, da bodo raziskali in zapisali vsa črna odlagališča ob Krki in njenih pritokih, zarisali vse črne in nepravilno izvedene črne izpuste v Krko, opravili bodo mikrobiološke raziskave onesaženosti Krke. Zanimal jih bo tudi ptičji

svet. Kar nekaj dni bodo pri Otočcu opazovali, kakšne vrste ptičev preletava in gnezdi v tem območju. Zatem se bodo odpeljali na ista opazovanja še v Brežicah pri izlivu Krke v Savo.

Med dolenskimi vinogradniki bodo izvedli anketo o ekološki osveščenosti ljudi pri uporabi zaščitnih sredstev. Drugi del ankete bodo izvedli na Šentjemejskem polju. Ljudi bodo spraševali, kakšen je učinek melioracije na teh poljih. Na koncu bo mlade raziskovalce zanimal podzemni svet in se bodo zadnje dneve akcije spustili tudi v podzemlje dolenskega Krasa.

J. P.

CVET IN SAD - Tudi naravi se od vsega hudega že malo meša, bi lahko zapisali ob pogledu na tole sliko. Slavko Jordan, trgovec iz Šentjerneja, je v naše uredništvo prinesel cvet jablane skupaj z letošnjim pridelkom na isti vejici. Povedal je, da mu je to čudo narave v trgovino prinesla Štefka Rangus, ki skrbi za nasad jablan v Pletjerjah.

BORBENA POT PARTIZANSKIH ENOT

V Gričicah prva oficirska šola

Letos mineva pol stoletja od ustanovitve prve vojaške šole v narodnoosvobodilni vojski Slovenije - oficirske šole NOV in POS, ki se je začela v belokranjskih Gričicah

Vodstveni organi našega osvobodilnega boja so se že od priprav na vstajo zavedali, da bo uspešen boj proti dobro organiziranemu in oboroženemu okupatorju možen le, če bodo starešine in drugi vojaški kadri ustrezno strokovno usposobljeni za opravljanje svojih nalog. Ker v začetku upora ni bilo mogoče organizirati vojaških šol, so se usmrcili na druge tedaj možne oblike

izobraževanja. To so bili razni tajni tečajji, organizirani v okupirani Ljubljani, objavljane strokovnih člankov v tedajšnjih ilegalnih časopisih, izdajanje strokovnih brošur in drugo. Čim pa so nastale možnosti, so začeli ustanovljati ustrezne šole za oficirske, podoficirske in druge kadre.

Kot prvo so 3. avgusta 1943 ustanovili Oficirsko šolo Glavnega štaba. V začetku je imela en sam oddelek, to je bil pehotni. Nato pa so postopno ustanovili še ostale: artilerijski, inženirski, za zveze, radiotelegrafski, radiotehnični, višji oficirski, intendantski, za politične komisarje, šiferski, za izgradnjo vojaške oblasti, sanitetni

• Borcem domicilnih enot in prijateljem Bele krajine bo namenjeno srečanje 22. avgusta 1993 v vasi Prilozje ob 50. obletnici ustanovitve partizanskih enot, ki so bile ustanovljene v Beli krajini ali so delovale na tem območju. Srečanje bo namenjeno tudi 50. obletnici formiranja štaba VII. korpusa NOV in POJ, istega dne pa bo od 9. uri v gostišču Kapušin na Krasincu skupščina skupnosti borcev XV. SNOUB - Belokranjske. (M. T.)

in prometni. Tako je bila med vsemi šolami najbolj popolno organizirana. Pouk v njej je obiskovalo skupno 3198 partizanov. Najprej je delovala v vasi Gričice, iz katere so se konec leta 1941 izselili kočevski Četniki, nato pa krajiš časi v Semicu in Črmošnjicah. V januarju 1944 je postala ta vas zanj premajhna, zato se je šola naselila v večino oddelkov v Metliki, štirje pa v Črmojlu. Neposredno pred koncem vojne je krenila proti Ljubljani, kjer so jo 24. maja 1945 razpustili. Poleg te sta znatno krajiš časi delovali še dve tovrstni šoli: Oficirska šola 9. korpusa in Šola Vojske državne varnosti.

V slovenski narodnoosvobodilni vojski je bilo deset podoficirskih šol. Začeli so jih ustanovljati v drugi polovici septembra 1943. Najprej so bile organizirane pri vseh divizijah, nato pa pri obeh korpusih, 4. operativni coni in pri dveh brigadah VDV. Nekatere so delovale kratek čas, druge pa občutno dlje. Med temi šolami je bila najboljše organizirana Podoficirska šola 7. korpusa. Imela je 11 oddelkov. Večji del časa je bila razmeščena v Semicu. V njej se je izobraževalo 1707 slušateljev. Poleg oficirskih in podoficirskih šol so v okviru slovenske narodnoosvobodilne vojske delovale še druge šole in tečajji. Slovenski partizanski kadri pa so se izobraževali tudi zunaj narodnoosvobodilne vojske Slovenije, in sicer v slovenskih civilnih šolah, v Jugoslovanski armadi ter pri zahodnih in vzhodnih zaveznikih. Med civilnimi šolami in tečajji naj omenim predvsem

politične šole ter odrske tečajje in tečajje za propagandiste.

V šolah in tečajjih v okviru slovenske narodnoosvobodilne vojske se je skupno šolalo prek 9.000 partizanov, v civilnih šolah približno 1.000, na šolanje v Jugoslovanski armadi in k zaveznikom pa so jih poslali 1192.

Slovenske vojaške šole, ki so delovale do konca vojne, so po zmagi nad fašističnim zavojevalcem razpustili tako kot tudi obstoječe slovenske enote in štabe. Šolstvo, ki smo ga uspešno razvijali med vojno, je bil ukrep za dvig, razvoj in obstoj redne slovenske vojske. S sklepom zveznih organov o enotni jugoslovanski vojski pa je bila ta težnja slovenskega naroda in graditeljev slovenske vojske zatrta.

POLDE ŠTUKELJ

Povejmo resnico in se spravimo

France Dejak, eden redkih, ki se je rešil iz jame v Rogu, o raziskavi in spravi

"Ne verjamem, da bo nova komisija za raziskovanje povojnih pobojev, ki jo vodi dr. Jože Pučnik, odkrila in ugotovila kaj več, kot je dosedanja, ki jo je vodil Nace Polajnar" je povedal France Dejak, eden izmed redkih, ki se je

• "Nisem za revanšizem in maščevanje. Pošteno pa bi bilo, da ne bi le preživeli domobranci iskali jame po Rogu, ampak da bi šli z nami tudi tisti, ki so pobijali ali vedeli za poboje. Skupaj naj bi raziskali, kaj je prava resnica. Že zaradi zgodovine in pravičnega vrednotenja tedanjih dogajanj jo je treba ugotoviti. Tiste, ki so zakrivil poboje po vojni, bi bilo treba tudi soditi po veljavnih zakonih. Menim pa, da bi bila večina prizadetih takega mnenja, kot sem jaz, da bi obsojene pomilostili. To bi bila prava demokracija in resnična sprava. Ni prav, da nekateri nečesto pričati pred komisijo," meni Dejak.

rešil iz ene izmed jam v Kočevskem Rogu po množičnem poboju domobrancev po komaj končani vojni.

France, ki ima 67 let, je prišel prvi izmed preživelih iz Amerike v domovino, v Dolenje Laze pri Ribnici, in sicer predvsem zato, da bi povedal, če je jama pod Krenom v Rogu tista, kjer so pobijali domobranci. Pravi, da so mu pokazali več jam, a tista pod Krenom zagotovo ni prava, ker je desno od ceste, po kateri so jih pripeljali, medtem ko je prava jama levo od ceste. To bi sicer lahko bila jama pri Macesnovi gorici, vendar tudi ta morda ni prava, saj so se kamioni, na katerih so jih pripeljali v bližino morišča, ustavljali na manjši planoti, danes pa tam ni planote, ampak velike skale.

"Morda so tiste skale tja napeljali kasneje ali pa tudi tista jama ni prava. Razen tega je tu bolj strm vzpon proti jami, kot se mi je zdel takrat, ko so me preznojena in krvavega privedli do jame. Tisti, ki je pobijal, mi je rekel, naj ga gledam v oči, da bi videl, če imam kakšen zlat zob, in me spraševal, koliko sem star, v kakšnih borbah sem bil in od kod sem doma. In takrat sem zaslusal glas: 'Udar hudiča ribnškega!' Po glasu sem spoznal, da je spregovoril France Rigler z Brega. Njegovo ime sem v spominih že večkrat omenil, pa tudi sam se je po vojni hvalil, da je spravil marsikaterega Ribničana na onj svet.

V jamo sem skočil in bil ranjen v nogo, v meso. Padel sem na mehko, na kup mrličev. Zgornja odprtina jame je bila okoli 7 x 7 metrov, spodaj pa se je jama hruškasto razširila in je merila okoli 12 x 14 m, imela pa je še stranske

rove. Po moji oceni je bila globoka okoli 15 m. Notri je bilo nas 12 živih, čeprav so jih tisti dan zmetali in jamo okoli 800, saj je približno vsake pol minute padel noter en domobranec. Živih nas je bilo 12, a vsak iz drugega kraja, in se ne spomnim nobenega imena, le to vem, da je bil notri tudi en Belokranjec. Pač pa vem, da so me na gimnazijskem dvorišču v Kočevju zvezali skupaj z Jožetom Prelensnikom iz Gorice vasi, na vlaku, ki nas je peljal proti Kočevju, pa so bili tudi Jože Petek, Alojz Krajec in Jože Rus, vsi iz naše vasi Dolenji Lazi. V jami so bili še trije bratje Lovšinovi iz Gorice vasi, ki so bili smrtno ranjeni in so se med umiranjem klicali po imenih, Tone, Jože, Vinko. V jami smo si tudi sveto obljubili, da bo tisti, ki bo morda prišel ven živ, povedal narodu in svetu, kako smo umirali in kdo so bili naši morilci. Pobijali so nas Slovenci".

JOŽE PRIMC

France Dejak v sredini, levo njegov brat Tone Dejak, desno pa Tone-tova žena Francka Dejak iz Dolenjih Lazov. (Foto: Primc)

Jože Kamin

V soboto, 3. julija, smo se na pokopališču v Ponikvah poslovili od sodelavca in iskrenega prijatelja, ki je bil pripravljen sočloveku pomagati vselej in povsod.

Rodil se je 18. septembra 1936 v Češnjevku. Že v zibelko mu je bila položena težka življenjska pot. Kasneje se je poročil in živel v Višnji Gori, nazadnje pa v Šmavru. Zaposlen je bil pri železnici, sekciji za SVTK, v Ljubljani. Vsakdanji napor in delo na kmetiji in v vinogradu sta mu začela pačasi jemati življenjske moči. Toda trpljenje je znal prenašati, tudi bolezenske tegobe je skrival v sebi, dokler ni z boleznijo končal svojega zadnjega boja.

Zahvaljujemo se dobrih sosedom, ki so mu tudi v najtežjem času stali ob strani, gospodu župniku za opravljen obred, pevcem MPZ DO Trebnje in vsem, ki so ga v velikem številu pospremili nazadnje pot.

R. M.

Jožetu v spomin

V soboto, 10. julija, smo izvedeli kruto vest, da je umrl Jože Zupančič. V Semicu je prišel po vojni iz Dolenjaka pri Uršnih Selih. Politično je bil neopredeljen, zanimalo ga je le delo. Zaposlil se je v Mizarski delavnici, pozneji IMV, in kljub skromni plači sta si z ženo napravila lep dom ter otroka spravila do kruha. Posledica njegovega garanja je bila bolezen, zaradi katere je moral v prerani grob. Vsi sosedje so ga cenili, ker je bil poštenjak in vedno pripravljen pomagati. Ohranili ga bomo v lepem spominu.

V. DERGANČ

Tudi upokojenci imajo svoj sindikat

Iniciativni odbor za ustanovitev novomeškega občinskega odbora v okviru ZSSS

NOVO MESTO - Konec junija so v Ljubljani kot 25. sindikat dejavnosti v okviru Zveze svobodnih sindikatov ustanovili sindikat upokojencev Slovenije. Še pred to uradno ustanovitvijo so pri območni organizaciji ZSSS za Dolenjsko začeli priprave za ustanovitev občinskega odbora sindikata upokojencev.

"Na organih občinske upokojenske organizacije smo se dogovorili za ustanovitev iniciativnega odbora," je povedal predsednik Območne organizacije ZSSS za Dolenjsko Igor Vizjak. Predsednica tega odbora je Dragica Galič. S tem so seborni vsa društva upokojencev v občini ter vse sindikalne organizacije v podjetjih in zavodih. "Člani sindikata upokojencev so, kar zadeva njihove pravice, v celoti izenačeni s člani drugih sindikatov v Svobodnih sindikatih, njihove obveznosti pa so manjše kot obveznosti zaposlenih članov," pravi Vizjak. "V okviru območne organizacije imajo člani brezplačno pravno pomoč pri uveljavljanju pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, zdravstvenega varstva, zdravstvenega zavarovanja in stanovanjskih razmerij; teneim, da so za upokojence to najpomembnejše zadeve. Člani sindikata upokojencev lahko dobijo materialno pomoč iz sklada območne organizacije, ki bo za občinski odbor opravičala tudi vse strokovne, tehnične in finančne posle, predsedniki sindikata upokojencev pa bodo vključeni v vse organe svobodnih sindikatov, tako na območni kot na državni ravni."

Na sindikatih poudarjajo, da sindikat upokojencev ni konkurent družtvom upokojencev, saj je naloga sindikata predvsem zagotavljanje materialne in socialne varnosti članov, sindikalna organiziranost pa jim omogoča, da postanejo socialni partner države pri urejanju teh vprašanj in da lahko svoje interese povežejo v skupne interese z zaposlenimi člani sindikatov. "Gotovo je še veliko skupnih interesov članov svobodnih sindikatov, tako tistih, ki se borijo za delo in plačo, kot tistih, ki jim gredo vse pravice iz dela, med te pa zagotovo sodi tudi pokojnina, ki omogoča materialno in socialno varnost našim upokojencem," pravi Vizjak.

A. B.

ŠE: NEPRIJAZNI REDAR V DISKOTEKI

Lastnik diskoteke Lukna zatrjuje, da redarji v tej diskoteki ne pretepa-jo strank, pač pa le vzdržujejo red. Pijane in nesramne stranke, kakršni sta bili takrat T. Š. in njena prijateljica, ki sta kljub opozorilom hoteli brez plačila vstopiti, pa skušajo brez nasilja odstraniti.

ČETRTEK, 22. VII.

SLOVENIJA 1
9.45 - 0.10 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.35 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.25 TEDENSKI IZBOR
11.25 KONCERT TRIA TRUTAMORA SLOVENICA
12.00 ANALITIČNA MEHANIKA, 24/52
12.30 DRUGI POLETNI VIDEOMEH
13.00 POROČILA
17.30 OTROŠKI PROGRAM:
SNORČKI, amer. risana serija, 3/11
18.00 DNEVNIK 1
18.10 KRONIKA, kanadska dok. serija
18.35 ŽE VESTE?
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.00 TV NOČOJ
20.10 ŽARIŠČE
20.40 GOZDARSKA HIŠA FALKENAU, nemška naniz., 7/13
21.30 TEDNIK
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 SOVA
22.45 NOVOPEČENI PRINC Z BEL-AIRA, 6. epizoda amer. naniz.
23.10 TAJNA ORGANIZACIJA, 12. epizoda amer. naniz.

SLOVENIJA 2
15.45 - 0.00 Teletekst
16.00 Video strani - 16.30 Tedenski izbor: Domače ognjice (amer. film); 18.00 Sova (ponovitev); Ribcija (amer. naniz. 1/6); 18.30 Tajna organizacija (11. epizoda amer. naniz.) - 19.20 TV nočoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.00 Poslovna borza - 20.10 Vrščice ledene gore (dok. oddaja, 2/2) - 20.40 Umetniški večer: Iz zgodovine slovenskega naravoslovja; 22.05 Ves svet je oder (angl. dok. serija, 7/13) - 22.45 Znanost in resnica (amer. znanstvena serija, 2/6)

PETEK, 23. VII.

SLOVENIJA 1
9.15 - 1.40 TELETEKST
9.30 VIDEO STRANI
10.05 TEDENSKI IZBOR
10.05 LEGENDE SVETA, 5/9
10.30 NENAVADNA LJUBEZEN MARTE IVERS, amer. film (CB)
12.25 ŽE VESTE
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
13.05 POSLOVNA BORZA, ponovitev
13.15 UMETNIŠKI VEČER, ponovitev
14.40 VES SVET JE ODER, 7/13
16.35 OSMI DAN, ponovitev
17.25 ZMIGAJ SE!, športna oddaja za mlade
18.00 DNEVNIK 1
18.10 VRŠIČEK LEDENE GORE, dok. oddaja, 2/2
18.40 ZNANJE ZA ZNANJE - UČITE SE Z NAMI
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 FORUM
20.30 KING KONG ŽIVI, amer. film
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 SOVA
22.45 TAJNA ORGANIZACIJA, 13. epizoda amer. naniz.
23.35 CIKLUS FILMOV CLAUDA CHABROLA: KLOBUČARJEVE PRIKAZNI, franc. film

SLOVENIJA 2

16.45 - 0.10 Teletekst
17.00 Video strani - 17.10 Tedenski izbor: Gozdarska hiša Falkenau (nemška naniz., 7/13); 18.00 Sova (ponovitev) - 19.20 TV nočoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Tisočletje (amer. dok. serija, 3/10) - 21.10 Večerni gost: Breda Kutin - 22.15 Koncert ob 90. obletnici smrti Huga Wolfa - 23.10 Kristjani: Prav posebno ljudstvo (angl. dok. serija, 1/13)

SOBOTA, 24. VII.

SLOVENIJA 1
9.45 - 0.40 TELETEKST
10.20 VIDEO STRANI
10.20 TEDENSKI IZBOR:
10.20 RADOVEDNI TAČEK
10.35 LISICA ZVITOREPKA
10.50 SNORČKI, amer. risana naniz., 3/11
11.15 OTROCI ŠIRNEGA SVETA, amer. dok. naniz., 4/26
11.40 ZMIGAJ SE!, športna oddaja za mlade
12.10 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
13.05 TEDNIK

13.45 VEČERNI GOST: BREDA KUTIN
16.15 KING KONG ŽIVI, ponovitev amer. filma
18.00 DNEVNIK 1
18.10 BROOKLYNSKI MOST, amer. naniz., 1/12
19.00 RISANKA
19.14 ZREBANJE 3 x 3
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 UTRIP
20.30 SVETOVNE GLASBENE NAGRADE, 2. del
21.35 LJUBEZEN DA, LJUBEZEN NE, 10. epizoda amer. naniz.
22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 SOVA
LOVEJOY, angl. naniz., 1/11

SLOVENIJA 2

14.45 - 23.10 Teletekst
15.00 Video strani - 15.30 Tedenski izbor: Trio Orlando; 16.35 Sova (ponovitev); Tajna organizacija (13. epizoda amer. naniz.); 17.25 Ciklus filmov Claudi Chabrola: Klobučarjeve prikazni (franc. film) - 19.20 TV nočoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Studio City - 21.10 Vrzi kovancec, (avstral. nadalj., 1/4) - 22.00 Sobotna noč

NEDELJA, 25. VII.

SLOVENIJA 1
9.15 - 0.30 TELETEKST
9.30 VIDEO STRANI
9.40 OTROŠKI PROGRAM
9.40 ŽIV ŽAV, ponovitev
10.30 HUCKLEBERRY FINN IN NJегоVI PRIJATELJI, 20/26
10.55 MEDNARODNI MLADINSKI PEVSKI FESTIVAL
11.30 OBZORJA DUHA
12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
12.30 ANSAMBEL NIKA ZAJCA
13.00 POROČILA
13.05 O KRALJU, KI NI IMEL SRCA, finski film
15.25 TISOČLETJE, ponovitev amer. dok. serije, 3/10
16.25 NOVČIČI V VODNIJAKU, amer. film
18.00 DNEVNIK 1
18.10 SPOŠNA PRAKSA, avstral. naniz., 6/11
19.00 RISANKA
19.20 LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ZRCALO TEDNA
20.30 NEDELJSKI 60
21.30 PREŽIVETJE V AVSTRALSKI DIVJINI, avstral. dok. serija, 1/15
22.05 DNEVNIK 3, VREME
22.35 SOVA
18.10 LJUBEZEN DO LIDIJE, angl. nadalj., 4/13
LOVEJOY, angl. naniz., 2/11

SLOVENIJA 2

9.45 - 0.10 Teletekst
Opomba: 13.50 F-1; 16.00 EP v nam. tenisu
10.00 Video strani - 10.10 Tedenski izbor: Velika pričakovanja (angl. nadalj., 6/6); 11.05 Svetovne glasbene nagrade; 12.05 Sova; Lovejoy (1. epizoda) - 13.50 Športna nedelja - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.00 Slovenski magazin - 20.30 Mož z zlato roko (amer. film) - 22.30 Športni pregled - 23.00 Formula 1 (posnetek)

PONEDELJEK, 26. VII.

SLOVENIJA 1
10.45 - 0.10 TELETEKST
11.00 VIDEO STRANI
11.30 TEDENSKI IZBOR
11.30 LEGENDE SVETA,
11.55 CIGIBAN IZLETNIK
12.25 ZNANJE ZA ZNANJE - UČITE SE Z NAMI
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
SLOVENSKI MAGAZIN
ŠPORTNI PREGLED
14.05 VIDEO STRANI
17.20 OTROŠKI PROGRAM
18.00 DNEVNIK 1
18.10 DOBER DAN, KOROŠKA
18.40 TV AVTOMAGAZIN
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 SVET NA ZASLONU
20.55 OMIZJE
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 SOVA
SO LETA MINILA, angl. naniz., 8/13
LOVEJOY, angl. naniz., 3/11

TOREK, 27. VII.

SLOVENIJA 1
9.45 - 0.20 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI

10.35 TEDENSKI IZBOR
10.35 PAMET JE BOLJŠA KOT ŽAMET
10.40 SREČNI PRINC, lutkovna igrca, 2/3
11.05 TV AVTOMAGAZIN
11.35 ZELENA URA
12.05 EDEN ZA VSE, nemška drama
13.00 POROČILA
14.25 TEDENSKI IZBOR
14.25 SOBOTNA NOČ
15.35 VIDEO NOČ
16.55 SEDMA STEZA
17.15 OTROŠKI PROGRAM
HUCKLEBERRY FINN, 21/26
LISICA ZVITOREPKA, portugalska risanka
18.00 DNEVNIK 1
18.10 MOSTOVI

18.40 IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE
PRISLUHNI MO TIŠINI
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ŽARIŠČE
20.40 BOBENČEK
21.45 KRONIKA, 14. del kanadske dok. serije
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 SOVA
ALO, ALO, angl. naniz., 21. epizoda
LOVEJOY, angl. naniz., 4/11

SREDA, 28. VII.

SLOVENIJA 1
10.15 - 0.35 TELETEKST
10.30 VIDEO STRANI
10.50 TEDENSKI IZBOR
10.50 LEGENDE SVETA, 7/9
11.20 VIDEOŠPON
12.00 IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE
12.30 PREŽIVETJE V AVSTRALSKI DIVJINI, avstral. dok. serija, 1/15
13.00 POROČILA
13.05 POSLOVNA BORZA, ponovitev
16.15 MICHELANGELOVA POMLAD, koprodukcijska nadalj., 5/5
18.00 DNEVNIK 1
18.10 SVET POROČA
18.45 ANALITIČNA MEHANIKA, amer. izobraž. serija, 25/52
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ŽARIŠČE
20.35 FILM TEDNA
MILAGRO - VOJNA ZA FIZOLOVO NI-VO, amer. film
22.35 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
23.05 SOVA
RIBICIJA, amer. naniz., 2/6
LOVEJOY, angl. naniz., 5/11

ČANG ŠLANG shujševalni čaj

Z zmanjševanjem telesne teže krepite organizem

Vsi dosedanja preparati za hujšanje (vitaminske tablete, dietetski preparati) so reševali problem zmanjševanja telesne teže, ne pa tudi ohranjanja idealne telesne teže. Izjema pri tem je ČANG ŠLANG, čaj za reduciranje telesne teže po kitajski recepturi. Je iz naravnih sestavin in ga lahko uporabljamo za posebno nego telesa, povzročajo izgubo teže, plinov, nakopičenih maščob in spodbuja izgubo teka. Z rednim pitjem čaja ČANG ŠLANG bodo izgorele odvečne telesne maščobe, vaše telo pa bo postalo gladko in gibčno. Čaj ČANG ŠLANG je sestavljen iz posebnih sestavin in je primeren za ženske in moške, stare in mlade. ČANG ŠLANG so nekoč pili bogati Kitajci. S pitjem

tega čaja so obdržali vitkost in gibčnost. Tudi vsak obrok hrane so čutili kot en sam požirek.

Škatlica ČANG ŠLANG vsebuje 40 vrečk čaja, ki so jamstvo za dosego zelene telesne teže. Po pitju čaja ne čutite v želodcu nobene teže niti kakšne druge neprijetnosti, kajti niste pili pivskega kvasa, pač pa ČANG ŠLANG, čaj s tradicijo več kot 1700 let.

Za izgubo teže je dovolj, da vsak dan pred obrokom popijete eno skodelico in vsi problemi bodo rešeni. Zaradi izgube telesne teže ne boste nervozni, nasprotno, ohranili boste dobro razpoloženje.

Isti učinek boste dosegli, če popijete dve skodelici ČANG ŠLANG pred spanjem.

Čaj ČANG ŠLANG lahko naročite po pošti na naslov: Džirlo, p.p. 45, 61000 Ljubljana, in po telefonu (061) 215-476. ČANG ŠLANG prodaja na slovenskem tržišču ekskluzivno podjetje Džirlo, d.o.o., Ljubljana.

Cena ČANG ŠLANG je 699 SIT + poštni stroški. Plačate po povzetju.

NAROČILNICA

Ime in priimek

Ulica in št.

Poštna št. in kraj

Število zavitev ČANG ŠLANGA

Naročilnico pošljite na naslov:
DŽIRLO, d.o.o., p.p. 45. 61101 Ljubljana

Izvršni svet Skupščine občine Ribnica

objavlja na podlagi 18. člena Pravilnika o dodeljevanju posojil iz sredstev občinskega proračuna za pospeševanje razvoja obrti in podjetništva v občini Ribnica (Ur. list št. 39/92) in na podlagi sklepa IS SO Ribnica z dne 6.7.1993

RAZPIS

za dodelitev posojil za pospeševanje razvoja obrti in podjetništva v občini Ribnica v letu 1993

1. Skupni znesek razpisanega posojila iz sredstev občinskega proračuna in sredstev Ljubljanske banke, d.d., Ljubljana znaša 54.000.000,00 tolarjev. Glede na dinamiko pritoka sredstev bo posojila možno uporabiti v dveh tranšah, in sicer:

- prva tranša: avgust 1993 - 24.000.000 SIT;
- druga tranša: sukcesivno od oktobra dalje - 30.000.000 SIT.

2. Namen posojil: nakup, graditev, prenova in adaptacija poslovnih prostorov, nakup opreme, posodobitev obstoječih proizvodnih in storitvenih zmogljivosti, nakup, urejanje in opremljanje zemljišč, pridobivanje projektne dokumentacije za gradnjo poslovnih prostorov.

3. Za posojilo lahko zaprosijo: samostojni obrtniki ter zasebna in mešana podjetja z do 50 zaposlenimi oz. občani, ki so pri pristojnem upravnem organu vložili zahtevek za izdajo obrtnega dovoljenja oz. dovoljenja za opravljanje podjetniške dejavnosti na podlagi priglasitve v sodni register. Sedež obratovalnice in kraj investicije morata biti na območju občine Ribnica.

Posojila so prednostno namenjena za dejavnosti:

- ki zagotavljajo nova delovna mesta za nedoločen čas,
- ki so izvzno usmerjene ali nadomeščajo uvoz,
- ki so deficitarne,
- ki dopolnjujejo proizvodne programe ostalega gospodarstva,

- ki so razvojno perspektivne,
  - za ekološke sanacije obstoječe dejavnosti.
4. Doba vračanja je do 15 mesecev, z valutno klavzulo v DEM in 13,33-odst. obrestno mero z možnostjo prolongiranja. Višina posojila ne bo presegala 30% predračunske vrednosti.
5. Razpis traja do konca leta, za prvo tranšo je rok za vložitev prošnje 30 dni po objavi v sredstvih javnega obveščanja. Prošnje za posojila s potrebnimi prilogami naj prispilci oddajo na naslov: Občina Ribnica, Komisija za razvoj malega gospodarstva, Gorenjska c. 3, Ribnica. Nepopolnih prošnje ne bomo upoštevali.
6. Prošnja za posojilo mora vsebovati:
- ime in priimek oz. firmo, naslov, telefon prsilca,
  - dejavnost in naslov obratovalnice,
  - opis investicije z obrazložitvijo v skladu z 2. točko razpisa,
  - predračunsko vrednost investicije z viri financiranja in terminskim planom investicije;
  - podjetniki predložijo investicijski program po poenostavljeni metodologiji Ljubljanske banke,
  - delniške družbe z bilanco uspeha za zadnje obračunsko obdobje,
  - znesek zaprošenega posojila.
7. Prošnji za posojilo mora biti priložena naslednja dokumentacija:
- potrdilo o vpisu obratovalnice v register obratovalnic oz. potrdilo, da je investitor vložil zahtevo za izdajo obrtnega dovoljenja oz. dovoljenja za opravljanje podjetniške dejavnosti pri upravnem organu ter predložil vse predpisane dokumente za ustanovitev obratovalnice oz. podjetja (obratno dovoljenje),
  - potrdilo o vplačilu vseh zapadlih davkov in prispevkov, dokazila glede na namen posojila: pri nakupu poslovnih prostorov kupoprodajno pogodbo, overjeno na sodišču; pri gradnji in adaptaciji poslovnih prostorov, če je prosilec lastnik, zemljiškoknjižni izpis oz. dokazilo o lastništvu, gradbeno dovoljenje ali priglasitev del in predračun; pri obnovi in adaptaciji poslovnih prostorov, če je prosilec najemnik, soglasje lastnika oz. upravljalca poslovnih prostorov, da dovoli nameravana dela, najemno pogodbo, ki mora biti sklenjena najmanj za dobo vračanja posojila in predračun; pri nakupu opreme predračun ali račun; pri urejanju in opremljanju zemljišč in pridobivanju projektne dokumentacije za gradnjo poslovnih prostorov pogodbe, predračun in račun.

8. Izvršni svet bo sprejel sklep o dodelitvi posojil za prvo tranšo v 30 dneh po javni objavi razpisa. Sklep bomo prosilec posredovali v 3 dneh po sprejemu, za drugi del sredstev bo IS SO Ribnica sprejel sklepe sukcesivno glede na dotok sredstev in prošnje.

9. Informacije in navodila za oddajo prošnje dobijo prispilci pri Sekretariatu za družbeno planiranje, gospodarstvo in proračun občine Ribnica, Gorenjska c. 3, Ribnica, tel. 861-094.

Znan pregovor pravi: Kdor poje rad, ostaja mlad. Gost sobotne oddaje Anton Rous, predsednik izvršnega sveta mesta Maribor, ta pregovor povsem potrjuje. Kot običajno naše goste sem tudi gospoda Rousa vprašala, če bi zapel, tokrat slovensko narodno Sem fantič veselega štajerja. Odzval se je tako, kot se za štajerja spodobi, petje in smežljavost jim pri tem ne povzročata nobenih težav. "Seveda bom zapel!" Zelo mi je žal, da na papirju tega ne morete slišati, a gospod Rous bi si brez težav služil kruh kot pevec.

GLASBA JE ŽIVLJENJE

"Štajerec je odprt, odkrit, robot, korajžen in slovenski narod bi moral biti ponosen na te attribute," pravi Rous in dodaja: "Štajerci imamo največ veselih slovenskih narodnih pesmi, pesem pa je odraz ljudst-

va." Če boste v soboto poslušali našo oddajo Glasba je življenje, boste zvedeli še veliko zanimivih pa tudi pikrih iz ust predsednika mariborskega izvršnega sveta.

Vsaj enemu naših poslušalcev bo jasno, koliko je ura, in vsaj eden si bo z našo pomočjo ogledal Španijo, deželo sonca. V sončnem poletju namreč poteka v naši oddaji nagradna igra Sola. Prejšnji teden si je s pravilnim odgovorom in s pomočjo žreba prisluzila uro Marjeta iz Lendave, po dve majici Sola pa bosta dobila tudi Nataša Saje iz Trebnjega in Boris Ivanič iz Črnomlja. Nagradna igra Sola poteka celo poletje, zato sodelujte z nami, saj se še ne ve, kdo v Španijo gre.

Simona H₂O

Sekretariat za gospodarsko infrastrukturo v imenu Izvršnega sveta občine Krško na podlagi 20. člena Zakona o financiranju javne porabe objavlja

JAVNI RAZPIS

ZA IZGRADNJO KANALIZACIJE SENOVO

A. Splošni pogoji

1. Naročnik: Izvršni svet Skupščine občine Krško.
2. Predmet razpisa: IZGRADNJA KANALIZACIJE SENOVO - STARA KOLONIJA.
3. Orientacijska cena: 8.000.000 SIT.
4. Rok izvedbe: predviden pričetek del je 15.10.1993, končanje del pa 30.11.1993.
5. Merila za izbor: ponujena cena, plačilni pogoji (kompensacija, fiksnost cen), rok izvedbe, strokovna usposobljenost izvajalca in reference s področja del, realnost ponudbe, dodatne ugodnosti.

B. Razpisni pogoji

1. Vsi, ki želijo sodelovati v razpisu, morajo v razpisnem roku predložiti pisno ponudbo.
Ponudba mora vsebovati:
  - firmo oz. ime ponudnika
  - dokazilo o registraciji in odločbo, da izpolnjuje pogoje za opravljanje dejavnosti
  - ceno za izvedbo izgradnje objekta in plačilne pogoje.Ponudbe naj bodo izdelane na originalnih popisih.
2. Ponudbo z oznako "Ponudba za izgradnjo kanalizacije Senovo - Stara kolonija - Ne odpiraj!" je potrebno dostaviti v zapečateni kuverti do 16.8.1993, do 10. ure, na Sekretariat za gospodarsko infrastrukturo občine Krško, CKŽ 14. Odpiranje ponudb bo isti dan v sejni sobi E ob 11. uri.
3. Razpisna dokumentacija se lahko dvigne do 30.7.1993 vsak delovni dan od 8. do 10. ure na Sekretariatu za gospodarsko infrastrukturo občine Krško, CKŽ 14, kjer dobite tudi vse dodatne informacije.
Ob dvigu razpisne dokumentacije je potrebno predložiti potrdilo o plačilu pristojbine v višini 10.000 SIT na žiro račun št. 51600-630-13016 naslovniku Proračun občine Krško z namenom nakazila: "Pristojbina za javni razpis - izgradnja kanalizacije Senovo - Stara kolonija". S plačilom pristojbine se zagotavlja kritje materialnih in drugih stroškov, nastalih iz naslova javnega razpisa. Pristojbina se ponudnikom ne vrača.
4. Investitor si pridržuje pravico določiti eventualno manjši obseg del od razpisanega z ozirom na razpoložljiva finančna sredstva in se za zmanjšan obseg del tudi sklene ustrežna pogodba.
5. O izbiri bodo ponudniki obveščeni najkasneje v 14 dneh po izteku roka za zbiranje ponudb.

Občina Krško
Sekretariat za gospodarsko infrastrukturo

Sekretariat za gospodarsko infrastrukturo v imenu Izvršnega sveta občine Krško na podlagi 20. člena Zakona o financiranju javne porabe objavlja

JAVNI RAZPIS

ZA IZGRADNJO VODOVODA TRŠKA GORA - GMAJNA

A. Splošni pogoji

1. Naročnik: Izvršni svet Skupščine občine Krško.
2. Predmet razpisa: VODOVOD TRŠKA GORA - GMAJNA.
3. Orientacijska cena: 8.500.000 SIT.
4. Rok izvedbe: predviden pričetek del je 20.8.1993, končanje del pa 20.9.1993.
5. Merila za izbor: ponujena cena, plačilni pogoji (kompensacija, fiksnost cen), rok izvedbe, strokovna usposobljenost izvajalca in reference s področja del, realnost ponudbe, dodatne ugodnosti.

B. Razpisni pogoji

1. Vsi, ki želijo sodelovati v razpisu, morajo v razpisnem roku predložiti pisno ponudbo.
Ponudba mora vsebovati:
  - firmo oz. ime ponudnika
  - dokazilo o registraciji in odločbo, da izpolnjuje pogoje za opravljanje dejavnosti
  - ceno za izvedbo izgradnje objekta in plačilne pogoje.Ponudbe naj bodo izdelane na originalnih popisih.
2. Ponudbo z oznako "Ponudba za vodovod Trška gora - Gmajna - Ne odpiraj!" je potrebno dostaviti v zapečateni kuverti do 16.8.1993, do 10. ure, na Sekretariat za gospodarsko infrastrukturo občine Krško, CKŽ 14. Odpiranje ponudb bo isti dan v sejni sobi E ob 11. uri.
3. Razpisna dokumentacija se lahko dvigne do 30.7.1993 vsak delovni dan od 8. do 10. ure na Sekretariatu za gospodarsko infrastrukturo občine Krško, CKŽ 14, kjer dobite tudi vse dodatne informacije.
Ob dvigu razpisne dokumentacije je potrebno predložiti potrdilo o plačilu pristojbine v višini 10.000 SIT na žiro račun št. 51600-630-13016 naslovniku Proračun občine Krško z namenom nakazila: "Pristojbina za javni razpis - izgradnja vodovoda Trška gora - Gmajna". S plačilom pristojbine se zagotavlja kritje materialnih in drugih stroškov, nastalih iz naslova javnega razpisa. Pristojbina se ponudnikom ne vrača.
4. Investitor si pridržuje pravico določiti eventualno manjši obseg del od razpisanega z ozirom na razpoložljiva finančna sredstva in se za zmanjšan obseg del tudi sklene ustrežna pogodba.
5. O izbiri bodo ponudniki obveščeni najkasneje v 14 dneh po izteku roka za zbiranje ponudb.

Občina Krško
Sekretariat za gospodarsko infrastrukturo

Sekretariat za gospodarsko infrastrukturo v imenu Izvršnega sveta občine Krško na podlagi 20. člena Zakona o financiranju javne porabe objavlja

JAVNI RAZPIS

ZA ODDAJO DEL POLOŽITEV ASFALJNIH PREVLEK NA LOKALNIH IN KOMUNALNIH CESTAH (cca 4,20 km)

A. Splošni pogoji

1. Naročnik: Izvršni svet Skupščine občine Krško.
2. Predmet razpisa: POLOŽITEV ASFALJNIH PREVLEK:
  - LC 3910 Rožno - Presladol dolžina 1,40 km
  - LC 3915 Leskovec - Senuše dolžina 1,70 km
  - Orehovec vas dolžina 0,70 km
  - Gorica vas dolžina 0,40 km
3. Orientacijska cena: 11.000.000 SIT.
4. Rok izvedbe: predviden pričetek del je 15.8.1993, končanje del pa 15.9.1993.
5. Merila za izbor: ponujena cena, plačilni pogoji (kompensacija, fiksnost cen), rok izvedbe, strokovna usposobljenost izvajalca in reference s področja del, realnost ponudbe, dodatne ugodnosti.

B. Razpisni pogoji

1. Vsi, ki želijo sodelovati v razpisu, morajo v razpisnem roku predložiti pisno ponudbo.
Ponudba mora vsebovati:
  - firmo oz. ime ponudnika
  - dokazilo o registraciji in odločbo, da izpolnjuje pogoje za opravljanje dejavnosti
  - ceno za izvedbo izgradnje objekta in plačilne pogoje.Ponudbe naj bodo izdelane na originalnih popisih.
2. Ponudbo z oznako "Položitev asfaltnih prevlek na lokalnih in komunalnih cestah - Ne odpiraj!" je potrebno dostaviti v zapečateni kuverti do 16.8.1993, do 10. ure, na Sekretariat za gospodarsko infrastrukturo občine Krško, CKŽ 14. Odpiranje ponudb bo isti dan v sejni sobi E ob 12. uri.
3. Razpisna dokumentacija se lahko dvigne do 30.7.1993 vsak delovni dan od 8. do 10. ure na Sekretariatu za gospodarsko infrastrukturo občine Krško, CKŽ 14, kjer dobite tudi vse dodatne informacije.
Ob dvigu razpisne dokumentacije je potrebno predložiti potrdilo o plačilu pristojbine v višini 10.000 SIT na žiro račun št. 51600-630-13016 naslovniku Proračun občine Krško z namenom nakazila: "Pristojbina za javni razpis - položitev asfaltnih prevlek na lokalnih in komunalnih cestah". S plačilom pristojbine se zagotavlja kritje materialnih in drugih stroškov, nastalih iz naslova javnega razpisa. Pristojbina se ponudnikom ne vrača.
4. Investitor si pridržuje pravico določiti eventualno manjši obseg del od razpisanega z ozirom na razpoložljiva finančna sredstva in se za zmanjšan obseg del tudi sklene ustrežna pogodba.
5. O izbiri bodo ponudniki obveščeni najkasneje v 14 dneh po izteku roka za zbiranje ponudb.

Občina Krško
Sekretariat za gospodarsko infrastrukturo

Sekretariat za gospodarsko infrastrukturo v imenu Izvršnega sveta občine Krško na podlagi 20. člena Zakona o financiranju javne porabe objavlja

JAVNI RAZPIS

ZA IZVEDBO SANACIJE CESTE BRESTANICA - GRAD

A. Splošni pogoji

1. Naročnik: Izvršni svet Skupščine občine Krško.
2. Predmet razpisa: SANACIJA CESTE BRESTANICA - GRAD.
3. Orientacijska cena: 2.500.000 SIT.
4. Rok izvedbe: predviden pričetek del je 1.9.1993, končanje del pa 30.9.1993.
5. Merila za izbor: ponujena cena, plačilni pogoji (kompensacija, fiksnost cen), rok izvedbe, strokovna usposobljenost izvajalca in reference s področja del, realnost ponudbe, dodatne ugodnosti.

B. Razpisni pogoji

1. Vsi, ki želijo sodelovati v razpisu, morajo v razpisnem roku predložiti pisno ponudbo.
Ponudba mora vsebovati:
  - firmo oz. ime ponudnika
  - dokazilo o registraciji in odločbo, da izpolnjuje pogoje za opravljanje dejavnosti
  - ceno za izvedbo izgradnje objekta in plačilne pogoje.Ponudbe naj bodo izdelane na originalnih popisih.
2. Ponudbo z oznako "Sanacija ceste Brestanica - Grad - Ne odpiraj!" je potrebno dostaviti v zapečateni kuverti do 16.8.1993, do 10. ure, na Sekretariat za gospodarsko infrastrukturo občine Krško, CKŽ 14. Odpiranje ponudb bo isti dan v sejni sobi E ob 12. uri.
3. Razpisna dokumentacija se lahko dvigne do 30.7.1993 vsak delovni dan od 8. do 10. ure na Sekretariatu za gospodarsko infrastrukturo občine Krško, CKŽ 14, kjer dobite tudi vse dodatne informacije.
Ob dvigu razpisne dokumentacije je potrebno predložiti potrdilo o plačilu pristojbine v višini 10.000 SIT na žiro račun št. 51600-630-13016 naslovniku Proračun občine Krško z namenom nakazila: "Pristojbina za javni razpis - sanacija ceste Brestanica - Grad". S plačilom pristojbine se zagotavlja kritje materialnih in drugih stroškov, nastalih iz naslova javnega razpisa. Pristojbina se ponudnikom ne vrača.
4. Investitor si pridržuje pravico določiti eventualno manjši obseg del od razpisanega z ozirom na razpoložljiva finančna sredstva in se za zmanjšan obseg del tudi sklene ustrežna pogodba.
5. O izbiri bodo ponudniki obveščeni najkasneje v 14 dneh po izteku roka za zbiranje ponudb.

Občina Krško
Sekretariat za gospodarsko infrastrukturo

Sekretariat za gospodarsko infrastrukturo v imenu Izvršnega sveta občine Krško na podlagi 20. člena Zakona o financiranju javne porabe objavlja

JAVNI RAZPIS

ZA IZVEDBO ODVODNJAVANJA PODVOZA NA LOKALNI CESTI L 2243 S PROJEKTNO REŠITVIJO

A. Splošni pogoji

1. Naročnik: Izvršni svet Skupščine občine Krško.
2. Predmet razpisa: IZVEDBA ODVODNJAVANJA PODVOZA NA LOKALNI CESTI L 2243 S PROJEKTNO REŠITVIJO.
3. Orientacijska cena: 1.000.000 SIT.
4. Rok izvedbe: predviden pričetek del je 15.9.1993, končanje del pa 15.10.1993.
5. Merila za izbor: ponujena cena, plačilni pogoji (kompensacija, fiksnost cen), rok izvedbe, strokovna usposobljenost izvajalca in reference s področja del, realnost ponudbe, dodatne ugodnosti.

B. Razpisni pogoji

1. Vsi, ki želijo sodelovati v razpisu, morajo v razpisnem roku predložiti pisno ponudbo.
Ponudba mora vsebovati:
  - firmo oz. ime ponudnika
  - dokazilo o registraciji in odločbo, da izpolnjuje pogoje za opravljanje dejavnosti
  - ceno za izvedbo izgradnje objekta in plačilne pogoje.Ponudbe naj bodo izdelane na originalnih popisih.
2. Ponudbo z oznako "Izvedba odvodnjavanja podvoza - Ne odpiraj!" je potrebno dostaviti v zapečateni kuverti do 16.8.1993, do 10. ure, na Sekretariat za gospodarsko infrastrukturo občine Krško, CKŽ 14. Odpiranje ponudb bo isti dan v sejni sobi E ob 13. uri.
3. Razpisna dokumentacija se lahko dvigne do 30.7.1993 vsak delovni dan od 8. do 10. ure na Sekretariatu za gospodarsko infrastrukturo občine Krško, CKŽ 14, kjer dobite tudi vse dodatne informacije.
4. O izbiri bodo ponudniki obveščeni najkasneje v 14 dneh po izteku roka za zbiranje ponudb.

Občina Krško
Sekretariat za gospodarsko infrastrukturo

Sekretariat za gospodarsko infrastrukturo v imenu Izvršnega sveta občine Krško na podlagi 20. člena Zakona o financiranju javne porabe objavlja

PONOVI JAVNI RAZPIS

ZA IZDELAVO TEHNIČNE DOKUMENTACIJE PGD, PZI - OBNOVITVENA DELA NA CESTI "ROSTOHARJEVA ULICA"

A. Splošni pogoji

1. Naročnik: Izvršni svet Skupščine občine Krško.
2. Predmet razpisa:
Je tehnična dokumentacija PGD, PZI za obnovitvena dela na cesti "Rostoharjeva ulica", in sicer:
  - izdelava projekta enostranskega hodnika za pešce s projektom obnovitvenih del na cesti,
  - izdelava projekta javne razsvetljave in odvodnjavanja,
  - uskladiti projekt plinifikacije s projektom enostranskega hodnika za pešce.Celotna trasa je dolžine 1550 m, in sicer od začetka ulice na križišču z Leskovško cesto ter do Leskovškega gradu.
3. Orientacijska cena: 700.000 SIT.
4. Vsebina ponudbe:
Navedena dokumentacija mora vsebovati:
  - geodetski posnetek trase,
  - projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja in PZI,
  - soglasja prizadetih organizacij - upravjalcev komunalnih vodov.
5. Rok izvedbe: v skladu s pogodbo.
6. Merila za izbor: ponujena cena, plačilni pogoji (kompensacija), rok izvedbe in strokovna usposobljenost izvajalca ter ostale ugodnosti, ki jih ponudi ponudnik.

B. Razpisni pogoji

- Vsi, ki želijo sodelovati v razpisu, morajo v razpisnem roku predložiti pisno ponudbo.
Ponudba mora vsebovati:
  - firmo oz. ime ponudnika
  - dokazilo o registraciji in odločbo, da izpolnjuje pogoje za opravljanje dejavnosti
  - ceno za izvedbo projektne dokumentacije, plačilne pogoje in rok izvedbe.
- Ponudbo z oznako "PONUDBA - OBNOVITVENA DELA NA CESTI ROSTOHARJEVE ULICE - NE ODPIRAJ!" je potrebno dostaviti v zapečateni kuverti do 16.8.1993, do 10. ure, na Sekretariat za gospodarsko infrastrukturo občine Krško, CKŽ 14.
Odpiranje ponudb bo isti dan v sejni sobi E ob 13. uri.
Dodatne informacije dobijo ponudniki v roku sedem dni po dnevu objave javnega razpisa med 8. do 10. uro pri Sekretariatu za gospodarsko infrastrukturo občine Krško, CKŽ 14.
O izbiri bodo ponudniki obveščeni najkasneje v 14 dneh po izteku roka za zbiranje ponudb.

Občina Krško
Sekretariat za gospodarsko infrastrukturo

Sekretariat za gospodarsko infrastrukturo v imenu Izvršnega sveta občine Krško na podlagi 20. člena Zakona o financiranju javne porabe objavlja

JAVNI RAZPIS

ZA UREDITEV CESTE IN PROPUSTA PRI HUDOURNIKU OREHOVEC - ŠTEMBUH NA LOKALNI CESTI L 3916

A. Splošni pogoji

1. Naročnik: Izvršni svet Skupščine občine Krško.
2. Predmet razpisa: UREDITEV CESTE IN PROPUSTA PRI HUDOURNIKU OREHOVEC - ŠTEMBUH.
3. Orientacijska cena: 6.000.000 SIT.
4. Rok izvedbe: predviden pričetek del je 1.10.1993, končanje del pa 30.11.1993.
5. Merila za izbor: ponujena cena, plačilni pogoji (kompenzacija, fiksna cena), rok izvedbe, strokovna usposobljenost izvajalca in reference s področja del, realnost ponudbe, dodatne ugodnosti.

B. Razpisni pogoji

1. Vsi, ki želijo sodelovati v razpisu, morajo v razpisnem roku predložiti pisno ponudbo. Ponudba mora vsebovati:
  - firmo oz. ime ponudnika
  - dokazilo o registraciji in odločbo, da izpolnjuje pogoje za opravljanje dejavnosti
  - ceno za izvedbo izgradnje objekta in plačilne pogoje.Ponudbe naj bodo izdelane na originalnih popisih.
2. Ponudbo z oznako "Ureditev ceste in propusta pri hudourniku Orehovec - Štembuh - Ne odpiraj!" je potrebno dostaviti v zapečateni kuverti do 16.8.1993, do 10. ure, na Sekretariat za gospodarsko infrastrukturo občine Krško, CKŽ 14. Odpiranje ponudb bo isti dan v sejni sobi E ob 12. uri.
3. Razpisna dokumentacija se lahko dvigne do 30.7.1993 vsak delovni dan od 8. do 10. ure na Sekretariatu za gospodarsko infrastrukturo občine Krško, CKŽ 14, kjer dobite tudi vse dodatne informacije. Ob dvigu razpisne dokumentacije je potrebno predložiti potrdilo o plačilu pristojbine v višini 10.000 SIT na žiro račun št. 51600-630-13016 naslovniku Proračun občine Krško z namenom nakazila: "Pristojbina za javni razpis - ureditev ceste in propusta pri hudourniku Orehovec - Štembuh". S plačilom pristojbine se zagotavlja kritje materialnih in drugih stroškov, nastalih iz naslova javnega razpisa. Pristojbina se ponudnikom ne vrača.
4. Investitor si pridržuje pravico določiti eventualno manjši obseg del od razpisanega z ozirom na razpoložljiva finančna sredstva in se za zmanjšan obseg del tudi sklene ustrezna pogodba.
5. O izbiri bodo ponudniki obveščeni najkasneje v 14 dneh po izteku roka za zbiranje ponudb.

Občina Krško
Sekretariat za gospodarsko infrastrukturo

Sekretariat za gospodarsko infrastrukturo v imenu Izvršnega sveta občine Krško na podlagi 20. člena Zakona o financiranju javne porabe objavlja

JAVNI RAZPIS

ZA IZGRADNJO VODOVODA GORA - GOLEK

A. Splošni pogoji

1. Naročnik: Izvršni svet Skupščine občine Krško.
2. Predmet razpisa: VODOVOD GORA - GOLEK.
3. Orientacijska cena: 2.000.000 SIT.
4. Rok izvedbe: predviden pričetek del je 20.8.1993, končanje del pa 20.9.1993.
5. Merila za izbor: ponujena cena, plačilni pogoji (kompenzacija, fiksna cena), rok izvedbe, strokovna usposobljenost izvajalca in reference s področja del, realnost ponudbe, dodatne ugodnosti.

B. Razpisni pogoji

1. Vsi, ki želijo sodelovati v razpisu, morajo v razpisnem roku predložiti pisno ponudbo. Ponudba mora vsebovati:
  - firmo oz. ime ponudnika
  - dokazilo o registraciji in odločbo, da izpolnjuje pogoje za opravljanje dejavnosti
  - ceno za izvedbo izgradnje objekta in plačilne pogoje.Ponudbe naj bodo izdelane na originalnih popisih.
2. Ponudbo z oznako "Ponudba za vodovod Gora - Golek - Ne odpiraj!" je potrebno dostaviti v zapečateni kuverti do 16.8.1993, do 10. ure, na Sekretariat za gospodarsko infrastrukturo občine Krško, CKŽ 14. Odpiranje ponudb bo isti dan v sejni sobi E ob 11. uri.
3. Razpisna dokumentacija se lahko dvigne do 30.7.1993 vsak delovni dan od 8. do 10. ure na Sekretariatu za gospodarsko infrastrukturo občine Krško, CKŽ 14, kjer dobite tudi vse dodatne informacije. Ob dvigu razpisne dokumentacije je potrebno predložiti potrdilo o plačilu pristojbine v višini 10.000 SIT na žiro račun št. 51600-630-13016 naslovniku Proračun občine Krško z namenom nakazila: "Pristojbina za javni razpis - izgradnja vodovoda Gora - Golek". S plačilom pristojbine se zagotavlja kritje materialnih in drugih stroškov, nastalih iz naslova javnega razpisa. Pristojbina se ponudnikom ne vrača.
4. Investitor si pridržuje pravico določiti eventualno manjši obseg del od razpisanega z ozirom na razpoložljiva finančna sredstva in se za zmanjšan obseg del tudi sklene ustrezna pogodba.
5. O izbiri bodo ponudniki obveščeni najkasneje v 14 dneh po izteku roka za zbiranje ponudb.

Občina Krško
Sekretariat za gospodarsko infrastrukturo

Sekretariat za gospodarsko infrastrukturo v imenu Izvršnega sveta občine Krško na podlagi 20. člena Zakona o financiranju javne porabe objavlja

JAVNI RAZPIS

ZA IZGRADNJO VODOHRANA LIBNA

A. Splošni pogoji

1. Naročnik: Izvršni svet Skupščine občine Krško.
2. Predmet razpisa: VODOHRANA LIBNA.
3. Orientacijska cena: 4.000.000 SIT.
4. Rok izvedbe: predviden pričetek del je 15.9.1993, končanje del pa 30.10.1993.
5. Merila za izbor: ponujena cena, plačilni pogoji (kompenzacija, fiksna cena), rok izvedbe, strokovna usposobljenost izvajalca in reference s področja del, realnost ponudbe, dodatne ugodnosti.

B. Razpisni pogoji

1. Vsi, ki želijo sodelovati v razpisu, morajo v razpisnem roku predložiti pisno ponudbo. Ponudba mora vsebovati:
  - firmo oz. ime ponudnika
  - dokazilo o registraciji in odločbo, da izpolnjuje pogoje za opravljanje dejavnosti
  - ceno za izvedbo izgradnje objekta in plačilne pogoje.Ponudbe naj bodo izdelane na originalnih popisih.
2. Ponudbo z oznako "Ponudba za vodohran Libna - Ne odpiraj!" je potrebno dostaviti v zapečateni kuverti do 16.8.1993, do 10. ure, na Sekretariat za gospodarsko infrastrukturo občine Krško, CKŽ 14. Odpiranje ponudb bo isti dan v sejni sobi E ob 11. uri.
3. Razpisna dokumentacija se lahko dvigne do 30.7.1993 vsak delovni dan od 8. do 10. ure na Sekretariatu za gospodarsko infrastrukturo občine Krško, CKŽ 14, kjer dobite tudi vse dodatne informacije. Ob dvigu razpisne dokumentacije je potrebno predložiti potrdilo o plačilu pristojbine v višini 10.000 SIT na žiro račun št. 51600-630-13016 naslovniku Proračun občine Krško z namenom nakazila: "Pristojbina za javni razpis - vodohran Libna". S plačilom pristojbine se zagotavlja kritje materialnih in drugih stroškov, nastalih iz naslova javnega razpisa. Pristojbina se ponudnikom ne vrača.
4. Investitor si pridržuje pravico določiti eventualno manjši obseg del od razpisanega z ozirom na razpoložljiva finančna sredstva in se za zmanjšan obseg del tudi sklene ustrezna pogodba.
5. O izbiri bodo ponudniki obveščeni najkasneje v 14 dneh po izteku roka za zbiranje ponudb.

Občina Krško
Sekretariat za gospodarsko infrastrukturo

Sekretariat za gospodarsko infrastrukturo v imenu Izvršnega sveta občine Krško na podlagi 20. člena Zakona o financiranju javne porabe objavlja

JAVNI RAZPIS

ZA IZGRADNJO PLOČNIKOV DOLENJA VAS

A. Splošni pogoji

1. Naročnik: Izvršni svet Skupščine občine Krško.
2. Predmet razpisa: IZGRADNJA PLOČNIKOV DOLENJA VAS.
3. Orientacijska cena: 8.000.000 SIT
4. Rok izvedbe: predviden pričetek del je 1.10.1993, končanje del pa 30.11.1993.
5. Merila za izbor: ponujena cena, plačilni pogoji (kompenzacija, fiksna cena), rok izvedbe, strokovna usposobljenost izvajalca in reference s področja del, realnost ponudbe, dodatne ugodnosti.

B. Razpisni pogoji

1. Vsi, ki želijo sodelovati v razpisu, morajo v razpisnem roku predložiti pisno ponudbo. Ponudba mora vsebovati:
  - firmo oz. ime ponudnika
  - dokazilo o registraciji in odločbo, da izpolnjuje pogoje za opravljanje dejavnosti
  - ceno za izvedbo izgradnje objekta in plačilne pogoje.Ponudbe naj bodo izdelane na originalnih popisih.
2. Ponudbo z oznako "Ponudba za izgradnjo pločnikov Dolenja vas - Ne odpiraj!" je potrebno dostaviti v zapečateni kuverti do 16.8.1993, do 10. ure, na Sekretariat za gospodarsko infrastrukturo občine Krško, CKŽ 14. Odpiranje ponudb bo isti dan v sejni sobi E ob 12. uri.
3. Razpisna dokumentacija se lahko dvigne do 30.7.1993 vsak delovni dan od 8. do 10. ure na Sekretariatu za gospodarsko infrastrukturo občine Krško, CKŽ 14, kjer dobite tudi vse dodatne informacije. Ob dvigu razpisne dokumentacije je potrebno predložiti potrdilo o plačilu pristojbine v višini 10.000 SIT na žiro račun št. 51600-630-13016 naslovniku Proračun občine Krško z namenom nakazila: "Pristojbina za javni razpis - izgradnja pločnikov Dolenja vas". S plačilom pristojbine se zagotavlja kritje materialnih in drugih stroškov, nastalih iz naslova javnega razpisa. Pristojbina se ponudnikom ne vrača.
4. Investitor si pridržuje pravico določiti eventualno manjši obseg del od razpisanega z ozirom na razpoložljiva finančna sredstva in se za zmanjšan obseg del tudi sklene ustrezna pogodba.
5. O izbiri bodo ponudniki obveščeni najkasneje v 14 dneh po izteku roka za zbiranje ponudb.

Občina Krško
Sekretariat za gospodarsko infrastrukturo

Sekretariat za gospodarsko infrastrukturo v imenu Izvršnega sveta občine Krško na podlagi 20. člena Zakona o financiranju javne porabe objavlja

JAVNI RAZPIS

ZA IZVAJANJE DEL MODERNIZACIJE KOMUNALNIH CEST

A. Splošni pogoji

1. Naročnik: Izvršni svet Skupščine občine Krško.
2. Predmet razpisa: IZVAJANJE DEL MODERNIZACIJE KOMUNALNIH CEST.
  - a) Ravne - Šapola - Križe dolžina 1,90 km
    - zgornji ustroj
    - odvodnjavanje
  - b) Narpelj - Trška gora - Čretež dolžina 1,90 km
    - zemeljska dela
    - zgornji ustroj
    - odvodnjavanje
  - c) Straža - Križe - Drenovec dolžina 1,20 km
    - zemeljska dela
    - zgornji ustroj
    - odvodnjavanje
  - d) Cesta Gunte dolžina 0,75 km
    - zgornji ustroj
    - odvodnjavanje
  - e) Libna - Libenšek dolžina 0,50 km
    - zgornji ustroj
    - odvodnjavanje
  - f) Smečice - Brezje dolžina 1,00 km
    - zemeljska dela
    - zgornji ustroj
    - odvodnjavanje
  - g) Pristava - Globelo dolžina 0,40 km
    - zgornji ustroj
3. Orientacijska cena: 25.000.000 SIT.
4. Rok izvedbe: predviden pričetek del je 1.9.1993, končanje del pa 30.12.1993.
5. Merila za izbor: ponujena cena, plačilni pogoji (kompenzacija, fiksna cena), rok izvedbe, strokovna usposobljenost izvajalca in reference s področja del, realnost ponudbe, dodatne ugodnosti.
6. Naročnik si pridržuje pravico izbora izvajalca del za vsako posamezno cesto, ki je predmet razpisa, ne glede na to, da je razpis za celoten paket.

B. Razpisni pogoji

1. Vsi, ki želijo sodelovati v razpisu, morajo v razpisnem roku predložiti pisno ponudbo. Ponudba mora vsebovati:
  - firmo oz. ime ponudnika
  - dokazilo o registraciji in odločbo, da izpolnjuje pogoje za opravljanje dejavnosti
  - ceno za izvedbo izgradnje objekta in plačilne pogoje.Ponudbe naj bodo izdelane na originalnih popisih.
2. Ponudbo z oznako "Modernizacija komunalnih cest - Ne odpiraj!" je potrebno dostaviti v zapečateni kuverti do 16.8.1993, do 10. ure, na Sekretariat za gospodarsko infrastrukturo občine Krško, CKŽ 14. Odpiranje ponudb bo isti dan v sejni sobi E ob 12. uri.
3. Razpisna dokumentacija se lahko dvigne do 30.7.1993 vsak delovni dan od 8. do 10. ure na Sekretariatu za gospodarsko infrastrukturo občine Krško, CKŽ 14, kjer dobite tudi vse dodatne informacije. Ob dvigu razpisne dokumentacije je potrebno predložiti potrdilo o plačilu pristojbine v višini 10.000 SIT na žiro račun št. 51600-630-13016 naslovniku Proračun občine Krško z namenom nakazila: "Pristojbina za javni razpis - modernizacija komunalnih cest". S plačilom pristojbine se zagotavlja kritje materialnih in drugih stroškov, nastalih iz naslova javnega razpisa. Pristojbina se ponudnikom ne vrača.
4. Možna je ponudba za vsa asfalterna dela skupno v paketu.
5. Investitor si pridržuje pravico določiti eventualno manjši obseg del od razpisanega z ozirom na razpoložljiva finančna sredstva in se za zmanjšan obseg del tudi sklene ustrezna pogodba.
6. O izbiri bodo ponudniki obveščeni najkasneje v 14 dneh po izteku roka za zbiranje ponudb.

Občina Krško
Sekretariat za gospodarsko infrastrukturo

Na podlagi 8. člena Odloka o priznanjih občine Sevnica objavlja Komisija za priznanja in odlikovanja Skupščine občine Sevnica

RAZPIS

za podelitev priznanj Skupščine občine Sevnica za leto 1993

1. Priznanja občine Sevnica so lahko podeljena posameznikom, podjetjem, zavodom, društvom, združenjem in drugim organizacijam za dosežke, ki prispevajo k boljšemu, lepšemu in polnejšemu življenju občanov in imajo pomen za razvoj in ugled občine Sevnica na gospodarskem, kulturnem, vzgojno-izobraževalnem, znanstvenem, telesnokulturnem, političnem in drugih področjih.
2. Priznanja občine Sevnica so:
  - grb občine Sevnica
  - priznanje Dušana Kvedra Tomaža
  - medalja Dušana Kvedra TomažaPriznanja bodo podeljena ob občinskem prazniku, in sicer en grb, tri priznanja in več medalj Dušana Kvedra Tomaža.
3. Obrazloženo pobudo za podelitev priznanj lahko dajo posamezniki, društva, podjetja, zavodi, združenja in druge organizacije.
4. Obrazložene predloge pošljite v pisni obliki najkasneje do 15. septembra 1993 na naslov: Skupščina občine Sevnica, Komisija za priznanja in odlikovanja, Glavni trg 19 a.

Novi MERCEDES — BENZ osebno vozilo, serije C v Novem mestu.
Predstavitel bo v petek, 23. 07. 1993 ob 14. uri pred salonom AUTOCOMMERCE d.o.o. na Cesti herojev
v Novem mestu.
Telega dne bo možna tudi preizkusna vožnja z novimi modeli v času med 9. in 16. uro.

Od tega trenutka naprej lahko vidite, kaj je Mercedes-Benz delal zadnja leta. Razred C.

Zasnova varnosti, kakršne še ni bilo; motorji s štiriventilno tehnologijo; ekskluzivna oblika in različne izvedbe glede na opremo. Obiščite nas in se prepričajte sami!

Od 23. julija 1993 dalje:

Razred C.

Dinamičen in kompakten.

Novi Mercedes-Benz.

Mercedes-Benz

Informacije in prodaja:

AC Autocommerce Novo mesto

68000 Novo mesto, Cesta herojev, telefon: (068) 321 000, telefaks: (068) 21 420

POSAVSKI CENTER ZA PERMANENTNO IZOBRAŽEVANJE KRŠKO

VPISUJE V:

I. PROGRAME ZA PRIDOBITEV IZOBRAZBE:

- VIŠJA POSLOVNA EKONOMSKA ŠOLA EF iz Ljubljane (vpis v 1. letnik)
- VIŠJA UPRAVNA ŠOLA Ljubljana (vpis v 1. letnik)
- SREDNJA EKONOMSKA ŠOLA - 1. in 4. r.
- TRGOVINSKI POSLOVODJA - nad. program
- KOMERCIALNI TEHNIK - nad. program po končani trgovski šoli
- RAČUNOVODJA - specializacija po V. stopnji
- OSNOVNA ŠOLA za odrasle - 6., 7., 8. r.

II. TEČAJE:

- slovenskega jezika za neslovensko govoreče, aktivno znanje - tekoče sporazumevanje
- angleškega, nemškega, italijanskega, francoskega jezika - začetni in nadaljevalni
- za voznike motornega čolna, za voznike instruktorje mot. vozil - A, B
- za voznike viličarja,
- za strojnike centralnega ogrevanja in parnih kotlov,
- za kletarjenje - pridobitev dovoljenja za točenje odprtih vin in vinskega mošta,
- za delo v gostinstvu - iz osnov strežbe,
- za vodenje knjigovodstva in poslovnih knjig v obrti in v zasebnem podjetju,
- za poslovne sekretarje, tajnice,
- za upravitelce težke gradbene mehanizacije, strojepisja,
- obnovitveni tečajji higienskega minimuma
- varstva pri delu
- šivanja in krojenja.

Prijave sprejema PCPI, KRŠKO, Cesta krških žrtev 15, do zasedbe prostih mest, vsak dan od 7. do 15. ure osebno ali po telefonu (0608) 31-152.

PODJETNIKI IN OBRTRNIKI

Agencija za razvoj, d.o.o., občine Črnomelj vam nudi vsak torek od 17. do 19. ure na Kolodvorski 34 informacije:

- o možnosti pridobitve kreditnih sredstev za realizacijo vaših programov
- o izdelavi investicijskih programov
- o možnih novih lokacijah za poslovne prostore
- o možnostih oglaševanja vaših ponudb in možnostih pridobitve del na podlagi povpraševanja iz mednarodnega poslovno-informacijskega sistema "BORZA".

PLAVA LAGUNA Poreč

počitnice v objemu sončnih poreških lagun

po posebno ugodnih cenah tedenskih aranžmajev

termin: 24. do 31. julij

hotel **MATERADA**: polpenzion 20.300 sit za osebo
poln penzion 22.400 sit za osebo

hotell **DELFIN**

ALBATROS in **GALEB** polpenzion 18.200 sit za osebo
poln penzion 20.300 sit za osebo

hotel **LILA** polpenzion 16.800 sit za osebo
poln penzion 18.900 sit za osebo

V ceno je vključeno: 7 polpenzionov oz. polnih penzionov, turistična taksa in šola smučanja na vodi za otroke in odrasle.

Velik popust za otroke, tudi do 100 odst.!

En otrok v sobi s starši zastonj!

Cene zajamčene za vplačila do 22. julija pri poslovalnicah A banke.

Informacije: vaša agencija ali pa Laguna Poreč, tel.: (0531) 351-122, 351-822; faks: (0531) 351-044.

AGENCIJA ZA RAZVOJ, d.o.o., OBČINE ČRNOMELJ

POZIVA

vse pravne in fizične osebe v občini Črnomelj, ki razpolagajo s prostimi poslovnimi prostori, primernimi za oddajo v najem ali prodajo, naj to sporočijo na Agencijo za razvoj, d.o.o., Kolodvorska 34.
Podrobnejše informacije lahko dobite na telefon: 51-363 v dopoldanskem času in na Kolodvorski 34 vsak torek od 17. do 19. ure, oziroma na telefon 51-265.

KRKA ZDRAVILIŠČA zdraviliške, turistične in gostinske storitve, d.o.o. NOVO MESTO

V ZDRAVILIŠČU DOLENJSKE TOPLICE POTREBUJEMO
NOVA SODELAVCA ZA:

1. VODJO OBRAČUNA

in

2. SAMOSTOJNEGA REFERENTA

VODJA OBRAČUNA je zadolžen za:

- * obračun prihodkov z vseh prodajnih mest enote,
- * likvidacijo prejetih računov,
- * izdajo računov za vse storitve,
- * obračun prometnega davka in
- * izdelavo mesečnih poročil o poslovanju enote.

POGOJI ZA ZASEDBO:

- V. oziroma VI. stopnja strokovne izobrazbe ekonomske smeri
- 3 leta ustreznih delovnih izkušenj
- obvladanje LOTUSA

Delo SAMOSTOJNEGA REFERENTA obsega:

- * obračun in
- * kontrolo prodaje gostinskih storitev.

POGOJI ZA ZASEDBO:

- V. stopnja strokovne izobrazbe ekonomske ali družboslovne smeri in 3 leta delovnih izkušenj.

Kandidate vabimo, da v roku 8 dni oddajo pisne prijave v kadrovske službi KRKE, tovarne zdravil, C. herojev 45. Na istem naslovu lahko dobijo tudi vse informacije.

DARJA, d.o.o., KRŠKO

razpisuje za trgovino z mešanim blagom v Novem mestu dela in naloge

1 TRGOVCA

Kandidati morajo imeti strokovno izobrazbo trgovske ali njeje podobne smeri in dve leti ustrezne prakse.
Prijave sprejemamo 8 dni po objavi na naslov:

DARJA, d.o.o.

Brege 68

68273 Leskovec pri KRŠKEM

OBČINA ČRNOMELJ

Oddelek za družbeni razvoj na podlagi 20. člena Zakona o financiranju javne porabe (Ur. l. RS št. 48/90, 34/91, 30/92 in 7/93) objavlja

JAVNI RAZPIS

za vzdrževalna dela na vzgojno-izobraževalnih in vzgojno-varstvenih zavodih občine Črnomelj.

- Investitor: Občina Črnomelj, Trg svobode 3, 68340 Črnomelj
- Predmet razpisa in orientacijska vrednost
  - OŠ MIRANA JARCA Črnomelj
- sanacija kletnih prostorov 400.000
  - OŠ SEMIČ
- zamenjava tal v eni učilnici 280.000
  - OŠ DRAGATUŠ
- sanacija oken 350.000
  - OŠ LOKA Črnomelj
- zamenjava tlakov v 6 učilnicah 800.000
- barvanje radiatorja in vzdrž. ventilov 400.000
  - OŠ VINICA
- zamenjava ograje ob igrišču 600.000
- odvodnjavanje (zamenjava cevi) 70.000
  - SREDNJA ŠOLA ČRNOMELJ
- popravilo športne opreme 180.000
  - VZGOJNO-VARSTVENI ZAVOD Črnomelj
- sanacija tal v kuhinji v Semiču 50.000

3. Razpisna dokumentacija je na vpogled na Oddelku za družbeni razvoj in v javnih zavodih 5 dni po objavi v Dolenjskem listu.

4. Pojasnila in informacije lahko ponudniki dobijo pri ravnateljih vzgojno-izobraževalnih zavodov in vzgojno-varstvenega zavoda.

5. MERILA za izbor najugodnejšega ponudnika so:
- cene za razpisana dela
- reference pri izvajanju takšnih ali podobnih del
- druge ugodnosti ponudnika

6. Predvideni rok izvajanja del: avgust 1993

7. Interesenti morajo oddati ponudbe do 3.8.1993, in sicer do 10. ure, na naslov OBČINA ČRNOMELJ, Oddelek za občno upravo in proračun, Trg svobode 3, Črnomelj, kjer bo ob 12. uri v mali sejni sobi tudi javno-odpiranje ponudb. Ponudbe morajo biti oddane v zapečateni kuverti z oznako: NE ODPIRAJ - PONUDBA NA JAVNI RAZPIS ZA JAVNE ZAVODE!

8. Ponudniki bodo o izidu razpisa obveščeni v roku 8 dni po dnevu odpiranja ponudb.

ODDELEK ZA DRUŽBENI RAZVOJ

**SODBA
V IMENU LJUDSTVA**

Temeljno sodišče v Novem mestu, enota v Novem mestu, je po sodnici posameznici Ljubi Tiran in ob sodelovanju zapisničarice Cvetke Klemenčič v kazenski zadevi zoper obd. Janeza Pavlina zaradi kaz. dejanja obrekovalja po čl. 107/1 in II Kazenskega zakona R Slovenije, po zasebni tožbi zasebnega tožilca Kocutarja dr. Leopolda z dne 22.11.1991, po dne 15.12.1992 opravljeni javni glavni obravnavi v navzočnosti prostega obdolženca in zasebnega tožilca Kocutarja dr. Leopolda dne 15.12.1992

razsodilo:

Obd. Janez Pavlin, novinar pri Dolenjskem listu z dohodkom okrog 55.000,00 SIT mesečno, nekaznovan, na prostosti,

je kriv,

da je o zasebnem tožilcu trdil in raznašal nekaj neresničnega, kar lahko škoduje njegovi časti in njegovemu dobremu imenu, čeprav je vedel, da je to, kar trdi, neresnično, s tem da je dne 24.10.1991 na zadnji strani časopisa "Dolenjski list" v članku z naslovom "Halo, tukaj bralec Dolenjca" napisal besedilo, ki se nedvomno nanaša na zasebnega tožilca: "Stalni sodelavec, ki se predstavlja kot Žužemberčan, seveda njegov naslov hranimo v uradništvu, je tokrat obrekoval žužemberškega zdravnika dr. Kocutarja. Že dalj časa ga opazuje, zakaj in kako uporablja službeni avto. Vozi pevce na pogreb in opravlja še druga neslužbena pota. Morda je tudi to svojevrsten protest proti nizkim plačam zdravstvenih delavcev." S tem je storil kaznivo dejanje obrekovalja po čl. 107/1 in II Kazenskega zakona R Slovenije in se mu po II. odst. 107. člena Kazenskega zakona R Slovenije z uporabo omilitvenih določb po 2. točki 42. člena in 5. točki II. odst. 43. člena Kazenskega zakona SFRJ v zvezi s 1. členom Ustavnega zakona za izvedbo ustave Republike Slovenije (Ur. l. RS 33/91/I) izreče

15.000,00 (petnajst tisoč) tolarjev denarne kazni.

To kazen je obdolženec dolžan plačati v roku 15 dni po pravnomočnosti sodbe, v primeru neizterljivosti pa se bo izvršila tako, da se bo za vsakih začetih in neplačanih 3.000,00 tolarjev določil en dan zapora. Po I. odst. 98. Zakona o kazenskem postopku je obdolženec dolžan plačati stroške zasebnemu tožilcu, potrebne izdatke in nagrado njegovega pooblaščenca ter povprečnino, odmerjeno na 2.000,00 SIT. Po členu 115 Kazenskega zakona R Slovenije se izrek sodbe objavi na stroške obdolženca v Dolenjskem listu na isti način, kot je bilo dejanje storjeno.

Alli se že ukvarjate s trgovinsko dejavnostjo?

Alli imate primeren prostor za trgovino?

Alli imate namen vstopiti v ta del poslovnega sveta, pa Vam manjka zanesljiv poslovni partner?

Če imate na ta vprašanja pozitivne odgovore, Vam ponujamo prodajo blaga iz našega pestrega prodajnega programa po sistemu FRANCHISING.

Naš prodajni program zajema vse vrste tehničnega blaga iz elektro, strojne, metalurške, gradbene in kemijske dejavnosti ter široko paleto blaga široke potrošnje. Izbiro prodajnega programa prilagodimo porabnikom iz Vašega mesta oziroma kraja.

Pričakujemo Vaše prijave in dodatna vprašanja na naš naslov ali na telefon (068) 321-737.

**ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE
Območna enota NOVO MESTO
Kidričev trg 3**

objavlja prosto delovno mesto:

PRAVNEGA SVETOVALCA

Kandidati morajo poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- diplomirani pravnik, 2 leti delovnih izkušenj, aktivno znanje slovenskega jezika

Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Nastop dela je mogoč **t a k o j**.

Kandidate vabimo, da pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh na naslov:

**ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE
Območna enota NOVO MESTO
Kidričev trg 3
68000 NOVO MESTO**

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 8 dneh.

SKUPŠČINA OBČINE NOVO MESTO

Komisija za izvedbo javne dražbe razpisuje na podlagi sklepa 27. seje zborov skupščine Občine Novo mesto z dne 6.5.1993 v skladu z določili 8. in 9. člena Zakona o prometu z nepremičninami (Ur. l. RS št. 19/76 in 42/86)

JAVNO DRAŽBO

za prodajo skladiščnega prostora v stanovanjski stavbi v Novem mestu, Glavni trg 31, ki stoji na parc. št. 1646, vl. št. 235, k.o. Novo mesto. Skladiščni prostor meri 15,54 m² in je sestavni del prodajalne, ki je last fizične osebe.

1. Izklicna cena znaša 463.758,00 SIT.
2. Najugodnejši ponudnik plača kupnino v skladu s kupoprodajno pogodbo.
3. Varščina znaša 10% izklicne cene in jo morajo zainteresirani nakazati na ŽR Občine Novo mesto št. 52100-630-40-019. Varščina se najugodnejšemu ponudniku vračuna v kupnino, ostalim ponudnikom se vrne v roku 8 dni po opravljeni javni dražbi.
4. Javna dražba bo 12. avgusta 1993 ob 9. uri v sejni sobi št. 38/ Sekretariata za varstvo okolja in urejanje prostora Občine Novo mesto, Ljubljanska cesta 2, Novo mesto.
5. Davek na promet nepremičnin in vse stroške v zvezi s pogodbo plača kupec poleg kupnine.
6. Vse podatke o skladiščnem prostoru dobijo zainteresirani na Sekretariatu za varstvo okolja in urejanje prostora Občine Novo mesto (soba št. 39) ali po telefonu št. (068) 321-040, int. 339.
7. Skladiščni prostor se prodaja v obstoječem stanju na dan dražbe.
8. Vsi zainteresirani morajo ob pristopu k javni dražbi poleg dokazila o vplačani varščini predložiti še potrdilo o državljanstvu (fizične osebe), predstavniki pravnih oseb pa pooblastilo pristojnega organa.

Še traktorji Zetor

Pred letom dni ustanovljeno podjetje Gorenje Trgovina je podpisalo novo, dolgoročno pogodbo o generalnem zastopstvu češkega proizvajalca traktorjev Zetor na območju Slovenije. V prihodnje bo Gorenje Trgovina prodalo v Sloveniji letno okrog 600 traktorjev različnih tipov. Zagotovilo bo tudi oskrbo z rezervnimi deli ter servis.

Poleg centralnega distribucijskega centra in 15-ih pogodbenih prodajnih mest ima Gorenje Trgovina že organiziran tudi centralni servis, 11 pooblaščenih servisov in poseben servis za nujne posege.

Gorenje Trgovina se je po prvem letu sodelovanja s tovarno Zetor s prometom 8 milijonov DEM uvrstilo med največje in najpomembnejše kupce te tovarne. Z marketinško strategijo, ki med drugim predvideva enotno maloprodajno ceno, celovit asortiman, svetovanje kupcem, zagotovljeno servisiranje v garancijskem in zunajgarancijskem roku, sprotno oskrbo z rezervnimi deli ter informiranje kupcev in proizvajalca, želijo v Gorenju Trgovina najmanj

zadržati doseženi tržni delež pri prodaji traktorjev Zetor v Sloveniji.

Sodelovanju z Zetorjem pa želijo dati tudi nove razsežnosti; slovenska podjetja naj bi v prihodnje postala dobavitelji sestavnih delov za traktorje Zetor.

ZAHVALA

V 83. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama, stara mama in tašča

MARJETA MAJERLE

rojena ŠTUKELJ
iz Lipovca 7 pri Semiču

Z bolečino v srcu se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in vaščanom, ki ste nam kakorkoli pomagali, nam izrazili ustno ali pisno sožalje, pokojnici darovali cvetje in jo v tako velikem številu pospremili k zadnjemu počitku. Pristrčno se zahvaljujemo Nevrološkemu oddelku bolnice Novo mesto, govornici Moniki Šuštarčič, sodelavcem Elektra Črnomelj, gospodu župniku iz Medvod in kaplanu iz Semiča za lepo opravljen obred.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 73. letu starosti nas je nenadoma zapustil naš dragi mož, oče, dedek, brat in stric

**ALOJZ
KRAŠEVEC**

Ob težki izgubi se najiskrenejše zahvaljujemo za nesebično pomoč sosedom, ki ste nam pomagali v najtežjih trenutkih. Zahvaljujemo se za lepe poslovilne besede in vsem, ki ste pokojnega pospremili na njegovi zadnji poti. Vsem še enkrat hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

Življenje celo si garal, vse za hišo in družino dal, le sledi ostale so povsod od dela tvojih pridnih rok.

Mnogo prezgodaj nas je v 57. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče, stari ate, brat in stric

**JOŽE
ZUPANČIČ**

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom in sosedom, ki ste nam pomagali, prijateljem in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje ter našega dragega očeta v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala Martini Jakša za poslovilne besede, kolektivu Iskre, g. kaplanu za lepo opravljen obred in pevkam za zapete žalostinke. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 71. letu se je od nas poslovila dobra mama, tašča, stara mama, sestra, svakinja in teta

**ANGELA
PETRIC**

iz Metlike, CBE 46

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, sodelavcem in meščanom Metlike, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče in se od pokojne poslovili na zadnji poti. Posebna hvala dr. Mlačku in vsem v ZD Metlika, dr. Cerarjevi s sodelavci Onkološkega inštituta ter zdravnikom in osebju Pljučnega oddelka SB Novo mesto za zdravljenje in nego. Hvala tudi g. Želetu za poslovilni govor, g. kaplanu, cerkvenim pevkam in mestni godbi za lepo opravljen obred, OOZZB Metlika, DI Metlika, DU Metlika, Mestni organizaciji RK Metlika, Lekarni Metlika, Dolenjski lekarni Novo mesto, Alpini-prodajalni Metlika in Boma trad. Ljubljana.

Vsi njeni

ZAHVALA

Zdaj mirno spi, več bol s teboj ne hodi.

Ob boleči izgubi mojega dragega očeta

**FRANCIJA
KODRIČA**

se iskreno zahvaljujem predstojniku kirurškega oddelka bolnice v Novem mestu dr. Janežu in njegovemu požrtvovalnemu osebju, sodelavcem in vaščanom za spremstvo na zadnji poti, podarjeno cvetje in svečke. Zahvalo smo dolžni tudi pevcem iz Šmihela in gospodu duhovniku za lepo opravljen obred. Vsem iskrena hvala!

Njegova hči INES

ZAHVALA

V 87. letu starosti nas je zapustila naša draga

**ROZALIJA
ŠMID**

iz Dolenjskih Toplic

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za darovano cvetje, nudeno pomoč ter spremstvo pokojne na njeni zadnji poti.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Delo in trpljenje - bilo je tvoje življenje.

V 73. letu starosti me je zapustila draga žena, teta in botra

MARIJA BLAŽIČ

rojena Bojanc
z Male Čikave 10 b

Iskreno se zahvaljujem sorodnikom, sosedom in znancem za podarjeno cvetje, sveče in spremstvo na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo družini Turk za vso pomoč in g. župniku za opravljen obred.

Žalujoci: mož Franc

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je zapustil dragi oče in dedek

ALOJZ FINK

iz Irče vasi 21

Ob slovesu se najtopleje zahvaljujemo Domu starejših občanov v Šmihelu za skrb in nego, sodelavcem Krke-tabletni obrat za podarjeno cvetje in Kompas-mejni prehod Holmec. Lepa hvala vsem znancem in vaščanom za spremstvo na zadnji poti, podarjeno cvetje in svečke. Zahvalo smo dolžni tudi pevcem iz Šmihela in gospodu duhovniku za lepo opravljen obred. Vsem iskrena hvala!

Vsi njegovi

Novo mesto, 19.7.1993

tedenski koledar

Četrtek, 22. julija - Magdalena
Petek, 23. julija - Gita
Sobota, 24. julija - Kristina
Nedelja, 25. julija - Jakob
Ponedeljek, 26. julija - Ana
Torek, 27. julija - Sergej
Sreda, 28. julija - Zmago

LUNINE MENE
26. julija ob 5.25 - prvi krajec

kino

ČRNOMELJ: 22.7. (ob 21. uri) ameriška akcijska komedija Policijska akademija 6. 23. do 25.7. (ob 21. uri) ameriški melodrama Howardov kot.

kmetijski stroji

TRAKTORSKI PLUG in dva konjska komata ugodno prodam. ☎ 52-634. 2817
MLATILNICO s popolnim čiščenjem in ličkalnik za koruzo prodam. Jože Rugar, Goriska vas 7, Škocjan. 2843
PUHALNIK z elektromotorjem prodam. Jože Švalj, Dol. Brezovica 5, Sentjernej. ☎ 42-660. 2852
IMT 533 s kabino, letnik 1980, steyr 28 s koso, tomo vinkovič 419 in univarzal 445 prodam ali menjam za drug traktor. ☎ (061)738-619. 2863
STAREJŠI rabljen traktor do 50 KS kupim. ☎ (061)738-619. 2864
TRAKTOR ZETOR 6245, letnik 1990, 500 delovnih ur, dobro ohranjen, prodam. V račun vžamem manjši traktor. ☎ (063)746-187. 2869
IMT 539 in jugo 45 AX, letnik 1988, prodam. Mirko Verbič, K Roku 72, Novo mesto. 2875

kupim

STARO KAŠČO kupim. ☎ (061) 150-145. 2836

motorna vozila

R 21 GTL, letnik 1990, 60.000 km, prodam. ☎ (065)53-333. 2810
KARAMBOLIRAN HROŠČ, letnik 1976, registriran do decembra, prodam. ☎ 57-115. 2816
HORIZONT TALBOT, letnik 1984, registriran do junija 1994, prodam za 3.000 DEM. ☎ 90608/31-859. 2823
Z 101 GTL 55, letnik 1986, prodam. Albert Murn, Črmošnjice 41 a. 2830
JUGO 45, star 3 leta, prvi lastnik, garažiran, prodam. ☎ (068)22-670, Kristanova 61. 2838
JUGO 65, letnik 1990, prevoženih 48.000 km, prodam. ☎ (068)24-394.

Akcijki popust v juliju

Avtomobili TAVRIA
Cena s prometnim davkom 589.477,00 SIT
Prodaja in servisira
Avto servis Šutar
Stara vas 21, 68275 Škocjan
tel. (068) 76-039
Servisna mreža po Sloveniji, rezervni deli zagotovljeni!

R 4 TL, letnik 1983, registriran do 4/94, motor generalno obnoven, prodam. ☎ 76-541. 2844
GOLF JXD, letnik 1986, registriran do 1994, dobro ohranjen, prodam za 9.200 DEM z mojim prepisom. ☎ (068)50-066. 2846
Z 101, letnik 1980, registriran do 20. aprila 1994, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)28-555. 2851
Z 128, registrirano do 1.6.1994 prodam. ☎ 43-678. 2854
R 5, nov, s preizkušnjo, ugodno prodam. ☎ (068)84-647. 2855
R 11, letnik 10/87 prodam. Informacije na ☎ 85-662, od 15. do 20. ure. 2861

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, p.o.
UREDNIŠTVO: Drago Rustja (direktor in glavni urednik), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič-Gornik, Anton Jakše, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj (urednik Priloge) in Pavel Perc.
IZHAJA ob četrtyh. Posamezna številka 85 tolarjev; naročnina za 3. trimesečje 1.100 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. 2.200 tolarjev; za tujino letno 40 USD ali 70 DEM oz. druga valuta te vrednosti.
OGLASI: 1 cm za ekonomske oglase 1.550 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 3.100 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 1.750 tolarjev. Mali oglas do deset besed 950 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 95 tolarjev.
ŽIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št.: 52100-603-30624. Devizni račun št.: 52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB - Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).
NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130.
Telefon: uredništvo in računovodstvo (068) 323-606, 324-200; ekonomska propaganda, naročniška služba in fotolaboratorij 323-610; mali oglasi in zahvale 324-006; telefaks 322-898.
Nenaročenih rokovpisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) ministrstva za informiranje Republike Slovenije spada Dolenjski list med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 odst.
Računalniški časopisni stavek Dolenjski list Novo mesto, p.o. Pretom in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

BREŽICE: 22. in 23.7. (ob 20.30) ameriška kriminalka Pod krinko. 24. in 25.7. (ob 18.30 in 20.30) ameriški akcijski film Vstop prepovedan. 28.7. (ob 20.30) ameriška ljubezenska drama Oddaljena ozorja.
KRŠKO: 23.7. (ob 20. uri) in 25.7. (ob 18. uri) ameriška pustolovska komedija Spomini nevidnega človeka.
METLIKA: 23. (ob 21. uri) in 25.7. (ob 19. in 21. uri) ameriška akcijska komedija Policijska akademija 6.
NOVO MESTO: 22.7. (ob 10. uri) ameriški pustolovski film Veter. 22. do 27.7. (ob 18.30) ameriški znanstvenofantastični film Univerzalni vojak. 23. do 26.7. (ob 20.30) ameriška komedija Vonj po ženski. 28.7. (ob 18.30 in 20.30) francosko-ameriška erotična drama Sramota.

PEUGEOT 405 GR, l. 5/88 za menjam za R 5, UNO ali JETTO. ☎ 068/25-115 (popoldne).

JUGO 45 A, letnik 1987, registriran do junija 1994, prevoženih 47.800 km, garažiran, dobor ohranjen, prvi lastnik, prodam. ☎ (068)58-444. 2862

GOLF JGL D, letnik 1985, registriran do 22.4.1994, prodam. ☎ 27-722. 2872

LEPO OHRANJENO Z 101, letnik 1987, registrirano do 18.5.1994, prodam. Jožica Lindič, Strojarska 3, Novo mesto.

UNO 45 S, l. 87 prodam ali zamenjam za R 41. 89-90. ☎ 068/23-585.

R 5 TURBO l. 86 prodam ali zamenjam, izposojam tovarno vozilo TRAFIC. ☎ 068/28-915.

GOLF GTD, letnik 1986, in rovoopac Skip, letnik 1978, prodam. ☎ 24-226. 2879

KARAMBOLIRANO VOZILO Mazda 323 1.7 diesel, letnik 1990, prodam. ☎ 23-784. 2880

Otroško kolo VIOLETA prodam malo rabljen. Vidic Uroš, Prečna 18.

VINGRAD, d.o.o.,
Novo mesto
Kristanova 52
in
Vinko Bele, Ing.gr.

Zaposlimo več KV in PK zidarjev ter slikopleskarjev. Prednost imajo interesi z večletnimi delovnimi izkušnjami v gradbeništvu. Zglasijo naj se na naslov: Kristanova 52, Novo mesto.

R 4, letnik 1990, bež barve, prodam za 6.000 DEM. ☎ 24-713. 2881

Z 101, letnik 1990, prevoženih 30.000 km, prodam. ☎ (068)65-119. 2884

JUGO 55, letnik 1988, prodam. ☎ 25-197. 2885

Z 101, letnik 1986, prva lastnica, registriran do 4/94, prodam. ☎ 43-502.

PIENIA AVTOHIŠA

Servisno prodajni center
Ločna 48,
68000 Novo mesto

RENAULT

- prodaja celotnega programa vozil RENAULT
- ugodni kreditni pogoji, leasing
- R5, dobava takoj
- odkup in prodaja rabljenih vozil

NOVO NOVO NOVO

— krediti za nakup vozil na 4 leta
Tel. (068) 324-533

obvestila

ŽALUŽJE, ROLETE in lamelne zaves izdelujemo in montiramo po konkretnih cenah. ☎ (068)44-662.

RENT-A-CAR

TRAFIC s povišano streho, primeren za carino
CLIO
Ugodne cene!
Smihelska 5, 68000 Novo mesto, tel./fax: 068/24-095

M & A GARANT

- prodaja plinov
- servis plinskih in električnih trošil
- plinske peči in pretočni plinski bojlerji iz programa BERETTA že od 139.000,00 SIT dalje
- pooblaščen servis, garancija rezervnih delov

• izvajanje plinskih hišnih instalacij

Se priporočamo!

Rumanja vas
tel. (068) 85-459
del. čas: od 8. do 18. ure,
sobota od 8. do 13. ure

NESNICE, mlade jarkice pasme hisex, rjave, stare 4 mesece, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po zelo ugodni ceni. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije (kličite od 17. do 22. ure) vsak dan: Jože Zupančič, Otovec 12, Črnomelj, ☎ (068)52-806, Gostilna Jože Cetin, Mostec 46, Dobova, ☎ (0608)67-578, Zdenka Janežič, Slepšek 9, Mokronog, ☎ (068)49-567. 2462

OPUS ENKRATNA PRILOŽNOST

OPUS Zavod za računalniško izobraževanje PE Novo mesto, vabi mladino, da se udeleži

BREZPLAČNIH RAČUNALNIŠKIH DELAVNIC.

V tednu od 26. do 30. julija imamo še nekaj prostih mest, zato pohitite z vpisom. Pridružite se karavani mladit, ki so svoje računalniško znanje pridobili v edinem za to specializirane izobraževalnem zavodu na Dolenjskem. Informacije in vpis vsak dan v učilnici na **Cesti herojev 3** (stavba OŠ Center, vhod s strani TILIE) od 9. do 13. ure.

Dvosobno stanovanje
vzamemo v najem v **Novem mestu** ali bližnji okolici, št. tel. 324-498, od 7. do 13. ure.

ELEKTRONIK TRGOVINA IN SERVIS

Kettejev drevored 5, pri športni dvorani, Novo mesto tel. (068) 22-409 od 9. do 18. ure

Vam nudi vso belo tehniko in akustiko Gorenje in Quelle na 25 obrokov.

- pralni stroj že za 33 DEM
- hladilniki in zamrzovalniki že za 24 DEM
- štedilniki že za 29 DEM
- glasbeni stolpi že za 27 DEM
- mikrovalovna pečica 25 DEM

— Obroke se plačujejo v SIT po srednjem tečaju banke Slovenije na dan plačila

— Šivalni stroji SINGER in ELNA
Z nakupom v ELEKTRONIKU se vključujete v nagradno igro.

- NAGRADE:**
1. BARVNI TV
2. VIDEOEKORDER
3. 10 nagrad: MALI GOSPODINJSKI APARATI

DINO, D.O.O. NOVO MESTO Dolenje Kamence 90

Iščemo mladega prodornega TRGOVCA AGROŽIVILSKEMER za delovno mesto: **DIREKTOR FIRME.**

- Kandidat mora:**
- biti strokovnjak v svoji stroki, da lahko samostojno opravlja funkcijo vodenja veleprodaje in diskonta ter export-import,
  - aktivno obvladati enega od svetovnih jezikov.

Plačamo odlično!
Informacije na telefon:
21-406, 22-767, 25-096.

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Oklešen Leopold
K Roku 77
Novo mesto
tel.: (068) 323-193
delovni čas: non stop

- prevozi pokojnikov — tudi iz tujine
- prodaja pogrebne materiala
- ureditve pokopnikov — tudi na domu
- urejanje dokumentov v zvezi s pokojniki
- kompletne storitve pri pogrebu
- storitve v zvezi z upeljevanjem
- posredovanje venec in cvetja
- posojanje mrtvaškega odra, če kupite tudi material
- izredno konkurenčne cene
- brezplačen prevoz do 20 km
- 10% popust ob takojšnjem plačilu
- možnost plačila na 3 črte ali 3 obroke

preklci

JOŽE TIŠOVEC, Vavta vas 22, prepovedujem vožnjo in odlaganje lesa na parcelah št. 560, 561, 562, 563/3 v Dolenjskih Toplicah. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal. 2819

ANDREJ MERHAR, Prigorica 55, Dolenja vas, izjavljam, da v zvezi z dogodkom dne 24. maja 1993 preključujem svojo izjavo, da mi je brat Jože Merhar vzel deske in prerezal električni kabel. Izjava je dana v jezi, ko sem videl prerezan kabel. Informacije, da naj bi to storil brat, nisem slišal od nikoga, besede so bile, kot rečeno, izrečene v jezi. 2827

posest

VINOGRAD v Vinjem Vrhju prodam. Radič, Ruhnava vas 6, Škocjan. 2809
MANJŠO ZIDANO HIŠO s 500 m2 vrta in z vsjo dokumentacijo prodam za 62.000 DEM. Možna dozidava. Relacija Trebnje - Mirna po asfaltni cesti. ☎ (061)317-898. 2812

B&M UNETIČ

Trgovsko uvozno-izvozno podjetje, d.o.o.
Rostoharjeva 62, Krško
Tel. (0608) 31-407

Ugodna prodaja traktorskih gum za vse vrste traktorjev in delovnih strojev BARUM ter vseh vrst gum za osebne avtomobile in kamione znamke NOKIA, VEDESTEIN, AVON, SAVA, GOODYEAR. Za vse pri nas kupljene gume brezplačna montaža. Po naročilu nudimo tudi alu "felge" za vse vrste avtomobilov. Delovni čas: vsak dan od 7. do 17. ure, sobota od 9. do 13. ure.

LERAN d.o.o

Novo mesto, Lebanova 24

POSREDUJEMO NEPREMIČNINE

Posredujemo pri nakupu, prodaji, zamenjavi, ocenjujemo, svetujemo. Imamo v prodaji po ugodnih cenah stanovanja, poslovne prostore, vikende, parcele, kmetijska zemljišča in gozdove v Novem mestu in širši Dolenjski.

tel. (068) 22-282 (od 8. do 18. ure)

GRADBENO PARCELO z dokumentacijo v Krškem prodam. ☎ (0608) 77-019. 2813
V MALEM LIPJU prodam parceli z vinogradom po ugodni ceni. Cveta Kumelj, Žužemberk, ☎ 87-386. 2814
VIKEND ugodno prodam. Sifra: »SEMIC«. 2825
VINOGRAD z zidanico v Tolstem Vrhju, v izmeri 50 a, na zelo lepi legi, prodam. ☎ 42-898. 2831
VINOGRAD, 20 a ter žitni kombajn Fahr prodam. ☎ (0608)75-712. 2860
HIŠO v Novem mestu prodam. Naslov v oglašnem oddelku. 2867

prodam

KOZE Z MLADIČI ali brez njih prodam. ☎ (061)801-529. 2808
OTROŠKO POSTELJICO z jogijem prodam. ☎ 65-014. 2811
DOBRO VINO ugodno prodam. Mirčič, Sela 39, Straža. 2815
DVA ŠTEDILNIKA NA DRVA s kotličkom in brez njega ter električni štedilnik s pečico nujno prodam. Štedilniki so rabljeni in ohranjeni. Cene so simbolične. Avguštin Pene ml., Roje 13, Trebelno. 2818

PLOŠČE za poker avtomate, joly, chery, master in druge prodajam. ☎ (041)347-514, (041)347-660. 2821
TRI KRAVE prodam. Lamovšek, Trebelno, ☎ 49-627. 2822

VINO ŠMARNICO in traktorski plug Slavonec prodam. ☎ 87-554, zvečer. 2824

RABLJEN HIDROFOR prodam. ☎ (068)84-657. 2826

STARO gašeno apno prodam. Jože Vidmar, Male Vodenice 10, Kostanjevica na Krki. 2828

500 L belega in 500 l rdečega vina s Trške gore prodam. ☎ (068)24-626.

SPALNICO Mateja ugodno prodam, lahko tudi na obroke. ☎ (068)43-716, Pero, od 8. do 14. ure. 2834

POCENI PRODRAM otroško posteljico z jogijem in prenosno torbo. ☎ (068)28-513. 2835

KOTNO SEDEŽNO GARNITURO, ohranjeno, (trosed raztegljiv), in dve kolesi na 10 prestav prodam. ☎ (068)45-658. 2839

KRAVO, dobro mlekarico, prodam ali menjam za telico, primerno za zakol. ☎ 42-925. 2840

ZAMRZOVALNO SKRINJNO, sesalec za prah, klubsko mizico, hišni šank s 4 stoli, kopalno kad in salonit plošče, ugodno prodam. ☎ (068)21-145. 2841

VEČJO KOLIČINO CVIČKA z diplomom prodam. Cena po dogovoru. ☎ (0608)60-135. 2845

STREŠNIK, rdeč, 400 komadov, nov, prodam. ☎ 22-953. 2847

GUMI VOZ, 2 t, skoraj nov, ugodno prodam. ☎ 43-538. 2848

VINO prodam. Umek, Mestne njive 6, ☎ 28-277. 2850

CISTERNE za kurilno olje, 2000 in 3000 l, ugodno prodam. ☎ (068)43-509. 2856

BATERIJSKE PASTIRJE ugodno prodam. Cena 13.500 SIT. ☎ (061)854-777. 2857

JADRALNI DESKI F2 in Alpha ugodno prodam. ☎ (068)23-027. 2858
DVE KOZI poceni prodam. ☎ 45-095. 2859

OMARE za predsobo, tri radiatorje, balkonsko steno z oknom in vrati in star televizor zelo poceni prodam. ☎ 20-345, zvečer. 2865

TELICO, brejo 8 mesecev, in mlado kravo, obe sta še ki, prodam. ☎ (063)746-187. 2868

VISOKO BREJE svinje in prašiče za zakol prodam. Možnost prevoza na dom. ☎ (069)40-238, po 19. uri. 2870

SIVO TELICO, brejo 9 mesecev, in žrebe poceni prodam. ☎ 23-287. 2871
KRAVE molznice prodam. ☎ (0608) 88-147. 2876

DOLGODLAKE JAZBEČARJE z rodovnikom, stare 8 tednov, primerne tudi za v stanovanje, naučene čistoče, prodam. ☎ 51-592. 2877

OTROŠKI kombiniran voziček Dino ugodno prodam. ☎ (068)23-737, popolndan. 2878
PSE, madžarske kuvasze z mladici, brez rodovnika, prodam. Nataša Šuštaršič, Smolenja vas 96, Novo mesto, ☎ (068)24-663. 2882

razno

ŽAGAM DRVA po mestu in v bližnji okolici. ☎ 25-214. 2695
V NAJEM ODDAM prostor, primeren za trgovsko dejavnost ali proizvodnjo, v okolici Novega mesta. ☎ 43-751.

službo dobi

POTNIKA za prodajo po Dolenjski iščem. ☎ (064)214-330. 2820

IŠČEM DELAVCO za tajniška dela, za potrebe laboratorija, fototelejeza z znanjem strojepisja in računalnika. ☎ (068) 26-130. 2832

HONORARNO SODELAVANJE z ameriškim podjetjem - predstavitev bo 29.7.1993 ob 18. uri v gostilni Budič - Čatež. 2837

STE IZKUŠENI in ambiciozni? Za prodajo na območju Dolenjske vas potrebujemo. ☎ (0608)82-180. 2849

NOVI ARTIKLI iščejo uspešne prodajalce. ☎ (0608)82-180. 2853

KAFFE BAR v Kostanjevici takoj zaposli prikupno dekle za delo v strežbi. ☎ (068)85-802, v večernih urah. 2883

REDNO ALI HONORARNO zaposlimo dekle za delo v strežbi. Informacije od ponedeljka dalje Bistvo Pa - Pi, ☎ 23-418. 2886

Gostišče Loka v Novem mestu zaposli vodjo kuhinje in vodjo strežbe. Ponudbe na ☎ 21-764 (popoldne).

stanovanja

V **KRŠKEM** ugodno prodam enosobno stanovanje. ☎ (0608)31-888 in 32-224. 2866

DVOSOBNO STANOVANJE v Novem mestu ali okolici vžamem v najem. ☎ 85-629. 287

V času od 30. junija do 15. julija so v novomeški porodnišnici rodile: Andreja Sitar iz Prelesja - Žiga, Helena Lozar iz Črnomlja - Aleksandro, Aleksandra Klasnič iz Semiča - Luka, Antonija Mihelič iz Ribnika - Nikolino, Martina Dvanajščak iz

Dol. Lakinic - Matejo, Darinka Grahek iz Mirne Peči - Gala, Branka Petruša iz Vivodine - Jeleno, Anica Gregorič iz Dol. Brezovice - Sebastijana, Milka Ilkovič iz Velike Ševnice - Marjano, Mojca Lokar iz Prelesja - Karin, Jožica Dragan iz Mirne vasi - Neja, Anica Vovko z Vrha pri Šentjerneju - Mitja, Mihaela Štrumbelj iz Velike Loke - Vanjo, Erika Zupančič iz Otočca - Marka, Ruža Bubnjič iz Črnomlja - Marka, Marjanca Dular s Senovega - Tadeja, Andreja Kolar-Starina z Mirne - Domna, Darinka Jakše iz Moverne vasi - Heleno, Dunja Stravs iz Krupce - Roka, Marinka Markelc iz Zagrada

- Aleša, Marjanca Klobučar iz Tomazje vasi - Tadeja, Marija Magdale- nič iz Dol. Stare vasi - Tadeja, Ivanka Šketa iz Črmošnjic - Julijo, Irena Cimermančič iz Mirne Peči - Da- vorina, Jadranka Podrebarac iz Ju- rovskega Broda - Anamarijo, Majda Pupič iz Črnomlja - Tino, Irena Lin- dič iz Škovca - Vanjo, Barbka No- vak iz Dolenje vasi - Dorotejo, Marija Flaž iz Sp. Vodla - Klaro, Nada Potočnik iz Stranske vasi - Klavdijo, Milka Zagorc iz Dol. Maharovca - Sanjo, Liljana Gorenc z Malega Ko- rena - Klemenca, Milica Bartol iz Kamnja - Jureta, Darinka Pakar iz Gor. Sušic - Simona, Valentina Ku-

kemberger z Gor. Ponikev - Manco, Svetlana Žabčič iz Metlike - Kristi- jana, Sinija Ramadani iz Črnomlja - Adriana, Tatjana Bevec iz Bele Cerkve - Tadejo, Olgica Kos iz Metlike - Bojana, Erika Vrščaj-Spu- dič iz Vojne vasi - Dorjana, Ruža Kobetič iz Drežnika - Martino, Irena Grmovšek iz Mokronoga - Marušo, Suzana Mikec iz Trebnjega - Elviro, Renata Kadunc iz Dol. Prekope - dečka, Gordana Brkič iz Šentjerneja - deklko, Božica Šolar iz Krškega - deklko, Marija Siročič iz Metlike - dečka, Marija Mever z Vrtače - deklko, Irena Marš iz Oštrca - dek- lico.

razpisuje

za nedoločen čas, s polnim delovnim časom delovno mesto:

1 UČITELJA za delo v šolski knjižnici in poučevanje slovenskega jezika v 5. razredu.

Pogoj: PU ali P.

Pričetek dela 1.9.1993.

Kandidati naj prijave pošljejo na ravnateljstvo šole v 8 (osmih) dneh po objavi.

O izbiri bodo obveščeni v roku 15 dni.

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, stari oče, pradedek in stric

**FRANC
PODRŽAJ**

iz Novega mesta, Pot na Gorjance 40

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, sodelavcem in znancem, ki so sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter pokojnika v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo Gasilskemu društvu Novoteks, novomeški godbi, gospodu Šterbencu za poslovilne besede in gospodu župniku iz Šmihela za lep obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

*Spet jesen bo k nam prišla,
grozdje bo zorelo,
vse tako bo kot nekoč,
le tebe več ne bo.*

V 59. letu starosti nas je nepričakovano in mnogo prezgodaj zapustil naš dragi oče, stari oče, brat in stric

**FRANCE
ŠTRUMBELJ**

z Vinkovega Vrha 7 pri Dvoru

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom in vaščanom, podjetjem Ergo Dvor, IMP Livar, Litostroj in Brin za pomoč, pevcem in gospodu župniku za opravljen obred. Še enkrat hvala vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 69. letu starosti nas je zapustila draga žena, mama, sestra, stara mama in teta

**MARIJA
GRABRIJAN**

iz Adlešičev 7

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam kakorkoli pomagali, nam izrekli sožalje ter darovali cvetje in sveče. Posebej se zahvaljujemo vaščanom za organizacijo slovesa in poslovilne besede, pevkam za zapete pesmi ter g. župniku za poslovilni obred.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 80. letu nas je zapustila draga sestra in teta

**KATARINA
MALNARIČ**

iz Gor. Lokvice 54

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali cvetje in pokojnico v tako velikem številu pospremili k zadnjemu počitku. Zahvala velja tudi Nevrološkemu oddelku bolnice Novo mesto, Domu za ostarele občane Metlika, govornici Mariji Nemanič, pev- cem iz Črnomlja ter g. župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: vsi, ki smo jo imeli radi

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je zapustila naša mama, stara mama, prababica in sestra

**ANGELA
ŠIKONJA**

iz Grajske 27, Črnomelj

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom iz Grajske pri stadionu in Vodnikove ulice ter delovnim organizacijam Komet, Beograd in Leso za izraženo sožalje, darovane vence in cvetje. Zahvaljujemo se tudi govornici ge. Ireni Željko in ge. Lojzki Miketič, g. kaplanu za lepo opravljen obred in pevcem za zapete žalostinke. Še enkrat vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali, iskrena hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

*Ne jočite ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite.
Spomnite se, kako trpel sem,
in večni mir mi zaželite.*

V 56. letu starosti nas je po hudi bolezni zapustil ljubljeni mož, oče, tast, stari oče, brat in stric

**JOŽE
ROZMAN**

Pod vinogradi 4, Straža

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki so nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih, nam izrekli sožalje, darovali vence, denarno pomoč in pokojnika v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebna hvala družini Kulovec, sode- lavcem podjetja Lignus Straža za poslovilne besede ob odprtem grobu, TDP Straža, TVP Straža, Policiji Ljubljana Rudnik, cvetličarni Vrtni- ca, pevskemu zboru Vavta vas ter g. župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

*Ko bolezen te je strla,
si ohranil svoj ponos,
spokojno stopil si v večnost,
večnost, ki si si jo prigaral,
a nam v srcih boš ostal.*

V 59. letu starosti nas je nenadoma zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, stric in boter

**ANTON
BERUS**

iz Ždinje vasi

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, vaščanom, prijateljem in sorodni- kom za vsestransko pomoč ter podarjeno cvetje. Hvala mizarstvu Vidmar, TOB Novo mesto, GIP Pionir, Gasilskemu društvu Ždinja vas, vsem, ki ste pokojnega spremili na njegovi zadnji poti, predstavniku Gasilskega društva Ždinja vas za ganljive besede ob odprtem grobu, pevcem iz Šmihela in gospodoma za lepo opravljen obred.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je po težki bolezni za vedno zapustila naša draga mama, sestra, babica in prababica

**ANGELA
LAVRIN**

iz Stare Lipe 14 pri Vinici

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih pomagali, izrekli sožalje, darovali cvetje in mamu pospremili na zadnji poti. Hvala g. župniku za opravljen obred in pevkam za zapete žalostinke. Posebej se zahval- jujemo Rudniku rjavega premoga Kanizarica in JP Komunala Novo mesto.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 77. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, ata, stari ata, tast, brat in stric

**JOŽE
HROVAT**

iz Stranske vasi 32 pri Novem mestu

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje in podarili toliko lepega cvetja. Posebno se zahvaljujemo Revozu Novo mesto, občinskemu sodniku za prekrške Novo mesto, Zdravstvenemu domu Metlika, Gasilskemu društvu Štranska vas in Lakovnice, pevskemu zboru Ruperčvrh, g. kaplanu iz Šmihela in Društvu upokojencev Novo mesto. Hvala vsem, ki ste se v tako velikem številu poslovlili od pokoj- nega na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 67. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

**BERTOLD
BOH**

iz Vavte vasi

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so pokojnega ata pospremili na zadnji poti, nam izrekli sožalje ter darovali cvetje in sveče. Hvala dr. Kokalju za zdravniško pomoč, g. župniku za lepo opravljen obred, pevcem za lepo zapete žalostinke, Zdravilišču Dolenjske Toplice, Krki-TOZD zdravila in trgovini Rosa iz Vavte vasi.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Nepričakovano nas je v 56. letu starosti zapu- stil naš dragi sin, brat, stric, boter in svak

**JOŽE
GORJANEC**

iz Gor. Suhadola 8, Brusnice.

Ob slovesu hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, kolektivu STZŠ Novo mesto, govornici, pevkam in gospodu župniku za opravljen obred. Še enkrat vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali, iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage tete in svakinje

**DANICE
BUNC**

učiteljice v pokoju

se iskreno zahvaljujemo sosedom, prijateljem in znancem, kolektivu Osnovne šole Grm, delavcem in oskrbovancem Doma starejših obča- nov ter Društvu invalidov Novo mesto.

Nečakinje Mojca, Alenka in Dušica z družinami in svakinja Ivka

Novo mesto, Kranj, 15. julija 1993

Neža Urek

kako se vendarle raje spominja svetlih plati življenja.

Dan za dnem je trepetala in hodila prebirat sezname ustrelnih zapornikov. Kljub temu da je moža večkrat obiskala in ga poskušala spraviti iz zapora, je spet moral v tujino. Kako je bilo z njim v Auschwitzu, je zvedela šele ob njegovi smrti. Ko je prišel domov, bil je izčrpan, podhranjen in nezmožen za delo. In Neža je najbolj bolelo, da ni imela dovolj dobre hrane, da bi mu jo ponudila.

Danes Neža Urekova živi umirjeno življenje. Kdo bi rekel, da je prehodila takšno pot, o kateri bi lahko napisali knjigo, če ne celo dve? Ze več kot trideset let je vdova. Zadnja leta je bolj doma, ker jo izdaja zdravje, sicer pa se je še pred nekaj leti sukala po kuhinji vsake dobovske veselice. Sodelovala je v različnih društvih in najraje od vsega zapela s sovaščani. Se se rada povesele in poklepeta, ko se oglasijo otroci in če kdo pride mimo.

Zdaj je vojna že daleč, a še vedno tudi blizu, "saj je Karlovec čisto tu". Njen spokojni obraz ne pokaže, da je nekje globoko v njej še vedno ostal strah. Še je v svivini preteklosti ostalo mrzlo popolovanje v Šlezijo in nazaj. K možu je šla z dveletnim sinom in šestmesečno hčerko. Mrz in pomankanje in nenehno bombardiranje so jih spremljali vso pot nazaj. Nato še grmenje bomb v Dobovi in umik ustašev.

Hrumenje je nekega dne prenehalo, a življenje jih je še teplo. Dvoje malih lačnih ust, in kasneje troje je zahtevalo najnujnejše. Ob trdem delu na domačih in sosednjih vrtovih so se vsi trije otroci izšolali. Zdaj je Neža nanje ponosna (morala bi biti tudi nasa, a na to verjetno ne pomisli). "Železo počij, živina pade, a človek mora zdržati", pravi. Zato, ker tako razmišlja, ni nikoli podvomila, da se bodo vrnili na svoje domove. Tako kot tista sosedka, ki je ob pregonu stiskala križ k sebi: "Z bogom grem, a hudiči me peljejo. Še pridem nazaj!"

B. DUŠIČ-GORNIK

Tudi njo so na srečanju izgnancev v Dobovi oblike solze. Zaradi grenkih spominov in misli na to, kako bi vse lahko bilo drugače. "Dobro je povedal France, on je bil moj sosed iz Mišalovca, a vsega tudi on ne ve," si je rekla Neža Urek, zdaj trinajsetletna Dobovčanka. Časi medvojnega izgnanstva in trpljenja so zdaj tudi zanjo samo še spomini, nikoli napisane zgodbe, nikdar dovolj izpovedane bolečine.

Neža je bila mlada dekle, ko so jo odgnali z doma. Misli je, da ima pred sabo in pred otrokom, ki ga je nosila pod srcem, še celo življenje. Izgnanka je bila samo štiri mesece, potem je postala pregnanka in brezdomka. Iz taborišča je pobegnula skupaj s svojim fantom. "Lojzeta ni bilo slabo v taborišču, saj je delal v upravi, ker je znal tipkati. A ni držal zdama. Izkoristil je odzornost vodje taborišča, natipikal dovolilnice in skupaj s še nekaj izgnanci smo odšli na pot proti domu," se spominja Neža.

Za mlada dva ni bil pomemben čas, želela sta se poročiti. Prispela sta v Dobovo in nato pobegnula v sosednjo Hrvaško. Od tam sta kmalu bežala čez ledeno Sotlo nazaj proti Dobovi, saj so Lojzeta hoteli k ustašem. Zavezala sta se, da bosta skupaj v dobrem in slabem. Bila sta malo skupaj, in še to bolj v slabem. Lojzeta so kmalu zaprli. Najprej je bil v brežiškem zaporu, nato v Celjskem piskru in v mariborskih zaporih. Neža je povila sina. Brez doma, brez domačih, a vendar ne čisto sama, saj so ji roko ponudili dobri ljudje. "Vedno, kadar je bilo najhuje, se je našel kdo, ki je pomagal," pravi in pokaže,

Harmonike so zbežale v dolino

Srečanje harmonikarjev

ZABUKOVJE NAD SEVNICO - V Zabukovju mnogim ljudem še zmeraj prijetno zveni harmonika. Tudi tisti, ki radi raztegnejo meh, se še najdejo. To je pokazalo tudi srečanje harmonikarjev, ki sta ga pri lovskem domu v Zabukovju nedavno pripravila krajevno prosvetno društvo "Alojz Kolman Marok" in Zveza kulturnih organizacij Sevnica.

Ceprav muzikantom niso šteli let, je znano, da je bil med 19 harmonikarji na zabukovškem srečanju najstarejši Zvarov Alojz iz Reštanja pri Senovem, najmlajši pa Boštjan Povše iz

TAKO SE ZABAVAJO V ZABUKOVJU - Srečanje harmonikarjev v Zabukovju se je nadaljevalo z veselicami. (Foto: L. M.)

Zgornjega Leskovca pri Blanci. Oba sta redna udeležena harmonikarskih prireditev v teh krajih in tako vztrajnih muzikantov je tu naokoli najbrž še več. Če slednje drži, ima Zabukovje več možnosti, da bodo v kraju tudi v prihodnje harmonikarska srečanja.

Tokrat so na Zabukovju množično igrali že 14-ič po vrsti. Do pred petimi leti je to srečanje šlo za izbirni nastop za tekovanje v Ljubenci, vendar se za udeležbo na "Zlati harmoniki" zdaj potegujejo na Studencu. Če so tekmovalne harmonike zbežale pred leti v dolino, je po svoje razumljivo tudi zaradi slabe ceste v Zabukovje, ki je harmonikam neka nevarna.

Zabukovje je tako obdržalo družabno prireditev, ob kateri se spomni, da so bile pred desetimi leti tu Komposove zabavne igre, združene s podoknico in pravcato vaško harmonikarsko olimpijado.

L. M.

KLIC V SILI

NOVO MESTO - Ta četrtek vas bo med 19. in 21. uro pri telefonu 23-304 čakala psihologinja.

TREBNJE - "Klic v stiski" so organizirali tudi pri Centru za socialno delo v Trebnjem. Odslej bodo na vprašanja otrok in odraslih odgovarjali strokovnjaki vsak ponedeljek med 7. in 8. uro ter 15. in 17. uro. Številka telefona je 44-293.

Avtomobili na letaliških stezah

Ideja o cestnohitrostnih dirkah na stezah nekdanjega letališča v Cerkljah je zaživela - Avgusta prve dirke - Ze prihodnje leto mednarodne tekme?

CERKLJE OB KRKI - O ideji, da bi na stezah nekdanjega vojaškega letališča v Cerkljah priredili dirke, je bilo v Posavju dosti šlihati. Zdaj so ljudje iz brežiškega Promotor teama že na pol poti do prve dirke. Zgodilo se je namreč, da je odpadla cestnohitrostna dirka avtomobilov za državno prvenstvo na Ptuj in je dirka v Cerkljah le dobila svoje mesto v koledarju prireditev AMZS.

Zdaj je že trdno določeno, da se bodo najboljši slovenski avtomobilisti, ki nastopajo na cestnohitrostnih dirkah, pomerili 21. in 22. avgusta v Cerkljah na "Veliki nagradi Brežic", ki bo šla za državno prvenstvo. Tako bomo Posavci v Dolenjci prvič v svoji bližini imeli podobno športno tekmovanje. V Cerkljah bodo tri dirke, dve za skupno razvrstitev in ena za pokal Jeklotehna-Daihatu. Tekmovalcem bo na razpolago zanimivo speljana steza, bogat nagradni sklad in posebni pokali.

Vodstvo in članstvo AMD Promotor teama ima z dirkališčem v Cerkljah še velike načrte. Prepričani so namreč, da nudi daleč najboljšo možnost za podobne dirke v Sloveniji. "Posebna prednost proge je v tem, da lahko gledalci z ene same točke vidijo tri črti vse proge. Število gledalcev bo praktično neomejeno. Ob tekmi bo možen vstop z zadnje strani po vzletni stezi, kjer bo organizirano tudi parkiranje. Do dirke bomo morali počistiti travo, ki je

ljale nove goste in jim omogočile, da še obogatijo turistično ponudbo. Dirka se bodo lotili profesionalno. Za izvedbo športnega dela prireditve bodo najeli posebno podjetje, ki ima s tem izkušnje in nosi tudi vso odgovornost. 25 njihovih članov je opravilo seminar in izpite za športne funkcionarje in bodo na letošnji dirki stažirali. Tudi za gostinsko ponudbo in vse drugo bodo poskrbeli s pogodnami s podjetji in tako zago-

tovili, da bo vsak izvajalec imel osebni interes za čim boljše delo.

Pri pripravi dirk imajo vso podporo občine, ki tudi sama želi, da bi se zvedelo za dimenzije in kakovost nekdanjega letališča. Upa namreč, da bo tako država hitreje poskrbela za boljše izkoriščenost in vzdrževanje. Tudi dirke bodo prispevale k temu, da dolgih kilometrov letaliških stez ne bo prerastla trava.

B. DUŠIČ-GORNIK

Kaj je na sliki?

3.000 TOLARJEV ZA CERKEV V PODBOČJU - Sta si cerkev sv. Križa v Podbočju in novo-meška frančiškanska cerkev res tako podobni? Na sliki je bila seveda prva. Tako je odgovorila tudi Novomeščanka Tina Kebeš iz Stritarjeve 1. Denarno nagrado bo prejela po pošti. Za naslednjič si dobro ogledite tega levčka. Kaj mislite, na katerih vratih je prabit? Odgovore nam pošljite do ponedeljka, 26. julija, na naslov: Dolenjski list, p.p. 130, Novo mesto.

Kaj je na sliki?

Moj naslov: .....

Kupone pošljite na dopisnici na naslov:

Dolenjski list, p.p. 130, 68000 Novo mesto

Lestvica narodnozabavne glasbe Studia D in Dolenjskega lista

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado FILIPU JELENCU iz Zeleznikov. Nagrancu čestitamo!

Lestvica je ta teden takšna:

- 1 (1) Fantič mlad - ANS. VINKA CVARLETA
- 2 (3) Brhko dekle - ANS. ROBERTA PRAPROTNIKA
- 3 (6) Vse najboljše, draga mati - ANS. VESNA
- 4 (2) Najlepša leta - JOŽE SKUBIC IN SLAPOVI
- 5 (4) Naših 20 let - ANS. FRANCA MIHELICA
- 6 (5) Avemarijo zvoni - ALPSKI KVINTET
- 7 (9) Nič ni lepšega - ANS. TONIJA VERDERBERJA
- 8 (7) Cvetoče lipe - ANS. TONIJA ISKRE
- 9 (-) Sredi noči zvezda žari - ANS. BORISA RAZPOTNIKA
- 10 (8) Spet sva skupaj - HMELJARSKI INSTR. KVINTET

Predlog za prihodnji teden: Ne hiti na Tahiti - ANS. HENČEK

KUPON ŠT. 29

Glasujem za: .....

Moj naslov: .....

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

Halo, tukaj je bralec Dolenjsca!

Kolesarjem lepe nagrade, orehovskim rekreativcem pa le čips - Blokowska igrišča le "lulalnice in kakalnice" za blokowska ščeneta - Kdo bo razširil mostiček v Šmarju?

Kljub dopustom in počitnicam je v četrtek telefon kar pridno zvonil. Karmen iz Orehovice se ne zdi prav poteza gospoda Jožeta Majesa iz kolesarskega kluba Krka, ki je na nedavni dirki pionirjev za državno prvenstvo v tem kraju razdelil najboljšo nagrado svojim tekmovalcem, ne pa kolesarjem rekreativcem iz Orehovice, čeprav so bile namenjene njim. Kdo je odgovoren za zelenice, steze in otroška igrišča v krajevni skupnosti, nas je po telefonu spraševal Miha z Drske. Med blokci so pred dvajsetimi leti lepo uredili igrišče, danes je tako zaraslo s travo, da se ga ne vidi več. "Pobuda za urenjenje teh površin bi morala priti od vodstva krajevne skupnosti, in to prav kmalu, sicer bodo te površine le "lulalnice in kakalnice za blokowska ščeneta", zaključuje svoj klic gospod Miha.

Tudi Ljudmilo Mazovec iz Šentjerneja skrbi družbeni objekt. Sprašuje se, koliko nesreč in celo smrti bo še potrebno, da bodo zamenjali mostiček na cesti Šmarje - Vrhpolje.

V zvezi s cestami je bil tudi klic B. Volaja iz Novega mesta. Pred dnevi je namreč opazoval delavce Cestnega podjetja pri košnji trave ob nekdanji avtocesti. Ob košnji so bele stebričke, ki označujejo cesto, enostavno odstrigli. To početje bi razumljivo le, če bodo sedaj stebričke zamenjali z novimi. Če je tako ob vsaki košnji, ni čudno, da za gradnjo cest po Sloveniji manjka denarja.

Zelo osebni klic je prek našega telefona poslal Marjan Kapušin s Krasince pri Črnomlju. Ne zdi se mu prav, da zdravnica dr. Pavnova iz Črnomalskega zdravstvenega doma daje takšne izjave o njegovi bolni ženi. Želi, da se mu opraviči, sicer jo bo sodno preganjal.

Š. G. s Sel pri Ratežu ne more razumeti nekaterih ljudi. V soboto je šla s prijateljico po poti mimo domačije Franca Trameta s Sel pri Ratežu, pa jih je ta odurno napadel in poslal na gozdno pot, češ da tukaj ni poti ali pa da je samo za nekatera.

Ivan Kovačič iz Krškega se čudi, da na odprto pismo Marjana Podobnika, objavljeno v našem časopisu, ni odmeva, zato ga je v obliki pesmi napisal kar sam. Stihe je

zaključil takole: "Kdor koli že, ki pišeš interpelacije, odprta pisma ali epigrame, če mlatiš že, ne mlati prazne slame!"

Helena B. iz Novega mesta se pritožuje nad neprijaznostjo dežurnih v novomeški lekarni. Prišla je nekaj po sedmi uri zvečer, pa jo je v vratnem okencu pričakalo "renčanje" namesto prijazne besede.

J. P.

NOVOMEŠKI TABORNIKI SPET OB KOLPI

Od sobote je na prostornem travniku nad mlinom v Zelenbeju ob Kolpi spet živahno. V 40 šotorih uživa 80 tabornikov iz Novega mesta, Bršljina in Straže na letnem taborjenju. Od jutra do večera, včasih pa tudi v noč, odmeva njihovo veselje in radoživost, saj jim pomeni tabor višek udejstvovanja v priljubljeni organizaciji. Tako kot vedno združujejo prijetno s koristnim: tu je učenje praktičnega znanja in raznih spretnosti, vmes so vzgojne in športne igre pa krajši izleti in tekovanja. S čolni krmarijo po topli Kolpi, zvečer pa jih taborni ogenj združuje v pesmi in šaloh, ki jim kar ni konca. Starešina tabora je Mojca Grein, taborovodja Gregor Mohorič, vodja programa pa Gregor Gutman. Za zdravje taborečih skrbi dr. Zdenka Gošnjak, priljubljeni taborniški mami Ivanki Grabič, ki je znova kuharica tabora, pa pomagajo še druge taborniške mame. Tako kot vedno taborniki tudi zdaj s tabornino sami pokrijejo vse izdatke na desetdnevnem taborjenju.

Iz Berlina srebrni Štrekljevčani

Gasilci z belokranjskega Štrekljevca, ki so edini z Dolenjske nastopili na gasilski olimpiadi v Berlinu, so za 30. mesto osvojili srebrno medaljo

ŠTREKLJEVEC - Doslej smo bili navajeni, da so pripravljali slavnostne sprejeme olimpijcev v glavnem le na Gorenjskem, slo pa je predvsem za športnike. V nedeljo pa so navdse svecan sprejem pripravili za svoje olimpijce tudi v belokranjski vasi Štrekljevec v semiški krajevni skupnosti. Le da tokrat niso pričakali športnikov, ampak desetčlansko gasilsko ekipo, ki se je s srebrno medaljo vrnila z 10. gasilske olimpiade v Berlinu. Štrekljevčani so bili na olimpiadi, kjer je Slovenija prvič nastopila kot samostojna država, edini predstavniki z Dolenjske.

Štrekljevskim gasilec sta pot na olimpiado odprla dober nastop in šesto mesto na lanskem državnem prvenstvu v Velenju. V Berlin, kjer so se zbrale številne gasilske ekipe iz vse Evrope, so tako odpotovali še s trinajstimi drugimi slovenskimi ekipami, ki so tekmovali v različnih razredih. Med 141 ekipami v svojem razredu so Štrekljevčani osvojili 30. mesto in s tem srebrno medaljo. V njihovem razredu so bili od slovenskih gasilcev boljši le iz Doba pri Domžalah. Kot je dejal predsednik skupščine občine Črnomelj Martin Janžekovič na slavnostnem sprejemu, ta uspeh ni pomemben le za Štrekljevca, ampak za celotno gasilsko brambo v občini.

Tudi Janez Smole, mojster vzdrževanja v novomeški Tovarni zdravil Krka ter dolgoletni znani

in priznani trener gasilcev, ki Štrekljevčane trenira od letošnjega novega leta, je poudaril, da jih ta uspeh nikakor ne sme uspavati. Ta ekipa, seveda z dopolnitvami, mora ostati vsaj še deset let. Gasilci pa niso tajili, da vseh priprav in odhoda na olimpiado finančno ne bi zmogli, če jim ne bi pomagali številni sponzorji z Dolenjske in Bele krajine, z glavnim sponzor-

jem ekipe semiško Iskro na čelu. Ob vseh zahvalah, ki so jih ob prihodu domov trosili naokrog gasilci s Štrekljevca, niso pozabili tudi na gostoljubje, ki jim ga je med njihovim bivanjem v Nemčiji izkazovalo slovensko društvo Triglav iz Berlina, ki ga je zastopala domačinka z bližnjega Osojnika Martina Konda.

M. BEZEK-JAKŠE

BELOKRANJSKI OLIMPIJCI - Redkokdaj se zgodi, da bi tako majhna vas, kot je Štrekljevec, pričakala olimpijce. Zato so bili Štrekljevčani toliko bolj ponosni na svoje gasilce, ki so z gasilске olimpiade v Berlinu prinesli srebrno medaljo. Zasluge zanjo imajo Anton Malnarič kot vodja ekipe pa Jože Golobič, Tone Sodja, Mirko Sever, Jani Simonič, Mladen, Jože in Rudi Kamenšek, Jože Malnarič, Rudi Kofalt ter seveda njihov trener Janez Smole. (Foto: M.B.-J.)

CLUB LUKNA

V PETEK 23. 7.

PLES V PENI

VABLJENI

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z braleci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev, pokličite nas! Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Na voljo smo vam vsak četrtek zvečer, med 20. in 21. uro na telefon (068)323-606. Dežurni novinar vam bo rad prisluhnil.